

VLAAMSE RAAD

ZITTING 1988-1989

21 JUNI 1989

ONTWERP VAN DECREET

betreffende het onderwijs

VERSLAG

namens de Commissie voor Onderwijs en Vorming
uitgebracht door de heer C. Moors

DAMES EN HEREN.

De Commissie voor Onderwijs en Vorming besprak dit ontwerp van decreet op 13 en op 14 juni 1989. Tevens dient te worden gewezen op het feit dat het ontwerp van decreet in samenhang werd behandeld met de volgende voorstellen van decreet :

Samenstelling van de Commissie :

Voorzitter : de heer A. Laridon.

Vaste leden : de heer Jos Bosmans, mevrouw A. Leysen, de heer C. Moors, mevrouw M. Panneels-Van Baelen, de heren F. Sarens, M. Van Peel ;

de heren E. Baldewijns, A. Laridon, A. Schellens, J. Verheyden ;

de heren E. Beysen, W. Taelman, E. Vandersmissen ;

mevrouw N. Maes, de heer L. Vanhorenbeek.

Plaatsvervangers :

de heren P. Breyne, M. Didden, P. Hermans, mevrouw L. Nelis-Van Liedekerke, de heren J. Van Hecke, R. Vannieuwenhuyze ;

de heren A. Beckers, M. Galle, R. Garcia, G. Moens ;

de heren R. Deswaene, E. Flamant, O. Van den Broeck ;

de heren H. Lauwers, R. Van Hooland.

Zie :

222 (1988-1989)

– Nr. 1 : Ontwerp van decreet

– Nr. 2 : Amendementen

— het voorstel van decreet van de heer A. Laridon houdende oprichting van een pluralistisch centrum voor bijscholing van de leerkrachten (Stuk 25 (BZ 1988) – Nr. 1) ;

— het voorstel van decreet van de heer R. Blanpain houdende wijziging van de wet van 28 april 1953 betreffende de inrichting van het universitair onderwijs van de Staat. (Stuk 171 (1988-1989) – Nr. 1) ;

— het voorstel van decreet van de heer E. Cooreman C.S. houdende wijziging van de wet van 29 mei 1959 tot wijziging van sommige bepalingen van de onderwijswetgeving (Stuk 200 (1988-1989) – Nr. 1).

De bespreking gebeurde op basis van de tekst van het ontwerp van decreet.

In de Commissie werd gevraagd om ook het voorstel van decreet van de heer L. Vanhorenbeek C.S. houdende oprichting en organisatie van de permanente navorming van de leerkrachten (Stuk 229 (1988-1989) – Nr. 1) in samenhang met het ontwerp van decreet te behandelen.

Conform artikel 59, punt 3 van het Reglement van Orde van de Vlaamse Raad, met verwijzing naar artikel 57, punt 4 (ronddeling van een ontwerp van decreet drie dagen voor de behandeling ervan) werd hierop niet ingegaan.

Overeenkomstig artikel 21, punt 6 van het Reglement van Orde vroeg een lid de goedkeuring van het verslag. Dit gebeurde op 21 juni 1989.

1. Proceduredebat

Een lid wijst op de verklaringen van een Voorzitter van een meerderheidspartij waarin die stelt dat over een belangrijk onderdeel van het voorliggende ontwerp van decreet nog geen akkoord werd bereikt. Dit onderdeel betreft de financiering van de schoolgebouwen. Deze Voorzitter dringt aan op een overleg tussen de vier voorzitters van de grote politieke partijen in Vlaanderen teneinde tot een definitief akkoord te komen.

Welke situatie ontstaat er voor de Commissie ingevolge deze oproep ? In aller ijl moet dit belangrijk ontwerp van decreet worden aangenomen, terwijl er op een cruciaal punt geen akkoord bestaat tussen de feitelijke meerderheid binnen de Executieve en zeker geen akkoord in de Executieve als geheel. Men kan dus moeilijk dit ontwerp van decreet nu bespreken en goedkeuren gezien het feit dat er achteraf nog een akkoord moet worden uitgewerkt. Een dergelijke voorwaardelijke goedkeuring vormt een ongelukkige primeur voor de Vlaamse Raad. Het zou beter zijn vooraf een inhoudelijke precisering te laten geven door de partijvoorzitters. Dit kan op een zeer korte tijdsspanne gebeuren : er moet klaarheid worden gecreëerd.

Hetzelfde lid kan de Gemeenschapsminister van Onderwijs niet volgen waar deze, gezien de moeilijkheden, toch aandringt op een onmiddellijke bespreking van dit ontwerp van decreet. Naderhand moeten terugkomen op de intenties van dit decreet zou voor de Minister een ongemakkelijke situatie uitmaken. Tevens betreurt hij de wijze waarop de Executieve de Vlaamse Raad opzadelt met decreten die, bij gebrek aan consensus in de Executieve, geen decreten zijn. In afwachting van de gespreksronde tussen de partijvoorzitters stelt het lid een uitstel van de besprekingen voor.

De Gemeenschapsminister van Onderwijs repliceert dat het voorliggende ontwerp van decreet het akkoord bezit van

een meerderheid binnen de Executieve. Hij vraagt dat men start met de bespreking van het ontwerp van decreet.

De Gemeenschapsminister van Onderwijs vindt het evident dat de partijvoorzitters zullen worden betrokken bij de bespreking van het globale probleem inzake onroerende investeringen. Ingevolge het ontwerp van decreet is er echter reeds heel wat duidelijk, niet alleen voor 1989 maar ook voor de toekomst. Vóór 1 oktober aanstaande, of uiterlijk tegen het einde van dit jaar, moet een definitief akkoord worden uitgewerkt.

Alle meerderheidspartijen binnen de Executieve dringen erop aan dat de bespreking in deze commissie deze week zouden worden afgerond.

Het lid dat aandringt op uitstel van de bespreking ziet zijn stelling door deze woorden bevestigd : indien er tegen 1 oktober 1989 geen oplossing voor die problematiek werd uitgewerkt, dan kan het decreet niet in werking treden.

De Gemeenschapsminister oordeelt evenwel dat deze interpretatie foutief is : zijn woorden mogen niet verkeerd worden uitgelegd. De nieuwe regeling inzake tussenkomst van het vrij onderwijs treedt alvast in werking op 1 oktober 1989.

Het lid vraagt hoe men deze commissie kan belasten met voorwaardelijke wetgevingen. Zonder akkoord per 1 oktober 1989 zullen de desbetreffende artikelen niet van toepassing zijn. Hij kan begrijpen dat één der coalitiepartners nog voort wil onderhandelen. We naderen het parlementaire reces en het einde van het schooljaar : daarom begrijpt hij niet dat men dertig wetswijzigingen zonder grondige bespreking wil doordrukken. Bovendien bestaan er zelfs binnen de meerderheid nog meningsverschillen.

De verslaggever neemt akte van de verklaring van de Gemeenschapsminister waar deze stelt dat er voor 1989 een principieel akkoord over de financiering bestaat, naar de toekomst toe moet de financiering definitief worden vastgelegd.

De Gemeenschapsminister voegt hieraan toe dat de subsidiëringstechniek voor het gesubsidieerd vrij onderwijs vastligt.

De verslaggever vervolgt zijn uiteenzetting. Ingevolge de invoering van het eenheidstype in het secundair onderwijs moeten bepaalde beslissingen dringend worden genomen ten einde het schooljaar 1989-1990 in de beste voorwaarden te kunnen aanvaarden. Hij wijst op het geheel van de belangrijke besluitvorming van het afgelopen jaar. De basis hiervan wordt gevormd door het Politiek Akkoord van 9 november 1988 dat reeds resulteerde in het bijzonder decreet van 19 december 1988 betreffende de Autonome Raad voor het Gemeenschapsonderwijs. Ook nu worden een aantal bepalingen van het Politiek Akkoord uitgevoerd. De verslaggever heeft tot op heden vanwege de ARGO nog geen enkele klacht gehoord over de uitvoering van het bijzonder decreet : het decreet wordt als dusdanig consequent uitgevoerd. Hij wijst op de houding die de PVV de jongste tijd aanneemt. Hierbij wordt, ook op de meest delicate punten, aan oppositie gedaan. Dit is een politiek gegeven, voor die partij een politieke keuze.

Een lid herinnert eraan dat het Politiek Akkoord, dat onder andere belangrijke wijzigingen aan de Schoolpactwetgeving aanbrengt, door vier politieke partijen werd ondertekend. De Gemeenschapsminister verklaarde dat dit ontwerp van decreet wordt gesteund door een meerderheid in de Executieve. Zij leidt hieruit af dat het Politiek Akkoord werd vertaald in een ontwerp van decreet dat door een partner niet wordt onderschreven.

Zij heeft wel een bedenking : de parlementairen worden verkozen om decreten te maken. Tot hoever zijn we nog decreetgever ? Zij is bereid om hier haar verantwoordelijkheid als parlamentslid te nemen en niet alles te aanvaarden wat in een klein gezelschap wordt besproken. Daarom vraagt zij ook om opheldering inzake de budgettaire implicaties van dit ontwerp van decreet.

Een ander lid betitelt dit ontwerp van decreet als een belangrijke wetgevende tekst. Heel wat inhoudelijke punten moeten dringend worden geregeld, waardoor een uitstel van de bespreking niet mogelijk is. Het ontwerp van decreet verdient goedkeuring omdat het zeer duidelijk is voor het jaar 1989 en omdat het de grote lijnen voor het denken en handelen in 1990 bevat. Verfiningen en opvullingen mogen niet worden uitgesloten.

Het in artikel 6 voorziene artikel 17, § 1, b impliceert dat het grote discussiepunt, via een Executievebesluit, nog aan de Vlaamse Raad ter bekrachtiging moet worden voorgelegd. Een gesprek hierover is dus nog mogelijk. Nu tekenen wij het ganse kader uit van het onderwijsbestel in Vlaanderen. Het lid dringt aan op een gesprek tussen de Vlaamse partijen die het Politiek Akkoord hebben onderschreven. Nu moet een ernstige bespreking volgen van dit ontwerp van decreet dat de grondvesten uitmaakt van het onderwijsgebeuren in Vlaanderen gedurende de volgende jaren. De Executieve zal dit moeten concretiseren.

Het voorstel tot verdaging van de bespreking wordt verworpen met 10 stemmen tegen 3 bij 1 onthouding.

II. Inleiding van de Gemeenschapsminister van Onderwijs

I. Het huidige ontwerp van decreet is in essentie een tweede fase in de uitvoering van het politiek akkoord omtrent de ARGO.

De eerste stap in de uitvoering van dit akkoord werd door deze hoge vergadering genomen door het bijzonder decreet van 18 december 1988 betreffende de Autonome Raad voor het Gemeenschapsonderwijs.

Daarnaast bevat dit ontwerp een aantal bepalingen

- die uitvoering verlenen aan de regeringsverklaring van de Vlaamse Executieve van 14 februari 1989 ;
- die het schooljaar 1989-1990 moeten helpen voorbereiden ;
- die betrekking hebben op de internationale dimensie van ons hoger onderwijs ;
- die een aantal leemten en anomalieën uit de bestaande wetgeving moeten aanvullen of corrigeren.

II. Naast de opname van deze laatstgenoemde categorie van bepalingen dient de nadruk gelegd op de volgende vier onderverdelingen.

1. Het politiek akkoord met realisatie van de volgende punten :

- de grondvoorwaarden om een statuut voor het personeel van het gesubsidieerd onderwijs uit te vaardigen ;
- een nieuwe financieringstechniek voor de schoolgebouwen van het gesubsidieerd vrij onderwijs in afwachting van een globale regeling bij decreet van de tussenkomst van de Vlaamse Gemeenschap inzake investeringen in het onderwijs ;
- het vrije-keuzeleerlingenvervoer voor het basisonderwijs wordt weer volledig gratis verstrekt ;

- volledige gelijkstelling van alle leerlingen m.b.t. de sociale voordelen die door de provincies en gemeenten worden verstrekt ;

- het solidariteitsmechanisme tussen de onderwijsinstellingen alsmede het rollend fonds met afwijkmogelijkheden ten belope van 0,25 % worden decretaal geregeld ;

- de indexatie van de werkingstoelagen, de extra inspanning voor het gesubsidieerd basisonderwijs en de externe middelen voor bijzondere programma's inzake uitrustingsapparatuur ;

- de wettelijke basis voor de Algemene Onderwijsraad ;

- het herinvoeren van de mogelijkheid tot benoeming van een beperkte kern meesters-, vak- en dienstpersoneel in het Gemeenschapsonderwijs ;

- de wettelijke basis voor de subsidiëring door middel van werkingstoelagen van de eigen inspectiediensten voor het gesubsidieerd onderwijs en het basisartikel voor de oprichting van de inspectie voor onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap die voortaan toegankelijk zal zijn voor personeelsleden van de drie onderwijsnetten ;

2. Ten aanzien van de uitvoering van de regeringsverklaring kan vooreerst worden verwezen naar de hiervoor reeds vermelde Algemene Onderwijsraad en naar de organieke regeling van de navorming van het onderwijspersoneel. De navormingsactiviteiten zullen voor het gemeenschapsonderwijs georganiseerd worden door de ARGO en door VZW's voor de inrichtende machten van het gesubsidieerd onderwijs. Ter financiering van de navormingsactiviteiten wordt een Fonds voor Navorming opgericht. Een erkenningscommissie coördineert en erkent de activiteiten.

3. In het ontwerp van decreet zijn eveneens een reeks bepalingen opgenomen die noodzakelijk zijn ter voorbereiding van het volgende schooljaar. Het betreft hier inzonderheid bepalingen die betrekking hebben op het secundair onderwijs en op de stelsels inzake arbeidsherverdelende maatregelen.

4. Ten slotte zijn er voor het hoger onderwijs van het lange type en het universitair onderwijs een aantal bepalingen die meer in het bijzonder uitwisselingsprogramma's voor studenten, docenten en professoren op het Europese niveau mogelijk moeten maken. De bepalingen zijn van uitzonderlijk belang in het kader van Europa 1992.

III. Voorafgaand aan het indienen van dit ontwerp werd het advies van de Raad van State en van de SERV bekomen. Het ontwerp werd ook ten gronde onderhandeld met de vertegenwoordigers van de representatieve vakbonden. Deze onderhandelingen werden afgesloten met een unaniem akkoord. Er werd eveneens ten gronde overleg gepleegd met de vertegenwoordigers van de inrichtende machten, respectievelijk de ARGO, het NSKO, het VBSG-CONO en het CVPO.

IV. Bij het afsluiten van het politiek akkoord van 9 november 1988 hebben de voorzitters van de vier ondertekenende partijen een zeer belangrijke stap gezet naar een nieuw onderwijsveld in Vlaanderen met een grotere autonomie voor het onderwijs en tegelijkertijd met een kiem van participatie van alle bij het onderwijs betrokken groepen van onze samenleving.

Het eerste luik, namelijk het bijzonder decreet betreffende de ARGO, was een voorbeeld van hoogstaand parlementair werk, inzonderheid in deze commissie.

De Gemeenschapsminister hoopt dat ook dit ontwerp — dat als tweede luik in de correcte uitvoering voorziet van het door de vier grootste Vlaamse partijen afgesloten politiek akkoord — in dezelfde geest van openheid en samenwerking tot een goed resultaat kan worden gebracht.

Hij voegt eraan toe dat de onderwijsadministratie als eerste aan de Vlaamse Gemeenschap zal worden overgedragen. In de praktijk is deze administratie reeds 25 jaar gesplitst in een Nederlandstalige en een Franstalige sector. Voor de onderwijsbevoegdheden die nationaal blijven, zal er, aan Vlaamse zijde, een zeer beperkt aantal personen niet worden overgeheveld.

De Gemeenschapsminister looft inzonderheid de vier vaste leden van de Centrale Raad van de ARGO voor de wijze waarop ze hun taak uitoefenen. Hij voegt hier aan toe dat de participatie binnen de ARGO op decretale basis zal worden geregeld.

Op verzoek van verscheidene leden stemt hij ermee in de tekst louter taalkundig te laten nalezen zodat eventuele technische correcties bij de artikelsgewijze bespreking kunnen gebeuren.

III. Algemene bespreking

Een lid oordeelt dat de bepalingen van het ontwerp van decreet een grote draagwijdte hebben. Zo worden de bepalingen van de wet van 29 mei 1959 tot wijziging van sommige bepalingen van de onderwijswetgeving, de zogenaamde Schoolpactwet, fundamenteel gewijzigd. Zij begrijpt dat bepaalde zaken politieke gevolgen hebben.

Het lid stelt dat het in het belang van Vlaanderen is wanneer kwaliteitsonderwijs wordt verstrekt en dit met medewerking van alle ideologische en politieke strekkingen, de vakbonden, enzovoort. Inhoudelijk moet nog veel via verdere onderhandelingen worden geregeld. Sommige aspecten zijn delicaat, zoals de regeling van de bekwaamheidsbewijzen. Nu wordt de mogelijkheid voorzien dat leerkrachten zonder geëigend diploma, maar met een zekere vorming, een bepaald vak geven.

De reffectatie wordt evenmin door dit ontwerp van decreet geregeld. Zij geeft toe dat het hier een bijzonder moeilijke aangelegenheid betreft.

De verplichting om in de mate van het mogelijke voor het personeel van het gesubsidieerd onderwijs identieke statutaire bepalingen te voorzien aan die van het Rijk, wordt nu opgeheven. Er ontstaat nu een contractuele verhouding. Is de relatie tussen de ARGO en de leerkrachten gelijkaardig als in het officieel gesubsidieerd onderwijs ? Zullen de statuten op dit punt gelijkenis vertonen ? De gevolgen van het voorliggende akkoord zijn nog niet volledig te overzien.

De gebouwen vormen een delicate materie waarin wij als decreetgever onze verantwoordelijkheid moeten opnemen, aldus dit lid. Haar partij opteerde in het verleden voor een loskoppeling van de onderwijsproblematiek van het gebouwenvraagstuk. Daartoe werd in 1973 het Algemeen Fonds voor de Schoolgebouwen opgericht dat echter nooit operationeel werd. Zij vreest dat men met de voorziene Algemene Onderwijsraad voor de Vlaamse Gemeenschap een zelfde richting zal uitgaan. Het lid wijst op het belang van de Algemene Onderwijsraad.

Voorts stelt zij dat de invoering van het eenheidstype in het secundair onderwijs een aantal consequenties met zich

meebrengt o.m. ook problemen rond de infrastructuur. Het gesubsidieerd vrij onderwijs wordt nu, via het subsidiëringsprincipe, in staat gesteld om op staatskosten een patrimonium op te bouwen. Zij zou eerder opteren voor een formule waarbij de Gemeenschap — als eigenaar — gebouwen ter beschikking stelt. Zij stelt deze vraag naar de finaliteit der gebouwen, ook rekening houdend met de dalende nataliteit. Veel gebouwen staan immers leeg : deze evolutie zal nog versterken. Bij de besprekingen in deze commissie van de onderwijsbegroting stelde zij reeds de vraag naar de behoeften inzake gebouwen. Alleszins lijkt haar het voorziene krediet van 500 miljoen frank voor het gesubsidieerd officieel onderwijs onvoldoende.

Anderzijds betwijfelt het lid of er voldoende kredieten inzake gebouwen worden voorzien. Heeft men een zicht op de budgettaire gevolgen van dit ontwerp van decreet ? Alleszins zal er op het principiële vlak een zware politieke discussie moeten worden gevoerd over het eigendomsrecht.

Een ander lid belicht verschillende elementen van dit ontwerp van decreet. Als voornaamste element beschouwt hij het feit dat zo kort na de totstandkoming van het Politiek Akkoord zoveel elementen ervan in een ontwerp van decreet worden vertaald. Dit schijnt een poging om het vertrouwen van de vier politieke partijen die het Politiek Akkoord onderschreven, te honoreren.

Een reeks punten vragen echter een verdere invulling : hier worden enkel de basiselementen aangereikt, onder meer met betrekking tot de gebouwen, het personeelsstatuut voor het gesubsidieerd onderwijs, de werking en de samenstelling van de Algemene Onderwijsraad. Dit ontwerp van decreet vormt de basis om voort te bouwen. De Executieve kan uit deze commissiebespreking ook ideeën halen. Daarom is het goed dat dit ontwerp van decreet op dit ogenblik tot stand komt.

Vervolgens somt hij een aantal positieve inhoudelijke elementen op. Zo wordt, voor het basisonderwijs, het gratis vrije-keuzeleerlingenvervoer hersteld. Via de Algemene Onderwijsraad wil men de uiteindelijke continuïteit inzake het denken en het werken van het onderwijs waarborgen. Dit adviserend lichaam zal een platform vormen voor een serene ontmoeting van de verschillende netten. Conform de bepalingen van het Politiek Akkoord wordt de mogelijkheid tot oprichting van pedagogische begeleidingsdiensten voorzien. Er wordt hier niet over loutere „inspectiediensten” gesproken. Dit is belangrijk, men zal aan deze nieuwe terminologie moeten wennen. Hun functie, hun opdracht zal anders zijn dan van de inspectiediensten.

Er komt een bijkomende werkingstoelage voor het gesubsidieerd basisonderwijs. Het is zeer belangrijk dat het basisonderwijs meer middelen verkrijgt teneinde een degelijke werking te ontplooien. Het lid stelt de vraag welke vitale functies moeten worden voorzien. bij het meesters-, vak-, en dienstpersoneel ?

Wat de omkadering in het secundair onderwijs betreft, wordt er een voortreffelijke inspanning geleverd om de vrije keuze in de normen in te schrijven.

Van deze uitermate moeilijke opdracht wordt hier de start gegeven. Ook de BSD-scholen, een feitelijk gegeven, krijgen in dit ontwerp van decreet de nodige aandacht. In het kader van de normen voor het secundair onderwijs vinden ook de volgende elementen van het Politiek Akkoord hun vertaling : het bijzonder rollend fonds en het solidariteitspercentage binnen elk net en niveau.

Met betrekking tot de financiering der gebouwen treedt er voor de ARGO geen wijziging op. Voor het gesubsidieerd

officieel onderwijs is er een status quo met hoop op een definitieve oplossing, terwijl er voor het gesubsidieerd vrij onderwijs een nieuw mechanisme wordt uitgewerkt. Deze totaal gewijzigde situatie verdient een ernstig onderzoek. Inzake de diverse fondsen wordt nu meer duidelijkheid gecreëerd : het nieuwe mechanisme zal misschien doorzichtiger zijn.

De mogelijkheid wordt nu gecreëerd om een personeelsstatuut voor het gesubsidieerd onderwijs uit te werken. Hierdoor zal men aan een verlangen van deze personeelsleden tegemoet kunnen treden. Het artikel 12 bis, § 3 van de Schoolpactwet maakte de concrete uitvoering bijna onmogelijk. Ondanks de vele pogingen slaagde men er nooit in om een personeelsstatuut uit te werken.

Nu is het wel mogelijk, vertrekkende van de grondwettelijke bepalingen en de erkenning van de eigen specificiteit van de inrichtende machten, om tot een geëigende oplossing te komen. Hier wordt de decretale basis gelegd. Verder bevat het ontwerp van decreet een aantal belangrijke elementen met betrekking tot het universitair onderwijs, de PMS-centra, de arbeidsherverdelende maatregelen en het onderwijs voor sociale promotie. Naar de artikelsgewijze bespreking toe suggereert hij een gedachtenwisseling over een aantal verduidelijkingen.

Een lid wijst er op dat ook een voorgaande spreker uiting heeft gegeven aan gemengde gevoelens over de huidige bespreking. Zijns inziens heeft dit te maken met de reactie van de Gemeenschapsminister op de vraag tot verdaging van de bespreking van dit ontwerp van decreet. Toen zijn partij een verdaging voorstelde, teneinde tot een degelijke bespreking te komen, sprak de Gemeenschapsminister van een onnodige vertraging van de behandeling van dit ontwerp.

Wij leven in een vrij land, de vrije meningsuiting heeft haar rechten. Iedere Minister mag dus reageren, maar hij mag er dan evenmin van schrikken dat de beschuldiging van onverdraagzaamheid een reactie teweegbrengt bij het begin van de bespreking van een belangrijk ontwerp van decreet. Deze besprekingen starten dus niet in de beste omstandigheden, temeer daar de totstandkoming van het ontwerp van decreet zelf veel vraagtekens oproept. Gezien het belang van deze wetgevende stap voor het onderwijslandschap had hij gehoopt dat men via een degelijke bespreking tot een zo ruim mogelijke consensus zou proberen te komen. Ook in 1959 werd voor de behandeling van de Schoolpactwet veel meer tijd uitgetrokken. In de grond doen wij nu wat de wetgever 30 jaar geleden deed : het voor vele jaren uittekenen van het landschap voor het onderwijsbeleid. Dit heeft een belangrijke budgettaire impact.

Men is vertrokken van een door vier politieke partijen ondertekend Politiek Akkoord. Dit vormde de basis voor de herziening van de Schoolpactwetgeving. Hij constateert dat het voorliggende ontwerp van decreet niet wordt beperkt tot de uitvoering van het Politiek Akkoord en dat het Politieke Akkoord evenmin integraal wordt toegepast. Bovendien heeft de totstandkoming van het ontwerp van decreet tot politieke spanningen geleid. De PVV reageerde als eerste partij, hierna gevolgd door de SP. Dit wees op een aantal spanningen in laatstgenoemde partij.

De verslaggever weerlegt deze voorstelling van zaken. Slechts na het advies van de Raad van State rezen er moeilijkheden : de SP reageerde als eerste en werd slechts later gevolgd door de PVV. Hier gebeurt een omkering van de feiten.

Het vorige lid merkt op dat de PVV als eerste een interpretatief gesprek tussen de vier partijvoorzitters suggereerde. Slechts naderhand, nadat de Raad van State zijn advies had bekend gemaakt, kwam er vanwege de SP een redelijk felle reactie, meer bepaald vanuit de onderwijskringen. Dit was in feite een voldoende signaal om te ijveren voor een serene bespreking van deze problematiek, via een consensus-model. Hierop wilde men, om redenen van hoogdringendheid, niet ingaan.

Hij brengt begrip op voor de houding van de SP, maar deze houding steekt toch schril af tegen de houding van die partij tijdens de voorbije zevenjarige oppositieperiode. In tegenstelling tot de beweringen van de verslaggever is de ARGO nog niet operationeel. Reeds bij de begrotingsbespreking in de Commissie had hij aangedrongen op het operationaliseren van de ARGO : sedertdien werd er geen vooruitgang gemaakt. Hij aanvaardt niet als verontschuldiging dat de onderwijsadministratie nog niet werd overgeheveld.

In het onderwijsveld werkt men zijns inziens met twee maten en twee gewichten : wat kan voor dit „mammoetdecreet” kan niet voor de uitvoering van het ARGO-decreet.

De SP bewijst geen enkele dienst aan het Gemeenschapsonderwijs. De beloofde autonomie voor dit onderwijs is nog geen realiteit. Men ontnemt aan de personeelsleden van het Gemeenschapsonderwijs alle moed : ze hebben nu geen enkel houvast meer. Gedurende zeven jaar beweerde de SP dat men op de liberalen niet meer kan rekenen. Deze partij probeerde de mensen te overtuigen van een gebrek aan afhankelijkheid van de PVV ten overstaan van het Rijksonderwijs ; hierin is ze ten dele geslaagd.

Een ander lid poneert dat de interveniënt hier het proces van zijn eigen partij maakt. De personeelsleden van het Gemeenschapsonderwijs zijn evenmin gelukkig met het afhaken van één der ondertekenaars van het Politiek Akkoord. Hierdoor kan immers de nodige dynamiek niet worden gerealiseerd.

Het vorige lid verwijst naar de spanningen binnen de SP tussen de ouderen en de jongeren. De gewijzigde instellingen van deze partij blijkt ook uit de keuze van de laatste partijvoorzitters. In het Gemeenschapsonderwijs is men de mening toegedaan dat men op de SP, noch op de PVV kan steunen wanneer ze deel uitmaken van de meerderheid. Op wie kan het Gemeenschapsonderwijs uiteindelijk rekenen ? Alle nodige maatregelen moeten worden getroffen om de ARGO operationeel te maken. Hij pleit voor een parallellisme tussen de uitvoering van het ARGO- en het „mammoetdecreet”.

Een ander lid repliceert dat er binnen de SP vrijheid van meningsuiting bestaat.

Het Gemeenschapsonderwijs moet zijns inziens in de eerste plaats op zichzelf rekenen. Wel stemt hij in met de vraag naar parallellisme tussen het ARGO- en het „mammoetdecreet”. Eerst moet er echter het nodige overleg binnen de Vlaamse Gemeenschap gebeuren.

De verslaggever repliceert dat de feitelijke oppositie nu haar ware achtergrond bloot geeft. Ze wil slechts meewerken op voorwaarde dat de ARGO voorafgaandelijk alles heeft verworven. Door welke manoeuvres zou de ARGO niet in staat zijn op een degelijke manier te functioneren ?

Het vorige lid wijst hiervoor op het ontbreken van een nieuw personeelsstatuut evenals het ontbreken van een administratieve formatie.

De verslaggever stelt dat 6 maanden geleden een revolutionaire onderwijsvernieuwing werd doorgevoerd. Men kan moeilijk verwachten dat alle bepalingen ineens worden uitgevoerd. Diegene die de beschuldigingen uit, moet een manifeste onwil kunnen aantonen, en dit is niet mogelijk. Zoals bij het departement openbare werken moet ook het personeelskader van het onderwijsdepartement worden overgedragen.

Een lid oordeelt dat vooraleer een kader kan worden bepaald eerst de personeelsoverdracht naar de Gemeenschap moet gebeuren. Ook werd er nooit verklaard dat er onmiddellijk een nieuw statuut zou komen : eerst dienden de scholen normaal te functioneren. Hij oordeelt het wel van belang dat deze interveniënt een grote aandacht voor het statuut betoont.

Het bedoelde lid is de mening toegedaan dat zowel de nationale Regering als de Executieve te snel willen lopen.

De verslaggever merkt op dat het vorige lid enkel verwijten richt naar de SP, omdat deze partij zelf 6 jaar verwijten naar de PVV richtte. De SP was de eerste partij waarin een reactie tegen het ontwerp van decreet te noteren viel, de PVV reageerde 'slechts naderhand. De tactiek van de PVV bestaat erin om de SP binnen de ARGO verdacht te maken. Dit is een platvloerse politiek.

Een lid vraagt welke de concrete bezwaren tegen dit ontwerp van decreet zijn. Waar wordt het Gemeenschapsonderwijs uitdrukkelijk benadeeld ? Voor ons ligt een ontwerp van basisdecreet met alle noodzakelijke evenwichten voor het hertekenen van het onderwijslandschap in Vlaanderen. Hij stipt hierbij aan dat het gratis vrije-keuzeleerlingenvervoer voor het basisonderwijs een positief element is : wanneer ging het verloren ?

Een ander lid herinnert aan het SERV-advies. Dit stelde dat in de toekomst spoedprocedures moeten worden vermeden, terwijl bepaalde belangrijke deelaspecten van het onderwijsbeleid niet worden behandeld onder meer het onderwijs voor de migrantenkinderen. Dit is, volgens het lid, een dringend probleem waarnaar echter niet wordt gerefereerd.

Om dit fundamentele ontwerp van decreet te onderzoeken, kreeg de Raad van State slechts drie dagen : dit is een onheuse behandeling. Hoe kan de Raad van State op degelijke wijze een gefundeerd advies uitbrengen ?

Vervolgens formuleert hij volgend voorstel : hij stelt voor om deze bespreking te beperken tot de uitvoering van het Politiek Akkoord. De overige bepalingen kunnen het voorwerp van een afzonderlijk decreet uitmaken dat op een later tijdstip kan worden besproken. Bovendien is het Politiek Akkoord nog niet volledig uitgevoerd. Hij vraagt aan de Gemeenschapsminister een vergelijkende tabel die zou vermelden wat reeds werd uitgevoerd en de wijze waarop dit gebeurde.

Een lid vraagt hierop hoe het volgende schooljaar moet worden voorbereid. Het volmachtentijdperk is voorbij zodat de nodige richtlijnen moeten worden uitgediscussieerd. Daarom komt dit ontwerp van decreet op het goede ogenblik.

Het vorige lid informeert ook naar een overzicht van de te verwachten financiële impact. De SERV stelde dat hij over onvoldoende informatie beschikte om een grondig advies te verstrekken. Een prognose over de uiteindelijke kostprijs is gewenst.

Vervolgens beoordeelt het lid de inhoudelijke aspecten van het ontwerp van decreet. Het kan geen toeval zijn dat dit ontwerp van decreet veel concreter is dan het ARGO-decreet. Zo is de bevoegdheid van de commissaris van de Executieve bij de DIGO verschillend van de bevoegdheid van de Executieve-commissaris bij de ARGO. Verder wordt het begrip vrije keuze in het ontwerp van decreet onduidelijk geformuleerd. Vroeger volstonden 16 aanvragen voor de oprichting van een school. Nu berust de uiteindelijke beslissing bij de Executieve. Momenteel is deze proportioneel samengesteld, maar dit zal zo niet blijven. Hoe zal de Executieve in de toekomst samengesteld zijn ? De vrije-schoolkeuze mag niet uitsluitend van een uitvoerend lichaam afhangen. Zoals de Voorzitter van deze Commissie, onderschrijft hij de idee van een Vlaams Schoolpact om precies deze problematiek te ondervangen in een consensusmodel. De nationale Schoolpactcommissie is ingevolge de voortschrijdende communautariserings doodgebloed. De Franstaligen en de Nederlandstaligen waren anders georiënteerd. Naar de toekomst moeten we een initiatief ontwikkelen ter vrijwaring van de vrije keuze.

Over de schoolgebouwen zal nog veel worden gediscussieerd, zelfs indien voorliggend ontwerp van decreet wordt aangenomen. Hij volgt gedeeltelijk een ander lid van deze Commissie waar zij niet goed kan volgen dat met staatsgeld een patrimonium wordt gerealiseerd waarover de Gemeenschap geen zeggingschap meer zal hebben. Dit is de bekommernis die bij velen leeft. Rekening houdend met de dalende nataliteit zijn er in Vlaanderen veel te veel scholen. Dit aspect moet grondig worden ingeschat. Enkele jaren geleden werd het MC Kinsey-rapport oppervlakkig besproken. Het resultaat van deze audit werd nooit voorgelegd. Kan dit nu gebeuren ? Misschien zouden hierdoor alternatieve voorstellen kunnen worden uitgewerkt.

De verslaggever wijst erop dat de bouwbehoeften zeer groot blijven, omwille van het slechte beheer van de gelden.

De vorige spreker vraagt zich af hoe men de concrete overheveling van het personeel van het Rijksfonds ziet als men de DIGO-constructie aanhoudt ? Hij onderkent in het ontwerp van decreet ook een toenemende invloed van hoge raden. Enerzijds werd er, voornamelijk voor één net, een grotere autonomie ingevoerd, terwijl anderzijds deze autonomie nu wordt ingeperkt door de creatie per niveau van hoge raden : deze evolutie is verontrustend.

De in het „mammoetdecreet” bepaalde normen voor het homologatiejaar liggen zeer moeilijk wat het Gemeenschaps-onderwijs betreft. Is dit de bedoeling of zal men specifieke normen voor dit onderwijs uitwerken ?

Voortgaande op het persbericht van 7 juni 1988 dat de VLIR heeft verspreid noemt hij de hier uitgewerkte navorming van de leerkrachten onaanvaardbaar op twee terreinen. Het is vooreerst ongeloofwaardig omdat dit ontwerp van decreet niet voorziet dat de universiteiten rechtstreeks medeverantwoordelijkheid zullen dragen. Bovendien is er in de Erkenningscommissie voor de Navorming geen ruimte voorzien voor de universiteiten.

Uit dit ontwerp blijkt ook duidelijk dat een aantal lasten naar de gemeenten worden verschoven. Achteraf zullen een aantal discussies hiervan het gevolg zijn. Daarom moet de nota hierover van de Vereniging van Belgische Steden en Gemeenten (VBSG) heel objectief worden bestudeerd. Er is een probleem. Het is onmogelijk dat dit decreet, in een ongewijzigde versie, op het gesubsidieerd officieel onderwijs van toepassing zou zijn.

De hier gevolgde procedure is storend : namelijk dit ontwerp van decreet nu goedkeuren en terzelfdertijd verklaren

dat in het najaar een regeling zal worden uitgewerkt. Dit is een soort bijzondere macht ten gevolge van de proportioneel samengestelde Executieve. Als parlementsleden kunnen we ons dit zeker niet laten welgevalen.

Als positief beoordeelt hij het feit dat de grondregels voor het personeelsstatuut van het gesubsidieerd onderwijs hier aanwezig zijn. Nog steeds is er geen statuut, dit niettegenstaande alle pogingen die in het verleden hiertoe werden verricht. De DIGO en het Fonds voor Navorming worden met een bepaalde reden opgericht, maar het statuut blijft hangen en wordt nu in het vooruitzicht gesteld.

De verslaggever meent dat dit lid weinig bekommernis voor het onderwijs betoont : hij stelt enkel politieke vragen. Zijn stellingen zijn bovendien niet overtuigend.

Het lid repliceert met de opmerking dat hij in deze bespreking uiteraard namens zijn fractie spreekt : men kan moeilijk verwachten dat hij hier over pedagogie praat. Toch is het totaal verkeerd om te stellen dat hier door zijn fractie een politieke attitude wordt ingenomen die in scherpte afhankelijk is van het feit van het al of niet behoren tot de meerderheid. De bekommernis domineert om tussen de netten een evenwicht te betrachten dat ervoor moet zorgen dat het Gemeenschapsonderwijs zijn specifiek karakter blijft behouden. Eerst creëert men de ARGO terwijl nu het specifiek karakter van het Gemeenschapsonderwijs wordt verdronken in een „mammoetdecreet” waarin vele zaken ter sprake komen. Dit is fundamenteel. Via een aantal amendementen zal hij proberen dit te corrigeren.

De verslaggever stelt dat het Politiek Akkoord als grote verdienste had de basis te leggen van een Vlaams beleid dat gedeeltelijk anders is dan het nationale en meer aangepast is aan de eisen van het Vlaamse onderwijs.

Via de ARGO werd aan het Gemeenschapsonderwijs een nieuwe structuur en grotere zelfstandigheid verleend waardoor het zich beter kan profileren en efficiënter kan werken.

Het Politiek Akkoord bevat een aantal elementen voor de vereiste evenwichten. Over het Politiek Akkoord werd lang onderhandeld ; het was geen loutere bevestiging van de Schoolpactwet. Dit is zeer belangrijk. De uitvoering van het Politiek Akkoord gebeurt in twee fasen : het ARGO- en het zogenaamde „mammoetdecreet”. Het merendeel van de beschikkingen van het Politiek Akkoord worden door beide decreten uitgevoerd. Bij de bespreking van het ARGO-decreet verklaarde men dat men verheugd was dat men van de ideologische tegenstellingen verlost was. Hij is echter realistisch genoeg om te beseffen dat de uitvoering van het Politiek Akkoord tot spanningen aanleiding kan geven. Hij hoopt dat men deze echter binnen het onderhandelingsgebeuren kan houden. Binnen de Executieve is men hierin geslaagd : het voorontwerp van decreet kon, met het akkoord van de vier partijen, voor advies aan de Raad van State worden overgemaakt. Alles wijzigde zich na het advies van de Raad van State. Dit advies stelde dat de beschikkingen van het Schoolpact anno 1959-1973 ne varietur moesten worden toegepast.

Deze benadering is door de herziening van de Grondwet en het Politiek Akkoord voorbijgestreefd. In feite zou dit advies de houding van de ondertekenaars van het Politiek Akkoord niet mogen wijzigen. Op zuiver politieke gronden heeft de PVV haar houding gewijzigd.

Niettegenstaande hij ook een aantal elementen van het voorliggende ontwerp van decreet wil verduidelijkt zien, is er

volgens de verslaggever geen fundamentele reden om de bespreking te verdagen of om het „mammoetdecreet” op te splitsen. Het lid dat dit suggereerde, is het slachtoffer van de politieke houding die hij heeft ingenomen. Mogelijk wou hij op een bepaald ogenblik de reactie binnen de SP tegen het ontwerp van decreet aanmoedigen. Deze zuivere politieke houding belet geenszins dat nu een grondige bespreking van het ontwerp van decreet zal volgen.

De verslaggever wil het Politiek Akkoord uitvoeren, alsmede de mogelijkheid creëren om het volgende schooljaar op een ordentelijke manier in te zetten. Aan de instellingen moet de waarborg worden geboden om onder de beste voorwaarden de lessen in september eerstkomende aan te vangen.

Positief is eveneens het aanvaarden van de eenheidsstructuur binnen het secundair onderwijs.

Niettegenstaande een aantal kleinere bepalingen van secundaire aard, onder andere inzake het hoger onderwijs en het zeevaartonderwijs, ligt er voor ons een fundamentele tekst teneinde tot een eigen Vlaams onderwijs te komen.

In zijn repliek formuleert de Gemeenschapsminister van Onderwijs voorafgaandelijk vier bedenkingen. Er grijpt hier uiteraard een politieke discussie plaats die wordt gedragen door eenieders onderwijsbekkernissen ; ieder spreekt hier vanuit zijn geëigende politieke posities. De gevolgde procedure bij de decretale opbouw verliep als volgt : de basis ervan werd gelegd door het Politiek Akkoord van 9 november 1988. Dit resulteerde reeds in de oprichting van de ARGO. In het zogenaamde „mammoetdecreet” zitten bovendien een aantal dringende en evidente bepalingen.

Het voorontwerp van decreet werd op 3 mei 1989 aan de Executieve voorgelegd en met eenparigheid principeel goedgekeurd waarna het voor advies aan de Raad van State, de SERV en de vakbonden werd overgemaakt.

Op 5 juni 1989 keurde een politieke familie het ontwerp van decreet niet goed : in de Executieve stemde de Gemeenschapsminister van Ruimtelijke Ordening en Huisvesting tegen, dit bij afwezigheid van de Gemeenschapsminister van Cultuur.

Het advies van de Raad van State werd, niettegenstaande het belangrijk is, op een aantal plaatsen niet gevolgd. Het antwoord van de Executieve op de Raad van State is te vinden in de memorie van toelichting.

Vroeger waren de nationale partijen een waarborg voor de schoolvrede ; nu wordt deze waarborg gegeven door een aantal grondwettelijke bepalingen : in artikel 17 en andere van de Grondwet werden grondwettelijke elementen ingebouwd die voor elke belanghebbende afdwingbaar zijn. De onderwijswetgeving in de Vlaamse Gemeenschap kan geen cliché zijn van de vroegere nationale situatie.

Vervolgens geeft de Gemeenschapsminister een nota over de budgettaire impact van dit onderwijsdecreet die de volgende gegevens vermeldt :

Onderwijsdecreet — Budgettaire meerkost

Artikel nummer	Totaal	Politiek akkoord	Begroting 1989	
			Opge- nomen	Jaarbasis
1.90 afwijkingen 0,25 % .	200	200	100	200
3 onderwijsraad	2	2		
4 orthodoxe godsdienst	20			
7. 20 advies ped. insp. . .	18			
11 + 2,95 % werkingstoel.	340	340	340	340
12 basisonderwijs	150	150	75	150
13 uitrustingstoel.	72,5	72,5	72,5	72,5
36 t/m 38 BO 0,50 %	13,4		6	6
57,58 sociale promotie . .	35		35	35
62 Ped. HO	180		90	180
Navorming	90,7		90,7	
Totalen	1.130,6	764,5	809,2	983,5

Hij geeft toe dat een aantal zaken nog moeten worden geregeld, maar belangrijke elementen hiertoe werden reeds aangegeven : er is zeker geen sprake van volmachten op deze punten. Dit blijkt voldoende uit de memorie van toelichting. Zo werden er reeds besluiten genomen om het secundair onderwijs vanaf 1 september 1989 aan te passen aan de nieuwe beschikkingen.

Inzake de omkadering van het zevende jaar werd het cijfer van 10 leerlingen door de Executieve naar 15 opgetrokken. Door het ingrijpen van de Gemeenschapsminister werd uiteindelijk het cijfer 13 weerhouden. Hij geeft toe dat dit voor sommige netten moeilijkheden kan teweegbrengen.

Inzake het personeelsstatuut is de situatie nu fundamenteel gewijzigd. Vroeger moest voor het personeel van het gesubsidieerd onderwijs een identiek statuut met dit van het Rijks-onderwijs worden nagestreefd. Dit is nu niet meer nodig. Bovendien is het nu eveneens mogelijk dat zowel het gesubsidieerd officieel onderwijs als het gesubsidieerd vrij onderwijs hun eigenheid kunnen belichten. Uiteraard is het gesubsidieerd officieel onderwijs verschillend van het Gemeenschapsonderwijs, ook inzake statuut.

Aan het personeelsstatuut van het Gemeenschapsonderwijs zullen een aantal dringende wijzigingen worden aangebracht. Alles ineens wijzigen zou te moeilijk zijn. Inzake het personeelsstatuut voor het gesubsidieerd vrij onderwijs zal overeenkomstig het regeerakkoord, het ontwerp van koninklijk besluit uit de vorige legislatuur als uitgangspunt worden genomen.

Inzake de gebouwen is het juist dat het Algemeen Fonds wordt afgeschaft. Ons onderwijsbestel is wat het is. Voor het gehele gesubsidieerd onderwijs wordt per 1 oktober 1989 de DIGO opgericht. Het zal een versmelting zijn van het Fonds voor Provinciale en Gemeentelijke Schoolgebouwen en het Nationaal Waarborgfonds. De DIGO zal dus een kleine dienst zijn. Voor het Gemeenschapsonderwijs staat de ARGO in voor de bouwopdrachten. De besparingen ten gevolge van de inkrimping van het personeel vormen een bijkomende investeringsmogelijkheid.

‘ Er gebeurt dus een rationalisering : deze vier fondsen worden herleid tot één fonds voor het gesubsidieerd onderwijs (DIGO) en tot de ARGO. De DIGO bouwt niet zelf, maar onderzoekt de dossiers en subsidieert.

Naar het onderwijsbeleid toe wordt de Algemene Onderwijsraad opgericht. Die komt niet in de plaats van de ARGO noch van de andere inrichtende machten. Niet alleen de onderwijsmensen zullen erbij worden betrokken : het zal ruimer zijn. De Gemeenschapsminister hoopt nog dit jaar een participatiedecreet in te dienen dat ook de participatie op het lokale niveau zal organiseren.

Hij steunt de suggestie niet volgens dewelke de Vlaamse Gemeenschap zelf integraal zou moeten instaan voor de schoolgebouwen en die dan ter beschikking stelt van de verschillende netten. Een dergelijk systeem is onbetaalbaar. Bovendien is de voorziene subsidiëring van de schoolgebouwen van het vrij onderwijs niet vrijblijvend : ze zijn aan het onderwijs geaffecteerd. Bij eventuele vervreemding moeten er bedragen worden teruggestort. De inrichtende machten kunnen dus er niet mee doen wat ze willen.

Inzake kredieten wordt er 3,9 miljard frank voorzien in 1989. In 1990 en later zullen er meer middelen nodig zijn. In Vlaanderen is men immers aan een massa vernieuwbouw toe : dit stelt zich meer in het bijzonder in het gemeentelijk onderwijs. De Gemeenschapsminister werkt in de richting van een meerjarenplanning en een vaste budgettaire massa. Het mechanisme hiertoe is aangegeven.

De Gemeenschapsminister belicht verschillende bepalingen van het voorliggende ontwerp van decreet. Hij wijst op de herinvoering van het vrije-keuzeleerlingenvervoer voor het basisonderwijs terwijl voor de rest van het vrije-keuzevervoer de SABMO's gemachtigd zijn om een deel of het geheel van het remgeld, opgelegd aan de rechthebbende leerlingen, ten laste van hun dotatie te nemen in zover er hiervoor sociale redenen bestaan. De voorziene pedagogische begeleidingsdiensten zijn inhoudelijk volledig anders dan de inspectiediensten. Ze gaan eveneens uit van het eigen pedagogisch concept van het net. Er komt een bijzondere inspanning van het gesubsidieerd basisonderwijs. Een beperkte kern van meesters-, vak- en dienstpersoneel wordt opnieuw mogelijk. De omkadering voor het secundair onderwijs wordt binnen elk net geregeld en vervolgens via het rollend fonds. Rekening houdend met de afstanden wordt het BSD-onderwijs buiten de nieuwe regeling van de coëfficiënten in het onderwijs gehouden.

Met betrekking tot de financiering van de schoolgebouwen verandert er niets voor de ARGO : een 100 percent subsidiëring. Voor het gesubsidieerd officieel onderwijs is er vooralsnog een status quo, terwijl de memorie van toelichting op bepaalde perspectieven wijst.

Het gesubsidieerd officieel onderwijs kent nu een bijzonder voordelig subsidiëringssysteem. Echter hoe gunstiger het systeem, hoe minder projecten, binnen enveloppe, ervan kunnen genieten. Het nieuwe systeem voor het gesubsidieerd

vrij onderwijs is aangegeven. Er wordt een rechtstreekse subsidiëring voorzien in plaats van leningsmachtigingen. Dit systeem start per 1 oktober 1989 en loopt door. Dit is een verworvenheid.

De Gemeenschapsminister beaamt dat de beschikkingen van het ontwerp van decreet niet worden beperkt tot het uitgangspunt, met name het Politiek Akkoord. Ook dringende en noodzakelijke bepalingen werden erin opgenomen. Er had een overleg tussen de partijen plaats, terwijl het uiteindelijke akkoord getekend werd door drie partijen in de Executieve.

De ARGO zelf is wel operationeel. Er zijn 80 personen in dienst bij de ARGO. Het personeel van het Gebouwenfonds voor Rijksscholen wordt integraal ter beschikking van de ARGO gesteld. Vorige week gaf de nationale Regering toelating om dit personeel over te hevelen. Bovendien werkt de onderwijsadministratie ten volle voor de ARGO.

Tot vorige week bestond er geen consensus over de grootte van de vergoeding voor de vier ARGO-verantwoordelijken. Dit probleem is nu geregeld zodat deze personen — terecht — een vrij behoorlijke vergoeding ontvangen.

Voor het reces zal de personeelsproblematiek, wat de Vlaamse Executieve betreft, geregeld zijn : hij hoopt dat dit ook het geval zal zijn voor wat de nationale Regering betreft.

Met betrekking tot het migrantenonderwijs verwijst hij naar de migrantennota van de Gemeenschapsminister van Welzijn en Gezin. Het hoofdstuk onderwijs, een heel wezenlijke bijdrage, werd door de diensten van de Gemeenschapsminister van Onderwijs uitgewerkt. Het onderwijs voor migrantenkinderen zal niet zozeer bij decreet worden geregeld, wel via besluiten van de Executieve.

Alle documenten werden volgens de Minister op tijd ter beschikking gesteld van de Raad van State die uiteraard snel advies heeft moeten uitbrengen. De Raad van State is op de fundamentele vraag ingegaan en heeft een duidelijke stelling ingenomen die door de Executieve in de memorie van toelichting wordt weerlegd. In de praktijk is het ontwerp van decreet langer dan drie dagen bij de Raad van State gebleven.

In tegenstelling tot wat een lid beweerde is de opdracht van de commissaris van de Executieve bij de DIGO ruimer dan deze van de commissaris bij de ARGO. Deze laatste kan enkel de wettigheid en de naleving van de budgettaire orthodoxie beoordelen ; bij de DIGO kan ook de opportuniteit, rekening houdend met het algemeen belang, worden gecontroleerd.

De Grondwet voorziet in de verplichting voor de overheid om de vrije keuze te garanderen. Indien aan deze verplichting wordt tekort gekomen staat een beroep open bij het Arbitragehof.

De Gemeenschapsminister oordeelt dat de bedenking over de gevolgen van de denataliteit voor de infrastructuur een fundamentele bedenking is. De studie-Mc Kinsey was zeer duur en leidde tot weinig concrete resultaten. Daarom is een behoeftenonderzoek nodig teneinde de budgettaire gevolgen te kunnen inschatten.

De Algemene Onderwijsraad is een overkoepelend orgaan waarin alle andere raden worden opgenomen. Het is niet de bedoeling om een radencultuur op te bouwen. Ter zake moet een rationalisatie worden doorgevoerd.

Zoals hij reeds zei, bevestigt de Gemeenschapsminister dat de participatie, ook deze op lokaal niveau, inzonderheid van het gesubsidieerd onderwijs, nog decretaal moet worden geregeld. Een participatie van de ouders en het personeel is zeker nodig.

De Gemeenschapsminister herinnert eraan dat iedereen aandrong op een structuur voor de navorming. Dit wordt hier via de oprichting van een budgettaire fonds gerealiseerd met respect voor de pedagogische eigenheid van elk net.

Hij betreurt dat de VLIR gedurende jaren niet veel aandacht heeft besteed aan de vorming (aggregaat) en de navorming van de leerkrachten. Hij heeft op deze gebieden weinig verbetering vastgesteld.

Via de in artikel 76, § 8 gereserveerde vijftientig procent zullen de Gemeenschapsminister en de Executieve de wetenschappelijke „know how” vanuit de universiteiten kunnen ondersteunen.

Ook, onderaanneming door de universiteiten en het normaalonderwijs zal mogelijk zijn. In de erkenningscommissie zullen ook vertegenwoordigers van de universiteiten als experts kunnen zetelen.

De sociale voordelen die de gemeenten aan de leerlingen van hun scholen en aan deze van het vrij onderwijs toekennen, zullen nu ook aan de leerlingen van het Gemeenschapsonderwijs moeten worden toegekend. Dit werd uitdrukkelijk gevraagd en is de logica van artikel 54 bis, § 2 van de Grondwet. Er zal samen met vertegenwoordigers van de provincies en de gemeenten een overleg plaatsgrijpen om de inhoud van het begrip „sociale voordelen” te bepalen. De Gemeenschapsminister merkt hierbij op dat verschillende gemeentemandatarissen ongerust zijn over deze bijkomende lasten voor de gemeenten.

Een lid verlangt een bijkomende budgettaire verduidelijking. Voor de scholengebouw wordt in 1989 3,9 miljard frank voorzien waarvan 1,6 miljard frank voor de ARGO, 500 miljoen frank voor de gemeentelijke en de provinciale scholen en 1,8 miljard frank voor het vrij onderwijs.

Geen enkel net kan zijn behoeften met deze kredieten dekken. In tegenstelling tot de ARGO heeft het gesubsidieerde onderwijs nog andere financiële mogelijkheden om bouwprojecten te realiseren. Kan de ARGO hiertoe leningen opnemen ?

De Gemeenschapsminister wijst er vooreerst op dat ook de bezwaarde saldi (2,1 miljard frank en 2,4 miljard frank) aan deze 3,9 miljard frank moeten worden toegevoegd. De ARGO beschikt dus over 2,4 miljard frank, geaffecteerd van vroeger, waaraan nog 1,6 miljard frank wordt toegevoegd. Met dit laatste bedrag moeten ook de personeelsleden worden betaald. Het personeel van het Gebouwenfonds zal binnen de ARGO echter worden gehalveerd : van 600 naar 300 personen. Hij is de mening toegedaan dat de ARGO de financiële middelen voor de bouw niet allemaal effectief in 1989 zal uitgeven, zonder dat hij hierdoor wil stellen dat de ARGO over genoeg middelen beschikt. Anderzijds beklemtoont hij dat de ARGO geen leningen kan opnemen.

De provinciale autonomie is zeer markant inzake de schoolgebouwen : per provincie zijn er dienaangaande grote verschillen. Dit hangt mede af van een goed beheer.

Vanaf 1991 moet de lokale schoolgemeenschap in staat worden gesteld om in de bouwprojecten te participeren. Deze inspraak op lokaal niveau zal volgens de Gemeenschapsminister besparingen realiseren. Met minder financiële middelen zal men hierdoor aan meer reële noden kunnen beantwoorden.

Een ander lid hoopt dat de homologatienormen, toch een vrij belangrijk gegeven, via besprekingen zullen worden aangepast. Ingevolge de door de Gemeenschapsminister verstrekte gegevens over de financiële weerslag van het ontwerp van decreet op een begroting 1989, meent hij dat hier sprake is van een budgettaire meerkost.

De Gemeenschapsminister weerlegt dit : er is geen budgettaire meerkost voorzien voor de begroting 1989. Voor 50 miljoen frank was een interne compensatie nodig.

Een aantal artikelen zullen een budgettaire weerslag hebben afhankelijk van de uitvoeringsbesluiten die nog door de Vlaamse Executieve moeten worden genomen :

- artikel 8 (pedagogische begeleidingsdienst) ;
- artikelen 20, 21 en 22 (onderwijs- + PMS-inspectie Vlaamse Gemeenschap) : afhankelijk van de door de Vlaamse Executieve te nemen besluiten ;
- artikel 26 : harmonisering deeltijdse arbeid ;
- artikelen 27, 28 en 29 : opheffing van het uitdovend karakter van het vast MVD-personeel ;
- artikelen 30, 31 : statuut personeel PMS, weddetoelagen ATP PMS.

Eventuele meeruitgaven zullen worden gecompenseerd door

1. verdere afbouw van het aantal stagiairs ;
2. wedertewerkstelling van ter beschikking gestelde leerkrachten ;
3. vermindering (omzetting) van Gesco-projecten ;
4. herschikking van bestaande uitgaven voor inspectie.

Het lid dringt er verder op aan dat de personeelsproblemen bij de ARGO zouden worden opgelost. Deze leiden tot onduidelijke toestanden en zelfs tot gevaarlijke situaties ingevolge een gebrek aan communicatie tussen de ARGO-top en de scholen. Dit is niet te wijten aan de ARGO-verantwoordelijken, maar aan een gebrek aan logistieke mogelijkheden.

Hij ziet een fundamenteel verschil in aanstellingsprocedure voor de twee voornoemde commissarissen van de Executieve. Voor de benoeming in de DIGO worden geen voorwaarden opgelegd en is hier sprake van een echte primo nominatie.

De Gemeenschapsminister repliceert dat het hier over geen voltijdse opdracht gaat.

Het vorige lid vraagt opnieuw om een inzage van het Mc Kinsey-rapport, zelfs indien de conclusies in de praktijk weinig waardevol blijken te zijn. Men moet de uitgangspunten van de studie kunnen nagaan. Wel is hij tevreden met de ministeriële belofte tot rationalisatie van de radenstructuur. De verleende autonomie mag immers, door deze structuren, niet worden ingeperkt.

Hij betwijfelt echter of de door het „mammoetdecreet” voorziene wijze van betrekken van het universitair onderwijs en de VLIR bij de navorming, namelijk via de bepaling van artikel 76, § 8, wel de juiste benadering is.

Anderzijds is het lid minder gelukkig met de door de Gemeenschapsminister aangekondigde doorschuiving van een aantal lasten naar de gemeenten. Hierbij wijst hij op het verschil in benadering tussen de VBSG en de informele contacten van de Minister via individuele gemeentemandatarissen. Hij betreurt dat dit laatste opnieuw gebeurt.

Het beleid heeft zijns inziens twee alternatieven : ofwel moet het zich aliniëren op het officieel standpunt van deze vereniging en alle andere interveniënten terugwijzen ; ofwel moet men uitgaan van de stelling dat de standpunten van de VBSG niet zoveel waarde bezitten en gaat men de richting uit van het individuele lobbyen van gemeentelijke mandatarissen naar de Gemeenschapsminister toe. Ter zake moet men de moed hebben om een duidelijk standpunt in te nemen.

IV. Artikelsgewijze bespreking

HOOFDSTUK I

Wijziging van de wet van 29 mei 1959 tot wijziging van sommige bepalingen van de onderwijswetgeving

Artikel 1

De Gemeenschapsminister wijst er vooreerst op dat dit artikel een aantal taalkundige correcties bevat. Voorts worden er drie solidariteitsmechanismen in vastgelegd :

- een herverdelingsmechanisme ten belope van 1 procent ;
- een bijzonder rollend fonds ten behoeve van alle netten en alle niveaus ;
- een beperkte overdracht van lestijden tussen de verschillende scholen.

Met het rollend fonds wil men mogelijkheden bieden voor scholen die tijdelijk in moeilijkheden verkeren.

Door de heer E. Beysen c.s. worden op dit artikel 2 amendementen ingediend (stuk 222 (1988-1989) – Nr. 2). Het eerste strekt ertoe in artikel 1, punt 7, § 5 het eerste lid te vervangen door wat volgt :

“Een inrichtende macht kan, van de aan haar onderwijsinstellingen, krachtens de bestaande wettelijke of reglementaire normen, toegekende lesuren, lestijden of uren-leerkracht, maximaal één procent herverdelen onder haar onderwijsinstellingen voor zover deze herverdeling budgettair neutraal is.”

De verantwoording luidt als volgt :

Het Politiek Akkoord voorziet in hoofdstuk IV punt 2.2. duidelijk dat de 1 % berekend wordt per niveau doch „kan aangewend worden over het geheel van de niveaus en voor zover budgettair neutraal”.

Het tweede amendement strekt ertoe in artikel 1, punt 9, § 7 de woorden „per onderwijsniveau” weg te laten.

Dit amendement wordt als volgt verantwoord :

Het Politiek Akkoord maakt ook hier in hoofdstuk VI, punt 2.3. geen onderscheid per niveau, doch zegt duidelijk „ten behoeve van alle netten en alle niveaus”.

De Gemeenschapsminister repliceert dat het evident is dat het herverdelingsmechanisme van 1 % budgettair neutraal is. Dit blijkt voldoende uit de memorie van toelichting. Ter zake zullen duidelijke richtlijnen worden verstrekt aan de administratie. De vermelding werd per niveau uitdrukkelijk gevraagd door de Inspectie van Financiën teneinde een effectieve controle mogelijk te maken.

Hetzelfde geldt ipso facto voor het tweede amendement : anders is het geheel budgettair moeilijk te beheersen. Hij vraagt om beide amendementen te verwerpen.

Een lid oordeelt het bestaan van solidariteitsmechanismen per net en per niveau conform aan de gedachtengang van het Politiek Akkoord. De vermelding van het begrip inrichtende macht kan voor de steden, gemeenten en provincies wel problemen opleveren. De berekening gebeurt op basis van het lestijdenpakket van het vorig schooljaar. Het discussiepunt zal de vraag zijn wie zal arbitreran : de koepelorganisaties of de Executieve ?

De Gemeenschapsminister stelt dat voor elke stad/gemeen-

ten of provincie met scholen de gemeenteraad, respectievelijk de provincieraad, de inrichtende macht is. Dit geldt ook voor het vrij onderwijs waar iedere VZW als inrichtende macht fungeert. De overkoepelende instanties zijn geen erkende instanties.

Het vorige lid informeert of de overdraagbaarheid van de 1 % in de praktijk vooral het Gemeenschapsonderwijs ten goede zal komen.

De Gemeenschapsminister bevestigt het voordeel van één inrichtende macht te vormen. Het voordeel speelt ook voor gemeenten en voor VZW's met verschillende scholen, doch weliswaar op meer beperkte schaal.

De ARGO is de inrichtende macht voor het Gemeenschapsonderwijs. Hij kan dus autonoom de herverdeling doen over Vlaanderen. De andere inrichtende machten kunnen binnen hun scholen en per niveau een herverdeling doorvoeren, maar niet van de ene inrichtende macht naar de anderen.

Op vraag van een lid verduidelijkt de Gemeenschapsminister dat voor het bijzonder rollend fonds iedere school afzonderlijk een vraag kan indienen. De uiteindelijke beslissing berust bij de Executieve die geval per geval zal beoordelen.

Indien het voorziene krediet gedurende een begrotingsjaar niet wordt uitgeput, dan wordt de rest naar het volgende jaar overgedragen en opnieuw tot 0,25 % aangevuld.

De verslaggever informeert naar de criteria die de Executieve bij haar besluitvorming zal hanteren. Hij vreest immers dat vele scholen een aanvraag zullen indienen.

De Gemeenschapsminister verwijst naar het advies van de Inspectie van Financiën en de gegeven motivering waarover de Executieve moet oordelen. Hij pleit niet voor de opstelling van formele criteria : voor de oplossing van crisissituaties kan niet alles worden voorzien. De toekenning zal echter niet lichtzinnig gebeuren. Het Politiek Akkoord stelt dat de aanwending van dit fonds gebeurt op beslissing van de Vlaamse Executieve, in functie van de crisissituatie met een zicht op een oplossing. De vrees van de verslaggever is volgens hem hierdoor niet gerechtvaardigd.

Een lid vraagt of de inrichtende macht, zoals door de Gemeenschapsminister exact werd gedefinieerd, de aanvraag moet doen of kunnen de scholen zelf hun aanvraag indienen ? Berust deze bevoegdheid voor wat de Gemeenschapscholen betreft bij de ARGO ?

De Gemeenschapsminister beantwoordt beide vragen positief. Het is dus de ARGO, als inrichtende macht, die de aanvraag moet indienen. Dit blijft ook zo na de invoering van de lokale autonomie in 1991. Voor de andere inrichtende machten moet de aanvraag uitgaan onder meer van de gemeente- en provincieraden, VZW's. De koepelinstanties kunnen de aanvragen niet voorafgaandelijk triëren. Wel kunnen zij als erkende gesprekspartner voorafgaandelijk van advies zijn. Enkel de inrichtende machten kunnen in rechte optreden. In artikel 1, punt 9 is er geen beperking voorzien inzake het net. Het fonds kan over alle netten worden verdeeld, maar enkel door de inrichtende macht worden aangevraagd. Er is hier geen binding aan een pakket, een crisissituatie kan zich overal voordoen. De bepalingen van artikel 1, punt 7 (de 1 % herverdeling) moet wel binnen het volume van de inrichtende macht gebeuren. Met betrekking tot het rollend fonds is er nergens een sleutel voorzien. Dit impliceert dat een crisis met een zicht op een oplossing finaal tot bepaalde onevenwichten per net kan leiden. De 0,25 %

wordt globaal op alle uren in Vlaanderen berekend en los van de netten aangewend bij de scholen die het nodig hebben.

De verslaggever wijst op bepaalde gevolgen van de invoering van het eenheidstype in het secundair onderwijs. De punten 2 en 4 van artikel 1 zijn een gevolg van het bepaalde in artikel 6 van onderhavig ontwerp van decreet. Het vrij net zit nog voor 50 % in type II. Instellingen van een scholengemeenschap kunnen in de toekomst programmeren op voorwaarde dat zij een aanvang nemen met de omvorming naar het secundair onderwijs van het eenheidstype. De instellingen van type II worden door deze bepaling gediscrimineerd. Nu reeds werden er in alle gerechtelijke arrondissementen gedingen aanhangig gemaakt. Vreest de Gemeenschapsminister niet dat de helft van het vrij onderwijs in een chaos wordt gedompeld ?

De Gemeenschapsminister repliceert dat er nu in de Schoolpactwet sprake is van een overschakeling naar het type 1. Er worden dus geen veranderingen in de programmatieregels aangebracht : enkel de terminologie wordt vervangen. Een lid informeert naar de resultaten van de ingespannen processen waarin wordt betwist dat er een aantal scholen anders worden behandeld indien ze weigeren naar het andere type over te stappen.

De Gemeenschapsminister verduidelijkt dat het vastgelegde kader voor iedereen geldt. Hij wil zich strikt hieraan houden. Het vorige lid vraagt wat er gebeurt indien een bepaalde school zich binnen dit kader situeert, maar zich niet schikt naar de richtlijn van de koepelorganisatie.

De Gemeenschapsminister stelt, dat indien deze school zich conform het besluit opstelt dan alles in orde is. Het is voldoende dat de scholen zich formeel aan het besluit houden. Wat de ingespannen rechtsgedingen betreft, meent de Gemeenschapsminister van Onderwijs met gerust gemoed de uitslag van het geding te kunnen afwachten.

De indiener van de amendementen verdedigt de amendementen : zij nemen formeel de tekst van het Politiek Akkoord over.

De Gemeenschapsminister bevestigt dat artikel 1, punt 7 budgettair neutraal is. Dit staat uitdrukkelijk in de memorie van toelichting. De administratie zal hierover de nodige richtlijnen ontvangen. Dit was een eis van de Inspectie van Financiën en van het begrotingsdepartement. Zij, alsmede de andere leden van de Executieve, waken over de budgettaire restricties naar het onderwijs toe. In artikel 1, § 9 werd beslist om redenen van overzichtelijkheid, de motie „per onderwijsniveau” in te voegen. Dit geldt ook voor artikel 1, § 7 : voor de administratie is enkel een berekening en een herverdeling per niveau realiseerbaar.

Budgettair moet het rollend fonds ieder jaar opnieuw worden ingeschreven. Er is telkens een raming : voor 1989 is dit 100 miljoen frank en voor 1990 200 miljoen frank. Indien dit bedrag niet opgebruikt is, wordt het saldo naar het volgende begrotingsjaar overgeheveld en aangevuld.

De grootte van het fonds is recht evenredig met het aantal leerlingen. Het is een rollend fonds dat elk jaar moet worden gestijfd.

Op vraag van de verslaggever bevestigt de Gemeenschapsminister dat de gehele Schoolpact-materie, dus ook het HO-BU, onder de beschikkingen van het rollend fonds valt. Enkel de universiteiten vallen er buiten.

De beide amendementen van de heer E. Beysen c.s. wor-

den verworpen met 9 stemmen tegen 2 waarna het ongewijzigde artikel 1 met 9 stemmen bij 2 onthoudingen wordt aangenomen.

Artikel 2

De Gemeenschapsminister wijst op de belangrijke politieke elementen die dit artikel bevat, onder meer de wederinvoering van het gratis vrije-keuze leerlingenvervoer voor het basisonderwijs, terwijl voor het andere vrije-keuze leerlingenvervoer de SABMO's gerechtigd zijn om tussen te komen, geheel of gedeeltelijk in het remgeld en dit om sociale redenen. Dit geldt dus ook voor het secundair onderwijs. Hier wordt een decretale basis gegeven aan de omzendbrief van 29 juli 1987.

Door de heer E. Beysen c.s. wordt een amendement ingediend (stuk 222 (1988-1989) – Nr. 2) dat ertoe strekt in fine van artikel 2, punt 1 de volgende tekst toe te voegen :

„De kostprijs van het zonaal vervoer wordt, in verhouding van het aantal leerling-kilometers, over de netten verdeeld.”

In de verantwoording' wordt er op gewezen dat er een regeling dient te worden getroffen voor het zonaal vervoer dat nu ten laste is van het Gemeenschapsonderwijs.

Immers de kosten van het zonaal vervoer worden in dit artikel niet besproken, terwijl het integraal deel uitmaakte van de discussie. Nu werd een splitsing tussen het vrije-keuze en het zonaal vervoer ingevoerd. Daardoor komt de kostprijs van het zonaal vervoer volledig ten laste van het Gemeenschapsonderwijs.

Het amendement heeft betrekking op het punt 3.6. van het hoofdstuk VI — Financiering — Politiek Akkoord : „Ten ontlasting van de begroting van de scholen en scholengroepen van het Gemeenschapsonderwijs worden :

— de kosten van het zonaal vervoer door de Vlaamse Executieve aangenomen met evenredige vermindering van de werkingskosten”.

Dit is een louter budgettaire operatie en behoeft geen decretale basis en zal geschieden bij de opsplitsing begroting onderwijs 1990 — ARGO-begroting.

Het komt hierop neer dat het zonaal vervoer thans volledig ten koste is van de Nationale Dienst voor het Leerlingenvervoer waarin een aantal Rijksvoertuigen zijn ingeschakeld om bepaalde ophaaldiensten te verzekeren. De budgettaire kost van de uitgaven voor deze rijksbussen wordt aangerekend op het voorziene artikel van de begroting — beheer Rijksvoertuigen, post onderhoud en energie.

Bij de toevoeging van deze laatste begrotingspost aan de begroting ARGO zullen de kredieten evenredig worden verminderd wanneer de Vlaamse Executieve voor de totaliteit beroep zal doen op de beroepsvervoerders via de Nationale Dienst voor het Leerlingenvervoer.

De ARGO zal bijgevolg minder kredieten krijgen omdat de vroegere Rijksbussen niet meer zullen moeten instaan voor bepaalde ritten van het zonaal vervoer.

Dit is bijgevolg een zuiver budgettaire aangelegenheid.

De Gemeenschapsminister stelt voor om in artikel 2, punt 1 de woorden „vervoer genieten” te vervangen door de woorden „vervoerd worden”, terwijl in punt 2 op de vijfde regel tussen de woorden „nemen” en „voor” een „komma” moet

worden geplaatst. De commissie aanvaardt beide tekstverbeteringen.

De indiener van het amendement trekt na de repliek van de Gemeenschapsminister zijn amendement in, waarna artikel 2 met eenparigheid wordt aangenomen.

Artikel 3

De Gemeenschapsminister stelt dat hier de decretale basis van de Algemene Onderwijsraad wordt gelegd. Die moet voor het onderwijsgebeuren in Vlaanderen worden wat de SERV voor het sociale en economische leven is. Ook in Vlaanderen zullen de werkgever en de werknemers bij het onderwijsbeleid worden betrokken : hun inspraak zal via deze Raad verlopen. Hij voegt er wel aan toe dat een rationalisatie zich opdringt. De samenstelling van de Onderwijsraad zal ruim worden opgevat : onderwijs is, bij wijze van spreken, te belangrijk om enkel aan onderwijsmensen te worden overgelaten.

Verschillende leden wijzen op de algemene termen waarin dit artikel werd opgesteld. Is er reeds een verduidelijking inzake de samenstelling en de bevoegdheid mogelijk ?

De Gemeenschapsminister antwoordt dat het specifieke overleg met de inrichtende machten en met de vakbonden blijft bestaan. Los hiervan wordt de Algemene Onderwijsraad opgericht. De Executieve zal over de samenstelling moeten beslissen. De buitenlandse voorbeelden zullen worden bestudeerd. Vrijblijvend suggereert hij de inrichtende machten, de leerkrachten, de representatieve ouderverenigingen, de werkgevers- en werknemersorganisaties (de christelijke, socialistische en liberale vakbonden), de culturele organisaties (de grote Fondsen). Alle bestaande raden en commissies zullen worden onderzocht op hun nut en noodzaak. Eventueel zal hun samenstelling worden gewijzigd. Het geheel zal voldoende moeten worden gestroomlijnd binnen het kader van de Algemene Onderwijsraad.

De Gemeenschapsminister stelt de vraag of ontwerpen van decreet over onderwijsmateries in deze visie, nog wel voor advies aan de SERV moeten worden overgemaakt. Dit lijkt immers niet het direct geëigend orgaan om over het onderwijsbeleid een advies te verstrekken : doch het directe onderwijsveld, noch de ouders zijn bij de SERV betrokken. In de Algemene Onderwijsraad zullen zowel de werkgevers als de vakbonden zetelen : het zal een geëigend orgaan zijn van hetzelfde niveau en prestige als de SERV.

Op vraag van een lid antwoordt de Gemeenschapsminister dat de Raad niet bevoegd zal zijn voor de universitaire sector. De VLIR heeft op dit gebied een decretale basis. De diverse bestaande raden zullen eerder subcommissies van de Algemene Onderwijsraad worden. Een centralisatie is echter nodig : er bestaan ongeveer 160 raden en commissies.

Het ongewijzigd artikel 3 wordt vervolgens eenparig aangenomen.

Artikel 4

De Gemeenschapsminister verduidelijkt dat de bepalingen van artikel 4 niet in het Politiek Akkoord voorkomen. Ze vormen wel het voorwerp van het voorstel van decreet van de heer E. Cooreman c.s. houdende wijziging van de wet van 29 mei 1959 tot wijziging van sommige bepalingen van de onderwijswetgeving (Stuk 200 (1988-1989) – Nr. 1) dat in samenhang met dit ontwerp van decreet wordt besproken.

In Vlaanderen zijn er vijf godsdiensten erkend : de katholieke, de protestantse, de israëlsche, de islam en de orthodoxe. De scholen ingericht door openbare besturen zullen in de toekomst ook het onderricht in de orthodoxe godsdienst als keuze moeten aanbieden. De erkenning door de wet van 17 april 1985 wordt nu naar het onderwijs doorgetrokken. Er zijn ongeveer 40.000 orthodoxe gelovigen in België die meestal in bepaalde plaatsen geconcentreerd wonen. Bepaalde budgettaire meeruitgaven zijn hiervan het gevolg.

Een lid informeert naar bepaalde moeilijkheden die zich stellen bij het onderricht in de islamitische godsdienst ingevolge de nationaliteit van de imam. Indien bij voorbeeld een Turkse imam wordt aangesteld volgen de Marokkanen de lessen niet.

De Gemeenschapsminister repliceert dat de aanstelling via het Islamitisch Centrum gebeurt. Met de vorige imam waren er goede contacten. Door de evolutie van de islam op wereldvlak, namelijk het opkomende fundamentalisme, zijn er zekere moeilijkheden gerezen. De situatie bij ons is echter nog redelijk, in andere landen zijn er meer problemen. Bij de islamitische leraars stelt er zich wel een taalprobleem, namelijk hun gebrekkige kennis van het Nederlands. Zij worden bovendien vlug vervangen.

Het ongewijzigde artikel 4 wordt hierop eenparig aangenomen.

Artikel 5

De Gemeenschapsminister stelt dat dit artikel de verplichte identiteit tussen de personeelsstatuten van het gesubsidieerd onderwijs en dit van het Rijksonderwijs decretaal opheft. De autonomie van de ARGO heeft gevolgen. De Minister van Onderwijs is niet langer de inrichtende macht van het Gemeenschapsonderwijs. Door de bekomen autonomie is het voormalige Rijksonderwijs niet langer het referentiekader van reglementering. Dit betekent uiteraard niet dat de statuten niet vergelijkbaar of herkenbaar moeten zijn. Het is evident dat ze vergelijkbaar zijn, maar de eigenheid van de verschillende netten moeten worden geëerbiedigd door het invoegen van eigen facetten die met de betrokken instanties moeten worden overlegd.

Een lid is verheugd dat nu een personeelsstatuut voor het gesubsidieerd onderwijs mogelijk wordt en dat men voor de uitwerking ervan kan voortbouwen op de resultaten van het in het verleden geleverde overleg.

Door de heer E. Beysen C.S. wordt een amendement ingediend (Stuk 222 (1988-1989) – nr. 2) dat ertoe strekt artikel 5 weg te laten.

De verantwoording luidt als volgt :

In de „memorie van toelichting” wordt uitvoerig aange-toond dat „personeelsleden gelijk zijn voor de wet” en dat „rekening kan gehouden worden met objectieve verschillen”.

Dergelijke verschillen dienen gevonden te worden in de verschillende juridische natuur van de inrichtende macht. Dat feitelijke omstandigheden als daar zijn, de grootte en de uitgestrektheid van een inrichtende macht, het aantal personeelsleden, enzovoort ook een verschillend statuut rechtvaardigen is betwistbaar. Hoe dan ook de „principes waarop het steunt” dienen eenvormig te zijn (dit belet nog altijd niet dat in uitvoering, omwille van feitelijke omstandigheden, verschillen kunnen optreden). Het artikel kan tot gevolg hebben dat „feitelijk” een duidelijk verschil tussen de statuten ontstaat, hetgeen de gelijkheid tussen de netten in gevaar brengt.

Een lid stelt een tekstcorrectie : in artikel 5, punt 1 moeten de woorden „op eenvormige wijze” als „op een eenvormige wijze” worden gelezen. De commissie aanvaardt deze tekstcorrectie.

Een ander lid spreekt eveneens van een belangrijk artikel dat zal toelaten te ontkomen aan een steeds opnieuw opduikend probleem. Zijn enige bekommernis bestaat erin dat er, alhoewel dit niet vaststaat, een essentieel verschil in benadering tussen de verschillende netten zou ontstaan. Is het daarom niet wenselijk een andere tactiek te volgen, namelijk door in een ander decreet de grote krachtlijnen van de statuten in te schrijven zoals de maximumduur van de loopbaan, de bescherming van het privé-leven, enzovoort. Aan de verschillende inrichtende machten zou vervolgens de zorg worden gegeven om een soort van CAO uit te werken waarbij de fundamentele zaken worden geëerbiedigd. Het grondwettelijke gelijkheidsprincipe en de eigenheid van de inrichtende macht moeten zeker worden gerespecteerd. Voor het gesubsidieerd onderwijs moeten specifieke situaties genuanceerd kunnen worden. De principiële basisprincipes moeten echter in de verschillende statuten worden geëerbiedigd. Wel zal er een discussie ontstaan welke juist die grote principes zijn die in alle statuten moeten worden teruggevonden. Het personeelsstatuut van de ARGO kan hiervoor als leidraad gelden : daardoor zouden de fundamentele zaken kunnen worden aangehouden. Immers het principe van gelijke rechten impliceert een aantal gelijke basisprincipes.

De indiener van het amendement beoordeelt deze tussenkomst als zeer belangrijk. Hij pleit echter voor het behoud van de tekst van de Schoolpactwet, niettegenstaande deze beschikking misschien moeilijk uitvoerbaar is. Een stuk eenvormigheid zal altijd nodig zijn. De voorgestelde tekstwijziging biedt onvoldoende waarborgen, ook op het vlak van de gelijkheid van alle personeelsleden : is het wel nodig de bestaande tekst te wijzigen ?

Het vorige lid oordeelt echter dat het huidige artikel een opening maakt : daarom is het beter de voorgestelde tekst niet te wijzigen. Toch is er nog een probleem. In de grote steden bestaat er een personeelscategorie die moeilijk te vatten is, namelijk het niet-gesubsidieerd personeel. De reden van dit niet gesubsidieerd zijn moet worden onderzocht. Voor specifieke omstandigheden zijn specifieke oplossingen nodig. Het groot probleem is de juridische vorm om de personeelsstatuten tot stand te brengen.

Een ander lid oordeelt dat dit pleidooi voor een basisstatuut voor alle netten ernstig moet worden genomen. Er bestaat een essentieel verschil tussen de officiële netten en het vrije net : de ene zijn publiekrechtelijke rechtspersonen en de andere privaatrechtelijke.

Ook de Gemeenschapsminister beoordeelt de hier ontwikkelde denkpiste als zeer interessant. Door artikel 5 worden er slechts twee elementen van de schoolpactwet aangepast, de rest blijft bestaan. Deze twee elementen en het eruit voortvloeiende advies van de Raad van State blokkeerden echter alles : er werd geen ruimte gelaten aan het gesubsidieerd onderwijs. De decretale basis moest worden gevonden om dit dossier te deblokken. De bescherming van het privé-leven als rechtsregel blijft echter bestaan. Deze regelt blijft immers ongewijzigd.

Hij vreest echter dat pogingen tot concretisering van de grondregels zullen vastlopen. We moeten voor de opstelling van de personeelsstatuten uitgaan van de resultaten van de vroegere onderhandelingen en van hetgeen de administratie voor het Gemeenschapsonderwijs heeft uitgewerkt. Voor het

gesubsidieerd onderwijs kan het overleg worden hernomen nu men bevrijd is van die twee elementen.

Het referentiekader wordt nu gevormd door de nieuwe grondwetsartikelen : de gelijkheid en de objectieve criteria die een verschillende behandeling mogelijk maken. De Exe-cutieve en de Vlaamse Raad moeten beide principes afwegen en ook de Raad van State raadplegen, geval per geval. Alles-zins is het duidelijk dat er een grote gelijkheid zal moeten blijven.

Het probleem van het niet-gesubsidieerd personeel was een van de elementen waarop men bij de vroegere onderhan-delingen geen vat had. Dit personeel valt onder de arbeids-wetgeving. Ook nu hebben we er rechtstreeks niets over te zeggen, maar het is niet mogelijk er abstractie van te maken.

De Gemeenschapsminister voegt eraan toe dat de gelijk-heid inzake bezoldiging behouden blijft. De personeelsstatu-ten zullen wel de eigenheid beklemtonen. Vooral de gemeen-ten dringen hierop aan. Ook het vrij onderwijs vraagt een statuut : er zijn veel hangende betwistingen. Na het parle-mentaire reces is hij bereid om in deze commissie een stand van zaken te geven. Het opstellen van personeelsstatuten voor het gesubsidieerd personeel behoort tot de bevoegdheid van de uitvoerende macht en moet dus bij besluit worden geregeld.

Hij geeft toe dat de basisteksten van het statuut in het Schoolpact vervat zitten. Hij is bereid om bij de besprekingen rond het voorstel van decreet van de heer R. Blanpain c.s. houdende het statuut van het personeel van het vrij gesubsidi-erd onderwijs (Stuk 207 (1988-1989) – Nr. 1) een discussie te houden omtrent dit ontwerp van statuut.

Het amendement van de heer E. Beysen c.s. wordt met 9 stemmen tegen 2 verworpen, waarop artikel 5 met 9 stemmen tegen 2 wordt aangenomen.

Artikel 6

Infrastructuur

De Voorzitter van de Commissie stelt dat dit artikel funda-menteel is op principieel en ideologisch gebied. Hij kan aan-vaarden dat men, naar gelang men tot de oppositie of tot de meerderheid behoort, soms een andere houding aanneemt. Voor fundamentele zaken kan men dit echter moeilijk rechtvaardigen.

Vandaag wordt er via artikel 6 een belangrijke nieuwe stap gezet. Voor het gesubsidieerd vrij onderwijs gaat men van een systeem van goedkope leningen naar een stelsel van rechtstreekse subsidiëring. Men heeft gesteld dat het nieuwe stelsel goedkoper zou zijn, maar een mathematisch bewijs hiervan werd nog niet geleverd. Nu wordt er 60 à 70 % gesubsidieerd ; wanneer zal er 80 of 90 en zelfs 100 % worden gevraagd ?

Het is correct dat de oudere generatie binnen de SP wan-trouwiger is dan de jongeren : deze generatie zag te veel de evolutie die is opgetreden en de weg die sedert 1959 werd afgelegd. In 1959 verkoos men nog de „pedagogische vrijheid boven de stenen” en werd er geen toelage gevraagd en van-daag staan we een heel stuk verder. Ten tijde van de School-pactcommissie werden er, via het Waarborgfonds, bepaalde toegevingen aan het vrij onderwijs gedaan, terwijl het Rijks-onderwijs en het gesubsidieerd officieel onderwijs compensa-ties verkregen zoals het supplement van 3 miljard frank per jaar gedurende 10 jaar voor het Gebouwenfonds.

Nu bestaat de Schoolpactcommissie niet meer, wat tot gevolg had dat dit ontwerp van decreet niet preventief werd besproken. Men moet nadenken of er geen Vlaamse Schoolpactcommissie, dit mogelijk in een gewijzigde vorm, dringend noodzakelijk is teneinde dergelijke diepgaande wijzigingen te bespreken. Hij spreekt de bewering tegen als zou er enkel gereageerd zijn na het bekendmaken van het advies van de Raad van State. In eigen midden had hij deze kwestie reeds herhaaldelijk besproken. De teneur van het advies verwondert hem niet. Artikel 6 verbreekt het evenwicht tussen de netten. De Raad van State heeft honderd procent gelijk : het is inderdaad een operatie die de vrije-schoolkeuze in het gedrang brengt. Het verwondert de Voorzitter dat men dit advies negeert en doorgaat met de voorgenomen regelingen inzake de schoolgebouwen, niettegenstaande er misschien enkele kleine wijzigingen werden aangebracht. In de voorgenomen regeling wordt een onderscheid gemaakt tussen drie perioden : tot 1 oktober 1989 tussen 1 oktober 1989 en 31 december 1989 en de periode vanaf 1 januari 1990.

Het Gemeenschapsonderwijs behoudt een honderd procent financiering. De Gemeenschapsminister stelt dit voor als een gunst of een verbetering. De situatie was echter identiek voor het Rijksonderwijs. Er verandert dus niets, met dien verstande dat het bedrag van 1,6 miljard frank veel te laag is. Dit betekent immers slechts 250 miljoen frank per provincie. Voor West-Vlaanderen — en dit geldt uiteraard ook voor de andere provincies — werd een zeer minimaal behoeftenplan opgesteld : hiervoor alleen zou reeds 550 miljoen frank nodig zijn. Waarborgt men zo de vrije keuze ? Infrastructuur speelt hierin ook een rol. Hoe wil men, rekening houdend met de grote noden, de ARGO recht houden in de concurrentiestrijd ? Ook het St.-Annaplan, waarvoor de PVV mede verantwoordelijk was, leidde tot zware ingrepen in het Gebouwenfonds voor Rijksscholen en het Fonds voor Provinciale en Gemeentelijke Schoolgebouwen. Aan het Nationale Waarborgfonds werd echter niet geraakt.

Hij heeft ook vragen over de vooropgestelde procedure. De Gemeenschapsminister verklaarde dat, ongeacht de resultaten van de toekomstige onderhandelingen, de rechtstreekse subsidiëring voor het vrij onderwijs verworven was. Toch wil men tegen 1 oktober aanstaande een globaal akkoord. Tot wat moeten die onderhandelingen echter dienen indien men voorafgaandelijk reeds een exclusieve stelt, namelijk de rechtstreekse subsidiëring. De vooropgezette procedure wordt hierdoor gehypothetheerd. Hij kan zich met deze procedure niet akkoord verklaren. De onderhandelingen zullen zeker niet sereen verlopen. Zullen bij deze onderhandelingen bepaalde elementen, zoals het eigenaarsstatuut, naar voren worden gebracht ? Op dit artikel zal hij zich bij de stemming onthouden.

De Voorzitter stelt nog een aantal bijkomende vragen.

Hoe staat het met de verhouding tussen de ARGO en het Gebouwenfonds. (niet-bezwaarde saldi, de contentieux en de processen die aanhangig zijn) ? Het ontwerp van decreet bepaalt niets over het eigenaarsonderhoud voor de Gemeenschapsscholen.

Voor 1989 is een zekere regeling getroffen, maar voor de volgende jaren werd er niets bepaald. Evenmin is er een verwijzing naar een meerjarenplan, een overzicht over bijvoorbeeld 10 jaar.

De Voorzitter besluit met te stellen dat participatie niet alles is. Een partijvoorzitter verklaarde onlangs dat het Parlement dood is. De spreker is een andere mening toege-

daan : ieder parlamentslid heeft als taak en plicht, naar eer en geweten, een bepaalde materie te verdedigen.

Een lid heeft met een bijzondere aandacht naar deze uiteenzetting geluisterd. Deze analyse is juist : toch is het niet afgerond. Het principieel bezwaar van zijn partij tegen dit artikel is te wijten aan de invulling van deze bepalingen in het „mammoetdecreet”, zonder enige afspraak binnen het Politiek Akkoord. Het lijkt nodig dat de vier partijvoorzitters opnieuw onderhandelen en een consensus-regeling uitwerken. Daarom vraagt hij een verdaging van de besprekingen.

Veronderstelt de Voorzitter dat de Gemeenschapsminister uitdrukkelijk gezegd heeft dat wat er ook gebeure de subsidiëring van het vrij onderwijs per 1 oktober aanstaande wordt ingevoerd.

Hoe wil men nog een zekere onderhandelingsmarge behouden ? Deze vraag richt hij tot de 3 partijvoorzitters van de meerderheid, inzonderheid naar de SP-voorzitter. Hij verwijst uitdrukkelijk naar het gemotiveerd advies van de Raad van State en citeert volgende passussen : „Vraag is of de nieuwe regeling, zoals zij is toegelicht, met de nieuwe grondwettelijke regel, inzonderheid met artikel 17, § 4 van de Grondwet, inderdaad in overeenstemming is, zowel ten aanzien van de gesubsidieerde onderwijsinstellingen, officiële of vrije onderling als ten aanzien van het gesubsidieerd vrij onderwijs tegenover het Gemeenschapsonderwijs”

„Indien men uit deze en andere gelijklopende verklaringen mag afleiden dat het de wil van de Grondwetgever was, het bestaand onderwijsevenwicht in stand te houden, dan komt men tot de conclusie dat het ontworpen decreet ingrijpt in het destijds omtrent de subsidiëring van de infrastructuurwerken bereikte evenwicht .”

De Raad van State komt tot de volgende conclusies :

— „Men kan niet ontkennen dat door het toekennen van een „recht” op directe subsidiëring van de gebouwen ten voordele van het vrij gesubsidieerd onderwijs, de bestaande wetgeving, zoals deze op het Schoolpact en de aanvullende overeenkomsten is gevolgd, fundamenteel wordt gewijzigd.”

— „Met dit ontwerp wordt het bereikte evenwicht grondig herzien.”

— . . . „in vergelijking met de bestaande toestand, in een achterstelling van de onderwijsinstellingen van het Gemeenschapsonderwijs die met het bepaalde in artikel 17, § 4, van de Grondwet onbestaanbaar is. Voortgaande op de meerge-noemde parlementaire besprekingen omtrent de herziening van die Grondwetsbepaling, is het antwoord op die vraag bevestigend. In ieder geval komt de uitspraak erover toe aan de Vlaamse Raad, onder voorbehoud van het finale oordeel van het Arbitragehof.”

Met deze fundamentele opmerkingen hield de Vlaamse Executieve geen rekening. Ten gronde werd er geen antwoord op gegeven, ook niet in de memorie van toelichting.

Plots wordt ook de DIGO opgericht zonder dat men een uiteindelijke planning weet voorop te stellen over de prognose en schoolbevolking en de nood aan schoolgebouwen. Er wordt hier een politiek gevoerd die die naam niet waardig is. Iedereen heeft in het verleden fouten begaan : men moet dit daarom, naar de toekomst toe, niet blijven doen.

Nu geeft men reeds toelagen tot 60 % : wanneer zal men meer vragen ? Dit zal zeker gebeuren. Het zal zich in ieder geval wapenen tegen deze eis.

Vroeger werd toezicht uitgeoefend doòr de Schoolpact-

commissie. De huidige Gemeenschapsminister van Onderwijs verklaarde in het verleden als Nationale Minister dat de Schoolpactcommissie een last voor de Minister betekende. „De leden van de Schoolpactcommissie zijn Minister,” aldus de toenmalige Minister.

De Schoolpactcommissie is nu verdwenen. Bij de eerste bespreking van de communautarisering van het onderwijs opteerde het lid voor de formule van een Vlaams Schoolpact. Niettegenstaande men op een bepaald ogenblik dicht bij de opsplitsing van de Schoolpactcommissie in twee taalgroepen heeft gestaan, is dit uiteindelijk niet gebeurd. Anders zou een geleidelijke overgang plaats hebben gegrepen en dit zonder betutteling van de Minister. Deze zaak zou aldus geregeld zijn.

Het lid is geen voorstander van totale vrijheid : dit is anarchie. Maar hij betwijfelt of deze aangelegenheid zal worden geregeld zoals dit nu wordt voorgesteld. Bovendien dringt de tijd om een algemeen akkoord te sluiten. Artikel 6 is niet op zijn plaats in dit ontwerp van decreet. Het is evenmin verworven, zelfs indien het door de Vlaamse Raad wordt aangenomen. Het is voorlopig verhaal zonder einde.

Als besluit dient de heer E. Beysen C.S. een aantal amendementen in (stuk 222 (1988-1989) – Nr. 2). Het amendement in hoofdde strekt ertoe artikel 6 weg te laten.

De verantwoording luidt als volgt : „De regeling die in dit artikel uitgewerkt wordt voor infrastructuur, en meer bepaald in verband met de DIGO, heeft niet het voorwerp uitgemaakt van een akkoord tussen de ondertekenaars van het Politiek Akkoord. Voor de hier uitgewerkte regeling zouden de ondertekenaars van het Politiek Akkoord een nieuwe bespreking dienen aan te vatten.”

In bij komende orde worden vier amendementen ingediend.

Het eerste strekt ertoe in artikel 6, het artikel 20 bis, § 1,

a) aan te vullen met wat volgt : „De vertegenwoordigers worden aangewezen op voordracht van de Vlaamse Raad. Met het oog hierop dragen de leden die binnen de Vlaamse Raad een fractie vormen één kandidaat voor”.

Dit wordt verantwoord met te verwijzen naar artikel 24, A) van het bijzonder decreet houdende de oprichting van de ARGO.

Het tweede amendement wil in artikel 6, het tweede lid van artikel 20 quater, § 1, punt 3 weglaten.

De verantwoording wordt als volgt geformuleerd :

„In het bijzonder decreet op de ARGO wordt in artikel 51, § 2, 5° voorzien : het geheel van de investeringsmiddelen volgens het bedrag dat de Vlaamse Raad bepaalt. Hier is dus geen sprake van onaantastbare kredieten doch zal de terbeschikkingstelling van de investeringskredieten afhankelijk zijn van de vrijgave van het investeringsprogramma.”

Het derde amendement strekt ertoe in artikel 6, in het tweede lid van § 3 van artikel 20 quinquies de woorden „de dag van de vergadering” te vervangen door de woorden „de dag volgend op de vergadering”.

Dit wordt verantwoord door te verwijzen naar artikel 61, § 2 van het ARGO-decreet.

Het vierde amendement ten slotte stelt voor in artikel 6 artikel 20 nonies weg te laten. Het betreft hier primo-benoemingen zonder ook maar enige benoemingsvoorwaarde in

het decreet, dit in tegenstelling tot de strenge voorwaarden opgelegd in het bijzonder decreet op de ARGO, aldus de verantwoording.

Een ander lid stelt dat dit artikel reeds aandacht kreeg in de algemene bespreking. Het vormt de aanzet voor een nieuw systeem voor de financiering van de gebouwen van de verschillende netten. Er moet een onderscheid worden gemaakt inzake de verdeling van toekenning van de financiële middelen en de beheersformule naar de toekomst toe.

Naar de verdeling der financiële middelen toe zijn er twee uitgangspunten : de financieringswet en de objectieve criteria (leerlingenaantallen, fysische normen, enzovoort). Tot zijn genoegen wordt hierbij zeer uitdrukkelijk de bijzondere opdracht van het Gemeenschapsonderwijs erkend. De ARGO wordt eigenaar van de gebouwen en ontvangt een aanzienlijk bedrag voor het eigenaarsonderhoud. Dit komt tegemoet aan de specificiteit van het net, onder meer hiervoor aanvaard bij artikel 6. Ook de specificiteit van het gesubsidieerd officieel onderwijs wordt erkend. Ook hier blijven de gebouwen eigendom van de gemeenschap, met dien verstande dat deze term een andere lading dekt. Voor het gesubsidieerd vrij onderwijs wordt uiteindelijk aangegeven welke richting men wenst uit te gaan.

Het essentieel pakket van de middelen wordt gereserveerd voor de verschillende netten.

Indien men de enveloppe respecteert zal de toekenning van de financiële middelen grondig verschillen met hetgeen gebeurt in de gezondheids- en de culturele sector. Men zal eerder moeten opletten voor een wanverhouding in de bedragen.

Door de creatie van de DIGO wordt het systeem der vier fondsen vervangen door een meer beheersbaar systeem. Naar de toekomst toe zal dit duidelijkheid teweegbrengen. Bij het opstarten van deze beheersinstantie zal men meer de delicate evenwichten in Vlaanderen, onder meer inzake overtuigingen, moeten respecteren. Overleg tussen de ondertekenaars van het Politiek Akkoord zal nodig zijn. Men kan nostalgisch terugdenken aan de tijd van de Schoolpactcommissie. Deze heeft lange tijd zeer goed gewerkt, de jongste jaren was ze echter grotendeels verlamd. Een nieuwe dynamiek is nu nodig. Volgens het lid moeten de vier ondertekenaars van het Politiek Akkoord nauwgezet toezien op de uitvoering van het Politiek Akkoord.

Hij merkt op dat de vernieuwing van de vrijekeuzescholen zich opdringt. Ook voor het gemeentelijk onderwijs stellen zich specifieke problemen. Hij beseft echter dat bouwen uitgesloten is. Toch mag men niet naar een slechter systeem evolueren : hier moet men eervolle en correcte oplossing worden gevonden.

Ook het vrij niet-confessioneel onderwijs dient bij deze problematiek te worden betrokken.

Het lid stelt dat onze geëigende diensten moeten kunnen werken ; we hebben hiervoor geen MC Kinsey nodig. Naar de toekomst toe moeten de verschillende netten en inrichtingen macht over een goede infrastructuur beschikken.

De Gemeenschapsminister stelt in zijn repliek dat de hier geregelde materie het meest cruciale punt van het ontwerp van decreet vormt. Het is een fundamentele verandering van de onroerende investeringen. Naar de procedure toe kwamen verschillende leden op voor de oprichting van een Vlaamse Schoolpactcommissie. Hier werd uiteindelijk niet toe overgegaan : men opteerde voor een federalisering. Om de schoolvrede te waarborgen stond er vroeger een politieke waarborg ter beschikking.

Nu bestaat er een grondwettelijk afdwingbaar recht ten overstaan van het Arbitragehof. Wat voorligt dient binnen dit kader te worden gesitueerd. Het is er de concrete uitwerking van die door een de facto meerderheid binnen de Executieve werd onderschreven : één der vier ondertekenaars van het Politiek Akkoord deed dit niet.

De basis van dit ontwerp van decreet wordt door het Politiek Akkoord gelegd. Het akkoord bevat er de grondprincipes van. Het „mammoetdecreet” is er de concrete vertaling van, dit na moeilijke onderhandelingen. Er is echter sprake van fasen, zodat dit decreet niet volledig identiek is aan het Politiek Akkoord. Het is er een explicitering van op basis van onderhandelingen, onder meer inzake de financiering der gebouwen.

Naar de inhoud toe stelt de Gemeenschapsminister dat iedereen er kan inkomen dat er in de periode 1959 – 1973 – 1989 een evolutie is opgetreden.

De Gemeenschap heeft een belangrijke rol te vervullen op het gebied van de gebouwen. Het probleem weegt op de opdracht om onderwijs te verstrekken. Het onderwijs van de Gemeenschap wordt gefinancierd door die Gemeenschap : dit is de logica zelf, dus niet miniem.

Inzake onderwijsverstrekking in Vlaanderen speelt het gesubsidieerd onderwijs een belangrijke rol.

Ook voor het gesubsidieerd vrij onderwijs in het bijzonder stelt zich een duidelijk probleem : de schuldenlast van de bouwprojecten in het verleden leidt ertoe dat de interestlast toeneemt, op heden bedraagt dit vermoedelijk 24 miljard frank. Het wordt in toenemende mate onzeker hoe dit in de toekomst kan worden gedragen. Door die enorme grote lasten moet uit de werkingstoelagen worden geput. Dit is eveneens het geval voor het onderhoudspersoneel. Een extra-inspanning is nodig, zoniet kunnen catastrofale toestanden ontstaan. Deze nood wordt algemeen onderkend.

Men kan het dus de Executieve niet kwalijk nemen dat het Politiek Akkoord zo spoedig mogelijk vertaald wordt in de vorm van dit decreet.

De Gemeenschapsminister bevestigt dat er geen te grote nood bestaat aan nieuwe scholen, dit ingevolge de denataliteit en het grote aantal leegstaande scholen.

Wel is er, ingevolge het verschil in werkingstoelage, nog altijd een verschil in kostprijs per net.

De verlenging van de leerplicht tot 18 jaar heeft op dit punt gevolgen, zowel voor het basisonderwijs als voor het secundair onderwijs.

In het verleden werd er door de diverse netten niet altijd op de meest rationele wijze gebouwd. Ingevolge het systeem van 1973 beschikte ieder net over een overvloed aan middelen. Zekere onmiddellijke noden konden worden opgevangen, terwijl er anderzijds behoeften werden gecreëerd. Sinds een aantal jaren was men zich bewust van de noodzaak tot saneren. Men moet zich ter zake geen illusies maken : het is ondenkbaar dat er in de toekomst nog dergelijke budgettaire massa's ter beschikking worden gesteld.

In de plaats van het oude systeem komt er nu meer responsabilisering. Op het vlak van de ARGO zal ook niet alles centraal worden voorzien : ook het lokale niveau zal kunnen meespreken.

Dit alles zal zeker tot goedkopere bouwprojecten, volgens de reële noden van de netten en de scholen, leiden.

Het probleem van het evenwicht tussen de netten, dat door het advies van de Raad van State werd gesteld, is eveneens een cruciaal punt.

De Gemeenschapsminister beaamt dat de voorliggende teksten geen afdruk is van het Schoolpact. Als de Raad van State stelt dat er geen overname van teksten gebeurde, dan heeft de Raad van State gelijk.

De Grondwet is nu echter bepalend voor alle wettelijke regelingen die zullen volgen, meer bepaald de principes van „gelijkheid” en de „objectieve criteria” die een verschillende behandeling verantwoorden.

Dat het schoolpact een bepaalde mate van ongelijke behandeling betekende en geen objectieve gelijkheid blijkt uit volgende cijfers :

Het voorbije decennium besteedde de overheid aan infrastructuur jaarlijks gemiddeld per leerling :

- 23.850 frank in het Rijksonderwijs ;
- 7.776 frank in het gesubsidieerd officieel onderwijs ;
- 3.082 frank in het gesubsidieerd vrij onderwijs.

Sinds 1982 werd deze ongelijkheid enigszins teruggebracht en over de jongste drie jaren genomen, werd gemiddeld 11.055 frank besteed per leerling in het rijksnet ; 4.270 frank per leerling in het gesubsidieerd officieel onderwijs en 4.040 frank per leerling in het gesubsidieerd vrij net.

Deze cijfers passen perfect in de voorbijgestreefde notie van het „evenwicht” uit het schoolpact ; namelijk een zekere mate van ongelijke behandeling zonder objectief aanwijsbare redenen. Zij passen evenwel niet langer in het beginsel van de gelijkheid zoals voorzien door het nieuwe grondwetsartikel.

Het systeem van leningsmachtigingen is een duur systeem, zowel voor de overheid als voor de inrichtende machten.

Vervolgens belicht de Gemeenschapsminister de nieuwe regeling inzake onroerende investeringen in het onderwijs.

Het ontwerp van decreet betreffende het onderwijs (mammoetdecreet) bevat een aantal bepalingen die betrekking hebben op de onroerende investeringen, zowel wat betreft de techniek van de financiering als wat betreft de verdeling van de middelen.

1. Techniek van financiering

1. tot 30 september 1989

tot op deze datum blijft de thans bestaande wetgeving van kracht :

- Gemeenschapsonderwijs, ARGO :

100 % tegemoetkoming van de overheid in de investeringsprojecten ;

- gesubsidieerd vrij onderwijs :

100 % leningsmachtigingen met rentevoettoelage (1), plus waarborg voor het geleende bedrag van de investering

- gesubsidieerd officieel onderwijs :

60 % subsidies en 40 % leningsmachtigingen met rentetoe-lage (1) plus waarborg voor het geleende bedrag van de investering ;

(1) rentetoe-lagen : dit is de tussenkomst door de overheid in de terugbetaling van de intresten a rato van het verschil tussen 1,25 % en de marktrente.

2. vanaf 1 oktober 1989

2.1. Het ligt in de bedoeling van de Vlaamse Executieve om uiterlijk op 1 oktober 1989 een ontwerp van decreet neer te leggen waarbij, rekening houdend met het gelijkheidsbeginsel van artikel 17, § 4 van de Grondwet, een duurzame regeling inzake investeringen in het onderwijs wordt uitgevaardigd .

Dit decreet zal een definitieve oplossing bieden voor de financiering van de investeringen in het gesubsidieerd officieel onderwijs. Bovendien zal het een duidelijk inzicht geven over de verdeling over meerdere jaren van de middelen voor de financiering van onroerende investeringen op basis van de geobjectiveerde budgettaire behoeften. Hierbij zal onder meer een oplossing worden gevonden voor de specifieke eigenaarsfunctie en de invloed hiervan bij de verdeling der middelen.

2.2. Indien dit niet vóór 1 oktober 1989 is geregeld, treedt de thans in het ontwerp van decreet voorziene financieringstechniek in werking :

— Gemeenschapsonderwijs, ARGO :

voorheen bestaande systeem blijft ongewijzigd van kracht, m.a.w. 100 % tegemoetkoming ;

— gesubsidieerd vrij onderwijs :

Nieuw systeem : 60 % (respectievelijk 70 % voor het gewoon en buitengewoon basisonderwijs), subsidiëring van het bedrag van de investering en een waarborg voor de lening aangegaan met het oog op de financiering van het niet gesubsidieerd bedrag ;

— gesubsidieerd officieel onderwijs :

het bestaande systeem (zie supra) blijft voorlopig van kracht en dit tot op het ogenblik dat de Vlaamse Raad een besluit van de Vlaamse Executieve bekrachtigt waarbij in een nieuwe wijze van financiering wordt herzien.

2.3. vanaf 1 oktober 1989 wordt ook de Dienst voor Infrastructuurwerken voor het Gesubsidieerd Onderwijs operationeel die zal instaan voor de behandeling van de investeringsdossiers in het gesubsidieerd officieel en vrij onderwijs.

2.4. Indien de Vlaamse Raad er niet in slaagt het hierboven vermeld decreet goed te keuren of indien het hierboven vermeld besluit van de Vlaamse Executieve niet door de Vlaamse Raad werd bekrachtigd voor het einde van het jaar zullen de middelen die in de begroting 1990 worden voorzien voor onroerende investeringen in onderwijs, niet verdeeld worden over de drie netten.

Dit betekent dat na uitputting van de middelen voorzien in de begroting 1989, bij gebrek aan akkoord, de drie netten geen middelen meer zullen bekomen voor de financiering van hun onroerende investeringen.

II. Middelenbegroting' 1989

De middelen op de begroting 1989 worden als volgt verdeeld :

1. Gemeenschapsonderwijs : een dotatie ten belope van 1.648,0 miljoen frank (bouwen, eigenaarsonderhoud, personeel) ;

2. het gesubsidieerd officieel onderwijs : in de begroting is een krediet van 500,8 miljoen frank voorzien waarna een dubbele omzetting gebeurt :

- een dotatie van 343,6 miljoen frank ;
 - leningsmachtigingen ten belope van 229,1 miljoen frank ;
- dit kan echter nooit meer zijn dan 500,8 miljoen frank in kredieten uitgedrukt ;

3. het gesubsidieerd vrij onderwijs :

- vóór 1 oktober 1989 : leningsmachtigingen ten belope van 2.658,0 miljoen frank (de kredietmassa bedraagt 1,824 miljard frank) ;
- op 1 oktober 1989 : het niet-aangewende gedeelte van de leningsmachtigingen wordt omgezet in een dotatie*.

Voor de ARGO en het gesubsidieerd officieel onderwijs moeten er nog de bedragen van de geaffecteerde middelen, respectievelijk 2,1 miljard frank en 2 miljard frank, worden aan toegevoegd. Dit op basis van de bezwaarde saldi. Deze sommen zullen eveneens in 1989 worden besteed. Indien ze niet opgebruikt zijn, worden zij naar het volgende jaar overgedragen. Deze middelen zullen worden beheerd door de Vlaamse Executieve op voorstel van respectievelijk de ARGO en het FPGS. De opbrengst van deze belegging zal worden gebruikt voor de betaling van schadevergoedingen bij eventuele veroordelingen.

De Gemeenschapsminister weet niet of er over al die punten een consensus tussen de vier politieke partijen bestaat of dat er eerder van een de facto-meerderheid moet worden uitgegaan.

Voor de verdeling over de verschillende netten is het niet eenvoudig om objectieve criteria op te stellen.

Ook de aanwending der middelen is belangrijk.

Bovendien zijn de twee grondwettelijke principes niet eenvoudig te vertalen.

Naar de ARGO toe stelt de Gemeenschapsminister dat het personeel van het Gebouwenfonds uitsluitend voor de ARGO werkt. 600 personeelsleden zullen hierbij echter niet nodig zijn : er wordt aan 280 personeelsleden gedacht. De andere personen zullen naar de onderwijsadministratie en naar de administratie van de Vlaamse Gemeenschap worden overgeheveld.

De hierdoor gerealiseerde besparingen komen ten goede van de investeringscapaciteit van de ARGO. De jarenlange overcapaciteit aan personeel wordt hier gerationaliseerd, wat de ARGO ten goede komt.

Momenteel zijn er voor 2,41 miljard frank claims van aannemers waarvan 1,7 miljard frank uitgaan van dezelfde persoon. Het betreffen hier echter niet allemaal reële claims, zodat er niet te veel last te verwachten is. De Vlaamse Gemeenschap beheert de bezwaarde saldi met dien verstande dat eventuele lasten, die het gevolg zijn van betwistingen, voor het Gemeenschapsonderwijs en voor de steden, gemeenten en provincies door de opbrengst van de bezwaarde saldi zullen worden gedragen. Door een goed beheer zullen de gebeurlijke lasten worden gedekt.

Het advies van de Raad van State wordt in de memorie van toelichting weerlegd. De Raad van State had volgens de Gemeenschapsminister ongelijk door te stellen dat de

* omzettingcoëfficiënt bedraagt 0,6863 frank dotatie voor 1 frank leningsmachtiging.

ongelijke behandeling van de Schoolpactwet van 1959 moest worden bestendigd.

Vanuit de grondwettelijke beschikkingen vertrekkend, deelt de Executieve niet de mening van de Raad van State. Uiteindelijk zal de Vlaamse Raad — en het Arbitragehof — moeten oordelen.

De vrije universiteiten, een niet tot het Schoolpact behorende materie, worden wel voor 100 procent gesubsidieerd, dit met behoud van de eigendomstitels.

De DIGO is een structurele vereenvoudiging. Er zal worden gewerkt op basis van gelijkheid, terwijl er wordt gezocht naar de objectieve verschillen die kunnen spelen.

De Gemeenschapsminister beaamt dat de concrete noden van het gesubsidieerd officieel onderwijs moeten worden opgevangen. Ook moet de dynamiek van de consensus zover als mogelijk worden ontwikkeld. Dit moet leiden tot een nieuwe regeling die op meer jaren betrekking heeft terwijl hetgeen nodig is wordt betaald. Wel moet er voor de gesubsidieerde sector een stuk eigen verantwoordelijkheid zijn. Hij kan echter niet voor de eeuwigheid spreken. Hij stelt enkel een bepaalde evolutie vast onder meer inzake gelijkberechtiging.

Vervolgens formuleert de Minister een aantal tekstcorrecties bij artikel 6 :

- in artikel 13, punt 1, b de woorden „geografische omschrijving” vervangen door het woord „gebiedsomschrijving” ;

- in artikel 13, punt 2, vierde regel, na het woord „normen” een „komma” plaatsen ;

- in het opschrift van Afdeling II het woord „infrastructuurwerken” met een hoofdletter schrijven ;

- in het eerste lid van artikel 14 op de vierde regel na het woord „noemen” een „komma” plaatsen ;

- in artikel 16 op de derde regel het woord „gesubsidieerde” lezen als „gesubsidieerd” ;

- in fine van het eerste lid van artikel 17, § 1 de woorden „volgens de modaliteiten” toevoegen ;

- in artikel 17, § 1, b de woorden „het ogenblik” vervangen door de woorden „de datum” ;

- in artikel 18, § 2 na het woord „begrepen” een „dubbel punt” plaatsen ;

- in het eerste lid van artikel 19, § 1 het woord „voortvloeiën” vervangen door de woorden „ontstaan door” ;

- in artikel 19, § 2 op de negende regel de woorden „bekomen de” lezen als volgt „bekomen. De” ;

- in artikel 20 bis, § 7, punt 2 de woorden „toestandsopgaven, alsmede” vervangen door de woorden „verslagen, en” ;

- in artikel 20 bis, § 7, punt 4 de woorden „alsmede een toestandsopgave” vervangen door de woorden „en een overzicht” ;

- in artikel 20 quater, § 4 het woord „Gemeenschap” weglaten ;

- in artikel 20 quater, § 4, b de woorden „onder dezelfde inrichtende macht staan” vervangen door de woorden „door dezelfde inrichtende macht zijn georganiseerd” ;

— in artikel 20 quinquies, § 1 tussen de woorden „die” en „de” het woord „door” invoegen ;

— in fine van het eerste lid van artikel 20 quinquies, § 1 het woord „benoemt” vervangen door de woorden „worden benoemd” ;

— artikel 20 quinquies, § 6 wordt gelezen als volgt : „De nietigverklaring van de beslissing wordt door de Executieve aan de Raad betekend door de benaarstiging van haar commissaris.”

De commissie aanvaardt deze tekstcorrecties.

Een lid oordeelt dat het zoeken naar een consensusregeling door de verklaringen van de Gemeenschapsminister niet zal worden vereenvoudigd. De Minister raamde de leningslast van het vrij onderwijs op 24 miljard frank. Kan hij ook een raming voor het gesubsidieerd officieel onderwijs formuleren ?

De Gemeenschapsminister meent dat dit veel moeilijker na te gaan is. Buiten de rechtstreekse subsidie is er een tussenkomst in de rente ten belope van veertig procent.

Het vorige lid stelt dat de hier aangehaalde moeilijkheden een gevolg zijn van de in de zeventiger jaren ingeslagen richting. Rijke kloosterorden, zo stelt zij, konden daardoor bouwen zodat in die periode een patrimonium werd opgebouwd weliswaar zonder overheidstussenkomst. De vraag blijft bestaan of de Gemeenschap een belangrijke rol moet spelen bij de opbouw van dit patrimonium van privaatrechtelijke aard. Ook de Raad van State stelt deze vraag. Over de specifieke eigenaarsfunctie wordt niets vermeld in het voorliggende ontwerp van decreet. De Raad van State wijst er tevens op dat de regel van gelijkheid een regel van rechtsgelijkheid is die moet worden geïnterpreteerd als volgt : gelijken moeten gelijk en ongelijken moeten ongelijk worden behandeld. Met de objectieve verschillen moet worden rekening gehouden. Het is een wezenlijk verschil of de gemeenschap al dan niet eigenaar is van de gebouwen. Hoe luidt de regeling voor de toekomst ?

Met betrekking tot de interestlasten wil het lid vernemen in welke periode deze 24 miljard frank werd opgebouwd. Dit moet een vrij recent verschijnsel zijn, meer bepaald sinds de invoering van de rationalisatie en de programmatie.

Het vorige lid merkt verder op dat de nieuwe regeling afhankelijk wordt gemaakt van een nieuwe overeenkomst.

De Gemeenschapsminister verduidelijkt dat deze overeenkomst vlug moet worden bereikt zoniet worden de kranen in 1990 dichtgedraaid. Alle netten hebben behoeften. Hij neemt zich voor om deze besprekingen onmiddellijk aan te vatten. Alleszins moet tegen 1 augustus reeds worden aangevoeld of een akkoord mogelijk is : op het gebied van de de facto-meerderheid is het alleszins duidelijk dat een globale overeenkomst moet worden gevonden.

Het vorige lid oordeelt echter dat er hier geen sprake is van een basis van gelijkheid tussen de verschillende netten. Men is blind voor de manifeste ongelijkheid waarvan wordt vertrokken.

Sommige inrichtende machten van het vrij onderwijs zouden zelfs zonder subsidie kunnen bouwen. Zij pleit voor een betaalbare regeling die op behoeften is gebaseerd. Ook moet men met het verschil in initiële mogelijkheden van elk net rekening houden.

De verslaggever stelt vast dat de partij van de vorige spreker eveneens tot de meerderheid behoort. Kunnen de bewe-

ringen van dat lid worden beschouwd als de stelling van deze partij ?

Het bedoelde lid stelt dat zij als parlementair zelf haar verantwoordelijkheid kan nemen.

Met betrekking tot de eigenaarsfunctie geeft de Gemeenschapsminister de volgende verduidelijking. De subsidiëring van de schoolgebouwen is geen vrijblijvende betoelaging : deze gebouwen krijgen een geaffecteerde bestemming. Bij vervreemding binnen de termijn waarin de leningsmachtiging loopt moet de overheidstussenkomst verminderd met het gedeelte van de afgeschreven periode worden terugbetaald. Binnen artikel 6 van het ontwerp van decreet vormt het nieuwe artikel 13 een *conditio sine qua non*. Er moet voor eerst worden voldaan aan de criteria van een rationalisatie- en programmatieplan. Verder moet de behoefte aan nieuwbouw of uitbreiding worden aangetoond „door het niet beschikbaar zijn binnen een bepaalde geografische omschrijving van bestaande gebouwen of voorzieningen die geheel of gedeeltelijk op kosten van de Vlaamse Gemeenschap zijn opgericht”.

Bovendien moeten die werken beantwoorden aan de vastgestelde fysische en financiële normen.

Deze eigendom krijgt een zeer specifieke maatschappelijke bestemming waardoor de overheid, bij een eventuele verkoop ervan, bedragen kan recupereren. Het is dus foutief te stellen dat het privé-eigendom op staatskosten zou aangroeien. Voor het gesubsidieerd onderwijs blijft een reële bijdrage van de inrichtende macht nodig, dit in tegenstelling tot het Gemeenschapsonderwijs waar er een subsidie van 100 procent gebeurt.

De Gemeenschapsminister voegt eraan toe dat er voor 1989 een bepaalde verdeelsleutel werd bepaald die echter niet de verdeelsleutel naar de toekomst kan zijn. Het Gemeenschapsonderwijs krijgt 1,6 miljard frank voor 14 procent der leerlingen, het gesubsidieerd officieel onderwijs 0,5 miljard frank voor 15 procent der leerlingen en het gesubsidieerd vrij onderwijs 1,8 miljard frank voor 71 procent der leerlingen. Het zal niet eenvoudig zijn een afdoende regeling uit te werken waarin iedereen zich terugvindt. Indien er geen overeenkomst wordt bereikt komen we politiek structureel in zware moeilijkheden. Hij gelooft niet meer in bijkomende studies : vanuit hetgeen we weten moeten het maximum aantal objectieve gegevens worden samengebracht. Finaal is echter een politieke oplossing nodig.

Het amendement in hoofddorde van de heer E. Beysen c.s. wordt vervolgens verworpen met 9 stemmen tegen 2 bij 2 onthoudingen. De vier amendementen in bijkomende orde van de heer E. Beysen c.s. worden eveneens verworpen : het eerste met 12 stemmen tegen 1, het tweede met 10 stemmen tegen 1 bij 2 onthoudingen, het derde en het vierde telkens met 12 stemmen tegen 1.

Artikel 6 wordt hierop met 11 stemmen tegen 1 bij 1 onthouding aangenomen.

Artikel 7

Dit artikel waarborgt volgens de Gemeenschapsminister een vlotte werking van de scholen naar de erkenning van nieuwe afdelingen toe. Indien het advies van de inspectie niet wordt uitgebracht vóór 15 juni van het betrokken schooljaar, dan wordt dit advies geacht gunstig te zijn. Om gesubsidieerd te worden, moet een school bovendien een structuur aannemen overeenkomstig een decreet of een door de Vlaamse Executieve aangenomen besluit of een structuur die door de Executieve goedgekeurd is.

Voor het referentiekader wordt nu verwezen naar de Vlaamse Raad of de Executieve. Voor het secundair onderwijs werd nu een eenheidstype uitgewerkt terwijl het type II verdwijnt.

Op vraag van een lid verduidelijkt de Minister dat er na één jaar werking een advies moet worden uitgebracht. Meestal gebeurde dit niet zodat deze scholen in een onwettige situatie verkeerden. Dit wordt nu opgevangen. In de toekomst zal de overkoepelende inspectie van de Vlaamse Gemeenschap de inspecties uitvoeren.

De Gemeenschapsminister stelt als tekstcorrectie voor om in punt 1 van dit artikel de woorden „of andere onderverdelingen van afdelingen” te vervangen door de woorden „en andere onderverdelingen”. Ook wordt voorgesteld om in punt 2, op de tweede regel de „komma” in „’ dat” weg te laten. De Commissie aanvaardt deze tekstcorrecties.

Artikel 7 wordt vervolgens eenparig aangenomen.

Artikel 8

De Gemeenschapsminister verduidelijkt dat de term „inspectiedienst” hier wordt vervangen door de term „pedagogische begeleidingsdienst”. Deze zullen de eigen pedagogische begeleiding van de onderwijsnetten verzekeren. Daarboven staat de algemene inspectie van de Vlaamse Gemeenschap die niet in het eigen pedagogisch concept als dusdanig kan indringen.

Een lid drukt zijn appreciatie uit over de gebruikte woordkeuze. Begeleiden is ruimer en rijker dan inspecteren. Vallen ook de huidige projectbegeleiding en de regionale pedagogische centra hieronder ? Dit zou positief zijn voor de coördinatie van het begeleidingswerk.

De Gemeenschapsminister bevestigt dat dit de bedoeling van de ARGO is. Dit behoort ook uitsluitend tot de bevoegdheid van de ARGO.

De verslaggever informeert naar de inhoudelijke opvulling van deze begeleidingsdiensten. Welke zijn hun sanctiemogelijkheden ?

De Gemeenschapsminister stelt dat sanctiemogelijkheden niet behoren tot de bevoegdheid van de eigen inspectiediensten van de netten. Enkel de algemene inspectie kan sanctioneel optreden.

De begeleidingsdienst kan enkel het eigen pedagogisch project begeleiden, inspecteren en bewaken volgens de normen die zij zelf bepalen. De juridische persoonlijkheid die optreedt, is echter de inrichtende macht.

Tot de bevoegdheid van de algemene inspectie behoort bijvoorbeeld de controle over het minimumniveau van de studies. Het gaat dus verder dan een louter administratieve inspectie.

Op vraag van de verslaggever suggereert de Gemeenschapsminister een overleg binnen de koepels om toe te laten dat de kleinere inrichtende machten van het gesubsidieerd officieel onderwijs gemeenschappelijke initiatieven nemen. Formeel kan de Executieve niet optreden : bepaalde grote steden hebben immers eigen inspecteurs. De begeleidingsdiensten worden nu de facto per net gehergroepeerd.

De algemene inspectie van de Vlaamse Gemeenschap staat hier inzake reglementaire bevoegdheden boven. Dit omvat geen zuiver administratieve opdracht, maar heeft ook betrekking op de bewaking van het onderwijsniveau.

Een lid vraagt of er een personeelsformatie voor de pedagogische begeleidingsdiensten wordt uitgewerkt. Wat moet er nog gebeuren vooraleer ze kunnen functioneren ? Zij vreest dat hier een kader wordt gecreëerd dat nog niet direct zal worden ingevuld.

Op vraag van een lid verduidelijkt de Gemeenschapsminister dat elke inrichtende macht van het gesubsidieerd onderwijs volgens haar eigen statuut kan sanctioneren. Zij streven ter zake een zekere vrijheid van handelen na. Ook het vrij onderwijs en waarschijnlijk ook de ARGO ijveren hiervoor.

De huidige Rijksinspectie wordt opgesplitst naar de ARGO toe en naar de algemene inspectie van de Vlaamse Gemeenschap.

Hier wordt de decretale basis gelegd ; de uitvoering zal via een organiek besluit worden geregeld. De Executieve wil geen chaos organiseren : via overleg wil men komen tot een goede personeelsformatie, ook voor de andere netten.

Een ander lid vraagt of een stad met een eigen inspectie en een eigen pedagogisch centrum, dat vroeger niet subsidieerbaar was, nu wel subsidies voor beide zal ontvangen of zal er een fusie worden opgelegd ?

De Gemeenschapsminister antwoordt dat deze inrichtende macht binnen de enveloppe subsidies zal ontvangen. Terzake zal een normenstelsel worden uitgewerkt. Het betreft een weddetoelage voor een bepaald aantal personen die supplementair worden aangeduid.

De verslaggever pleit voor een zekere vrijheid voor de inrichtende macht van het gesubsidieerd officieel onderwijs inzake de keuze tot samenwerking met andere scholen. Of zal deze samenwerking van boven worden opgelegd ?

De Gemeenschapsminister pleit voor een overleg per net, om redenen van efficiëntie. Hij acht het onmogelijk dat iedere gemeente, de grote niet te na gesproken, een eigen pedagogische begeleidingsdienst opricht.

Een lid stelt vast dat de financiële middelen van de pedagogische begeleidingsdiensten goed worden omschreven. Op welke manier gebeurt de verdeling over de netten ? Is het verdelingsmechanisme identiek aan dit bij de navorming ? Wordt er rekening gehouden met de meest representatieve inrichtende machten ? Deze binding is belangrijk. In het gemeentelijk en provinciaal onderwijs bestaan er ook verschillen per karakter : een overeenkomst in die koepel impliceert een verdeling van de begeleidingsdiensten volgens het „karakter”.

De Gemeenschapsminister stelt dat het bestaande als uitgangspunt wordt genomen. Het is evident dat een normenbesluit, dat geldt voor iedereen, moet worden uitgevaardigd. Overleg per net zal nodig zijn. Hij beaamt dat er een binding bestaat met het navormingsmechanisme. De begeleiding zal breder zijn dan voor één school : de Executieve moet dit, evenals het statuut, vastleggen.

Een lid dat niet tot deze commissie behoort informeert of de Steiner- en de Freinetscholen ook eigen begeleidingsdiensten zullen bezitten. Deze scholen hebben een eigen methodiek en pedagogie.

De Gemeenschapsminister bevestigt dat aandacht moet worden besteed aan deze verrijkende elementen in het onderwijsveld. Hun eigenheid is erkend, dus moet er ruimte worden gelaten voor hun pedagogische ondersteuning. Het zal echter niet eenvoudig te realiseren zijn. De methodescholen hebben een koepelorganisatie. Alhoewel ze niet volledig

kunnen worden gelijkgeschakeld met de andere scholen, moet hun belang ergens worden afgewogen. De Gemeenschapsminister stelt dat ook met de diverse karakters binnen het gemeentelijk onderwijs rekening zal moeten worden gehouden.

Een lid vraagt waarom er geen identiek systeem als bij de navorming wordt uitgewerkt : een gedeelte verdeeld per net en de rest volgens het aantal leerlingen of ambten. Voor elke groep van scholen moet de basis worden verzekerd.

De Gemeenschapsminister besluit met te stellen dat over de normering, hun statuut en de personeelsformatie door de Executieve moet worden beslist. Uiteraard zal er een binding met het navormingsmechanisme bestaan. De netten zullen hun rol moeten vervullen met hierbij de noodzaak om efficiënt te zijn.

Artikel 8 wordt vervolgens door de Commissie eenparig aangenomen.

Artikel 9

De Gemeenschapsminister verklaart in zijn toelichting dat dit artikel de afdwingbaarheid van het personeelsstatuut van het gesubsidieerd vrij onderwijs regelt. De inrichtende macht moet de gevolgen van haar onrechtmatige beslissing dragen via het verlies van de weddetoelagen. Er zijn vier modaliteiten waarop dit weddeverlies voor de inrichtende macht kan eindigen. Indien er geen sanctie wordt voorzien, dan blijft het statuut immers een dode letter.

De verslaggever voegt hieraan toe dat voor de officiële instellingen de rechten afdwingbaar waren en zijn door een procedure bij de Raad van State. Artikel 9 situeert zich in de privaatrechtelijke sfeer. Vroeger traden hier de gewone rechtbanken op : de inrichtende machten konden niet meer herbenoemen en dus niet in ere worden hersteld. Nu is dit wel mogelijk.

Op verzoek van de Gemeenschapsminister worden twee tekstcorrecties door de Commissie aangenomen :

— in 'artikel 9 wordt, in het tweede lid van de nieuwe § 2, op de tweede regel het woord „ , de” weggelaten ;

— in artikel 9 wordt, in het vierde lid van de nieuwe § 2, op de vierde regel tussen de woorden „of” en „de” het woord „van” ingevoegd.

Artikel 9 wordt vervolgens eenparig aangenomen.

Artikel 12

Dit artikel voorziet, ingevolge het Politiek Akkoord, een extra inspanning inzake werkingskosten voor het gesubsidieerd basisonderwijs. Veel onafhankelijke scholen zonder bovenbouw hebben moeilijkheden ingevolge de bouwkosten en de personeelslasten. Door dit artikel wordt er een beperkte inhaaloperatie tot stand gebracht ten gunste van het basisonderwijs van de Vlaamse Gemeenschap. Van een gelijke behandeling zal ook na 4 jaar evenwel geen sprake zijn. De na 4 jaar bereikte 300 miljoen frank zal doorlopen.

Door de heer E. Beysen C.S. wordt hierop een amendement ingediend (Stuk 222 (1988-1989) — Nr. 2). Het strekt ertoe in het eerste lid van het nieuwe artikel 32 bis na de woorden „schooljaar 1988-1989” de woorden „tot en met 1990-1991” in te voegen. De rest van het eerste lid wordt weggelaten.

Als verantwoording wordt verwezen naar het Politiek Akkoord : VI, 3.8. „Om aan de specifieke problemen van het gesubsidieerd basisonderwijs tegemoet te komen wordt voor de werking van de basisscholen een supplementair krediet van 75 miljoen frank per jaar toegekend in de komende vier jaar”.

Er was dus geen sprake van :

- cumulatief — elk jaar verhogend
- meer dan vier jaar.

In de tekst van het ontwerp wordt vermeld „en 300 miljoen voor de daarop volgende jaren”.

Ook de Voorzitter van de Commissie bevestigt deze visie. Deze bepaling heeft voor heel wat discussie gezorgd. De tekst van het voorliggende ontwerp van decreet is niet identiek aan de bepalingen van het Politiek Akkoord : het loopt over meer dan vier jaar en is cumulatief. Hij erkent dat door onoplettendheid bij de bespreking van het ARGO-decreet een tabel bij het verslag werd toegevoegd die weergeeft wat in dit ontwerp van decreet wordt bepaald. (Zie Stuk 161 (1988-1989) — Nr. 4 — Bijlage IV).

Toch is er een waardeverschil tussen het Politiek Akkoord en een toegevoegde tabel. Ook in het verslag namens de Commissie uitgebracht door de heren E. Baldewijns en C. Moors (Stuk 161 (1988-1989) — Nr. 4) is er nergens sprake van de twee betwiste bepalingen.

De Gemeenschapsminister beweert nu dat dit een afspraak was op hoger niveau maar in deze commissie had niemand een dergelijke draagwijdte vermoed, aldus de Voorzitter. In zijn nationaal partijbureau heeft hij hierop gewezen en verklaard dat hij zich op dit artikel zal onthouden. Hij zal het ingediende amendement steunen.

De Gemeenschapsminister repliceert dat deze tabel (zie bijlage 1) bij alle besprekingen werd gehanteerd. Deze structurele bijpassing wordt in vier jaar opgebouwd en is definitief verworven. Een berekening tot en met het jaar 2003 werd als bijlage bij het verslag opgenomen. Dit werd overeengekomen, zowel met de Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Openbaar Ambt als met de vier partijvoorzitters. Hij betwist echter de goede trouw niet van de commissieleden die een ander inzicht koesteren.

Een lid verklaart zich niet akkoord met de bewering dat alle partijvoorzitters op de hoogte waren van de hier geschetste draagwijdte. Het Politiek Akkoord, dat ter zake zeer duidelijk is, blijkt een zeer broos akkoord te zijn.

De Gemeenschapsminister spreekt dit klaar en duidelijk tegen : iedere ondertekenaar kende de inhoud van deze bepaling, de volledige tabel inbegrepen. De kostprijs was bekend. De 300 miljoen frank wordt in vier jaar opgebouwd. Zo hoopt men meer gelijkheid in de werkingsmogelijkheden van het gesubsidieerd basisonderwijs te realiseren.

Hij stelt ten slotte als tekstcorrectie voor in de eerste regel van het nieuwe artikel 32 bis het woord „het” weg te laten. De Commissie aanvaardt deze aanpassing.

Het amendement van de heer E. Beysen c.s. wordt verworpen met 11 stemmen tegen 2 waarna het artikel 12 met 11 stemmen tegen 1 bij 1 onthouding wordt aangenomen.

Artikel 13

De Gemeenschapsminister verduidelijkt dat een gedeelte

van de besparingen op de loonkost van het meesters-, vak- en dienstpersoneel vanaf heden zal worden aangewend door alle netten voor de modernisering van de uitrustingsapparatuur. De verdeling gebeurt naar rato van het aantal leerlingen. Het gaat hier over een kleine supplementaire inspanning van 72 miljoen frank. De scholen ontvangen nu 65 frank per leerling. Het besparingsresultaat van het koninklijk besluit 296 ging vroeger naar de Staat, nu naar de Gemeenschap. Meer speciaal het technisch onderwijs zal van deze stimulans gebruik kunnen maken. De Minister vindt dat ook de industrie het technisch onderwijs meer zou moeten ondersteunen. Het bedrijfsleven onderkent het belang van degelijk gevormde technici. Dit zou meer moeten worden geformaliseerd in de richting van een conventie.

Een lid verklaart dat de schande van deze 65 frank zeer zwaar weegt en in de technische scholen bijzonder kwalijk wordt genomen. Zij dacht dat eerder op de verkiezingstoelage in plaats van op de uitrustingsstoelage zou worden bespaard. Het is uiteindelijk anders verlopen. De oorzaak zou het feit zijn dat de overkoepelende instantie, de Guimardstraat, op de werkingstoelagen een bepaald percentage ontvangt, terwijl dit niet het geval is bij de uitrustingskosten. Is dit juist, en zo ja, over welk percentage gaat het hier ? Deze bewering doet in het vrij onderwijs de ronde. Het is onlogisch dat voor iedere leerling ongedifferentieerd 65 frank wordt uitbetaald.

Zal deze 72 miljoen frank, volgens het lid „een doekje voor het bloeden”, exclusief voor het technisch onderwijs bestemd zijn ?

De Gemeenschapsminister noemt deze uitspraak manifest onjuist. Sinds 1973 wordt er bespaard op de werkingstoelage. Daarenboven werd sinds 1984-85 iedere indexatie geblokkeerd, dit in tegenstelling tot de werkingskredieten voor het Rijksonderwijs. Het zopas aangenomen artikel 11 heeft ook geen retroactieve werking. Hij voegt eraan toe dat de uitrustingsstoelage vroeger projectgebonden was terwijl er nu een forfaitair bedrag per leerling wordt toegekend. De Gemeenschapsminister laat het aan eenieders oordeel over of dit een gelukkige beslissing was. Hij geeft wel toe dat dit bedrag ontoereikend is.

Op verzoek van verschillende leden verduidelijkt hij dat voor elke 100 frank besparing op de genoemde loonkost er 50 frank gaat naar de ARGO voor de betaling van de contractuelen of de privé-diensten en 50 frank naar de Gemeenschap. Van deze laatste 50 frank wordt er 75 procent (of 37,5 van het geheel) afgenomen om een extra impuls te geven (in totaal 72 miljoen frank). De overige 25 procent (of 12,5 procent van het geheel) blijft een besparing.

Hij drukt de hoop uit dat de scholen op het subregionale vlak met de industrie akkoorden zouden afsluiten over hun uitrustingsapparatuur, dit in afwachting van betere tijden. Hij drukt zijn zorg uit voor de opstelling van de begroting 1990 en hoopt dat hij niet zal worden verplicht om zwaar te saneren. In de praktijk zal deze extra inspanning hoofdzakelijk ten goede komen van het technisch onderwijs. Het nieuwe systeem werkt ook niet automatisch lineair.

Artikel 13 wordt vervolgens eenparig aangenomen.

Artikel 14

Bij artikel 14 wordt door de heer E. Beysen c.s. een amendement ingediend (Stuk 222 (1988-1989) – Nr. 2) dat ertoe strekt in het nieuwe artikel 32 quater de woorden „private of” weg te laten.

Ingevolge het politiek akkoord (VI, 3.6.) geldt voor het Gemeenschapsonderwijs : „wordt de belegging van de werkmiddelen bij een openbare kredietinstelling toegelaten”. Waarom wordt er een verschil gemaakt tussen de inrichtende machten ?

De Gemeenschapsminister repliceert dat de ARGO een publiekrechtelijke instelling is. Dit heeft als voordeel een honderd procent financiering van alle noden. Het is juist dat het Politiek Akkoord voor het Gemeenschapsonderwijs de openbare kredietinstelling verplichtend oplegt. Deze instellingen worden bovendien meer en meer dynamischer en slagvaardig. Wat in dit artikel wordt bepaald, is de decreetale bevestiging van hetgeen reeds jaren bestaat bij het gesubsidieerd onderwijs : het werd op 11 augustus 1983 door de toenmalige Regering toegelaten. De Gemeenschapsminister spreekt er zijn verwondering over uit dat er vanuit deze politieke familie wordt voorgesteld om „private” weg te laten.

Hierop trekt de indiener zijn amendement in. Het artikel 14 wordt vervolgens eenparig aangenomen.

Artikel 15

In dit artikel wordt de lat gelijk gelegd, aldus de Gemeenschapsminister. De sociale voordelen die door de gemeenten aan het eigen net worden toegestaan, moeten nu, benevens aan het vrij onderwijs, ook aan de leerlingen van het Gemeenschapsonderwijs worden toegestaan. Deze bepaling zet enig kwaad bloed bij de gemeenten. Toch kan men moeilijk betwisten dat er iets is veranderd : het Gemeenschapsonderwijs is immers geen Rijksonderwijs meer waarbij de Minister voor alles diende in te staan.

De Executieve zal bepalen wat er onder „sociale voordelen” moet worden verstaan. De gemeenten vragen een strikte interpretatie van het begrip „sociale voordelen”. Hoe groter het toepassingsveld, hoe meer kosten. De gemeenten zullen niet meer alles kunnen doen wat ze vandaag doen. Deze interpretatie is niet eenvoudig. Vandaar dat dit niet in dit ontwerp van decreet werd opgenomen.

Een lid betreurt deze bijkomende zware budgettaire last voor de gemeenten. De notie „sociaal voordeel” moet worden herschreven. Principieel (gelijkheid voor alle kinderen) stemt hij met deze bepaling in, op voorwaarde dat de budgettaire gevolgen voor de gemeenten worden beperkt.

Hij vreest dat de realisaties voor het vrij onderwijs zullen worden ingekrompen. Gaat de Minister deze richting uit ? Zullen de gemeenten ook voor het gezondheidstoezicht in het Gemeenschapsonderwijs moeten tussenkomen ? Wat zullen de financiële gevolgen voor de gemeenten zijn indien er volgend jaar gebeurlijk op het Gemeentefonds wordt bespaard ?

Deze laatste bepaling is volgens de Gemeenschapsminister gedeeltelijk voorbijgestreefd. Het gezondheidstoezicht wordt geregeld via PMS en MST en door de Gemeenschap gefinancierd. Met betrekking tot de sociale voordelen zal er kritisch moeten worden onderzocht wat er nu reeds wordt gegeven. Hij denkt aan de collectieve noden ter ondersteuning van het onderwijsgebeuren, zoals de kinderopvang, met respect voor de eigenheid van de diverse netten op het grondgebied van de gemeente.

Alleszins zal de grootste gemene deler van hetgeen wordt gegeven, moeten worden gevonden. Hij denkt meer bepaald aan voordelen die zich buiten het onderwijs als dusdanig

situëren. De benadering zal moeten uitgaan van de nieuwe geest van de Grondwet.

Een ander lid repliceert dat het niet steeds de gemeenten zijn die op dit gebied het initiatief nemen. Een vrije school kan zelf een aantal sociale voordelen toestaan zodat de concurrentievoorwaarden met de gemeentescholen worden vervalst. Deze voordelen veralgemenen zou een te grote budgettaire last voor de gemeenten vormen. Nu komt het Gemeenschapsonderwijs er nog bij. Zij suggereert dat het beter is dat het uitsmeren van de sociale voordelen buiten het eigen gemeentelijk vlak wordt afgeschaft. De fusie van gemeenten leidde immers tot een schaalvergroting. Het vrij onderwijs is vrij als het goed uitkomt. Is het niet mogelijk om de sociale voordelen territoriaal te beperken, bijvoorbeeld tot het niveau der deelgemeenten ?

De verslaggever stelt dat de suggestie om de voordelen enkel tot de gemeentescholen te beperken tot een omgekeerde concurrentie in het voordeel van het gemeentelijk onderwijs kan leiden.

De Gemeenschapsminister zal een voorstel tot definitie van het begrip „sociale voordelen” uitwerken waarin de hier geopperde ideeën zullen worden verwerkt. Hierin zullen een aantal strikte zaken worden opgelegd die de gemeenten moeten behartigen en die voor alle kinderen zullen gelden. De filosofie van de gelijkheid moet overheersen.

Een ander lid onderschrijft de bedoelingen van dit artikel. Essentieel is de bepaling van de inhoud van het begrip „sociaal voordeel”. Voor de ene gemeente zal dit een veel grotere budgettaire last betekenen dan voor de andere. Daarom dient de lijst der sociale voordelen te worden beperkt. Is het vervoer naar het zwembad wel noodzakelijk een sociaal voordeel (huidige toestand) of is dit een normale werkingskost ? De eetmalen verstrekt op school zijn, ingevolge het prijsverschil, een uitstekend concurrentiemiddel : moet men hier niet bijspringen ? Daarom moet een beperkte, duidelijke lijst worden opgesteld die identiek is voor alle gemeenten. Maar de gemeenten moeten in staat blijven om eigen initiatieven te ontwikkelen : ze moeten voor het gemeentelijk onderwijs een eigen imago kunnen uitbouwen.

Een lid dat niet tot de commissie behoort, merkt op dat in centrumgemeenten veel leerlingen van buiten de gemeente de lessen volgen. De ene gemeente draagt dus de lasten van een andere gemeente.

De Gemeenschapsminister geeft inzage van de omzendbrief van 1 juni 1960, zoals gewijzigd op 29 november 1963 (zie Bijlage II), die de sociale voordelen definieert. Deze is dringend aan herziening toe. Hij stelt vast dat de consensus in deze commissie de richting van een beperkende interpretatie uitgaat, terwijl het gelijkheidsprincipe wordt onderschreven. De vermelding van het gezondheidstoezicht is voorbijgestreefd daar de Vlaamse Gemeenschap hiervoor betaalt.

De omzendbrief moet worden geactualiseerd, gerationaliseerd en uitgezuiverd. De vriendenkringen die binnen iedere school en elk net bestaan, mogen echter in hun vrij initiatief niet worden beperkt. Hij verduidelijkt dat, indien een gemeente enkel lager onderwijs verstrekt, de sociale voordelen ook enkel voor het lager onderwijs van de andere netten gelden, niet voor het secundair onderwijs.

Ingevolge een opmerking van een lid verduidelijkt de Minister dat een gemeente geen andere sociale voordelen kan verstrekken dan die die gelden voor de eigen scholen.

De verslaggever merkt op dat deze bepaling inzake de

sociale voordelen werd getroffen om de concurrentie tegen te gaan. Zoniet konden de gemeenten de vrije scholen van de kaart vegen. Hij steunt de idee van een limitatieve opsomming op voorwaarde dat die eveneens geldt voor de gemeentescholen zelf : hier mag evenmin een Sinterklaaspolitiek worden gevoerd.

Een lid wijst op de gereduceerde prijzen voor de maaltijden in het Gemeenschapsonderwijs : dit werkt eveneens concurrentievervalsend. Collectieve elementen, zoals de prijs van eetmalen en de kinderopvang, beïnvloeden de schoolkeuze. Men moet de zaak langs alle kanten bekijken.

De Voorzitter stelt dat de hulp van de vriendenkringen volledig buiten de toepassingssfeer van artikel 14 valt.

De Gemeenschapsminister bevestigt dat uit de studies van het Hoger Instituut van de Arbeid (HIVA) blijkt dat de kostprijs per kind en per niveau, per net verschilt. Het is correct dat in het gesubsidieerd onderwijs meer op de ouders wordt verhaald dan in het Gemeenschapsonderwijs. In alle netten en in alle scholen worden er via vriendenkringen financiële middelen verworven. Dit zijn mobiliserende elementen : de schoolgemeenschap moet immers worden beleefd. Dit mag niet op de helling worden geplaatst. Dit geld is bedoeld voor het onderwijs in een ruime betekenis. Met betrekking tot de toelagen aan vriendenkringen kan dit enkel in zoverre deze toekenning geen duidelijke omzeiling is van artikel 33 van de Schoolpactwet

Een lid poneert dat ook de ongelijke werkingstoelage per school/net moet worden bekeken wat bij de Voorzitter de reactie uitlokt dat men in dit geval ook met de sponsoring van de scholen rekening moet houden.

Artikel 15 wordt door de commissie eenparig aangenomen.

Artikel 16

Dit artikel wordt zonder opmerkingen eenparig aangenomen.

HOOFDSTUK II

Wijzigingen aan de wet van 11 juli 1973
houdende wijziging van de wet van 29 mei 1959

Artikelen 17 tot 19

Een lid wijst erop dat de reffectatie nog niet echt is geregeld. Noch de getroffen personeelsleden, noch de scholen die een gereffecteerde moeten opnemen, zijn over het systeem enthousiast. Ook deze artikelen houden geen definitieve regeling in : het voorlopige blijft behouden. Het eenheidstype heeft hierbij ook voor een aantal moeilijkheden gezorgd (de drie maal twee — in plaats van de twee maal drie-regeling) .

Verder stelt zij vast dat de regenten het pleit hebben gewonnen : het terrein van de regenten wordt uitgebreid. Door de gecombineerde maatregelen inzake de reffectatie delven de jonge licentiaten het onderspit tegen de oudere regenten : ten onrechte geeft men meer ruimte aan de regenten. De combinatie van het koninklijk besluit over de bekwaamheidsbewijzen en de bepalingen over de reffectatie vermindert de onderwijskwaliteit.

De Gemeenschapsminister bevestigt het bestaan van een serieus reffectatieprobleem. Van 1973 tot heden werd hieraan onvoldoende gesleuteld. Door de navorming zullen de

leerkrachten bijkomende kwalificaties kunnen verwerven wat resulteert in een groter reffectatie-veld. De bekwaamheidsbewijzen werden polyvalenter gemaakt. Drie categorieën worden onderscheiden : het bezit van een titel, een voldoende titel, bij een tekort aan . . . De noodzaak tot reffectatie moet rekening houden met bepaalde budgettaire lasten zoals de wachtgeldvergoedingen. Reffectatie wordt niet steeds positief ervaren : deze vaststelling vormt ook een element in het dossier. Als men spreekt over een revalorisatie van de leerkrachten denkt men aan de wedde, maar moet men ook aan andere zaken zoals de kwaliteit van het onderwijs, denken. Deze elementen liggen zeer gevoelig.

Hij beseft dat het huidige systeem nefast werkt : 1.600 personeelsleden (1.450 full time-equivalenten) kunnen niet worden gereffecteerd. Dit betekent een budgettaire last van 1,5 miljard frank.

Een lid wijt dit aan het feit dat de reffectatie niet netoverschrijdend werkt. Is het niet mogelijk om deze personen naar andere opdrachten te detacheren ?

De Gemeenschapsminister verduidelijkt dat men bij dergelijke vormen van detachering naar het onderwijs of er buiten rekening moet houden met de verworven rechten. Hij wil dit niet op de helling zetten. Detacheren ligt uiterst gevoelig bij de vakbonden.

De artikelen 17, 18 en 19 worden door de commissie telkens met eenparigheid aangenomen.

HOOFDSTUK III

Inspectie van de Vlaamse Gemeenschap

Artikel 20

De Gemeenschapsminister verduidelijkt dat de Inspectie van de Vlaamse Gemeenschap voor alle netten bevoegd is, terwijl zij uit alle netten kan recruter. De onderwijsinspectie is niet bevoegd voor de controle over de gebruikte pedagogische methodes.

Een lid heeft een vraag naar de begeleidingsdiensten toe. Voortaan zal ieder net een eigen begeleidingsdienst bezitten. De budgettaire weerslag ervan is aanzienlijk. Hoeveel eenheden voorziet de Gemeenschapsminister ? Men kan bijvoorbeeld toch geen 700 leerkrachten begeleiden ?

Een ander lid informeert naar de organisatie van de huidige inspectie : hoe zal de personeelsformatie worden aangepast ?

De Gemeenschapsminister verwijst naar de opdracht van deze inspectie : ze zal inzonderheid worden belast met de naleving van het artikel 6 van de Schoolpactwet (zie ook stuk 222 (1988-1989) — Nr. 1 — memorie van toelichting, p. 21). Voor 1989 is er geen budgettaire weerslag. Er zal worden geput uit gedetacheerden, stagiairs, Gesco's, VLO-begeleiders en de kantonnale inspectie.

Het betreft eigenlijk een hergroepering en een verdeling over alle netten die een affectatie verrichten volgens hun eigen inzichten inzake de pedagogische begeleiding.

De Gemeenschapsminister geeft vervolgens een overzicht van de inspectie (zie bijlage III). De inspectie komt ten laste van het onderwijsbudget. Per 1 januari 1990 zal er een fundamentele herschikking gebeuren teneinde tot een duidelijke situatie te komen.

De vraag naar de bemanning der begeleidingsdiensten lijkt

nog voorbarig. De kantonnale basisinspectie vervalt (artikel 21) : dit zal tot een hele herstructurering leiden.

De verslaggever informeert naar de inspectie van het hoger onderwijs.

De Gemeenschapsminister antwoordt dat deze enkel bestaat voor het HOKT, maar wel op een beperkte wijze. Voor het HOLT werd de wettelijke verplichting tot oprichting ervan nooit uitgevoerd. Daarnaast hebben de universiteiten zich, in naam van de academische vrijheid, steeds tegen enige inspectie verzet. In het HOKT gebeurt de inspectie door de inspectiediensten van het hoger secundair onderwijs. Een begeleiding naar het lange type lijkt volgens de Minister niet echt wenselijk. Er moet een duidelijk onderscheid per niveau worden gemaakt.

De verificatie blijft overal ongewijzigd. Volgens de verslaggever speelt in het hoger onderwijs de bijscholing en de eigen verantwoordelijkheid van het korps een grote rol.

De Gemeenschapsminister stelt twee tekstcorrecties voor. In artikel 20, § 2 worden op de vijfde regel van het tweede lid de woorden „van onderwijs” vervangen door de woorden „voor onderwijs” en op de eerste regel van artikel 20, § 2, derde lid, de woorden „van onderwijs” door de woorden „voor onderwijs”. De commissie aanvaardt deze correcties.

Artikel 20 wordt vervolgens eenparig aangenomen.

Artikelen 21 en 22

Deze artikelen worden zonder opmerkingen eenparig aangenomen.

HOOFDSTUK IV

Statutaire bepalingen

Artikel 23

De Gemeenschapsminister wijst erop dat hier een aantal arbeidsherverdelende maatregelen worden verlengd zoals de terbeschikkingstelling op 55 jaar. Tevens wordt het systeem versoepeld. De Gemeenschapsminister geeft de volgende toelichting bij dit artikel, dit aan de hand van de actuele geïndexeerde bedragen.

Beroepsbezigheden buiten het onderwijs kunnen zonder verlies van het recht op wachtgeld worden uitgeoefend indien het activiteiten betreft die in de stelsels der rustpensioenen toelaatbaar zijn. Deze materie is thans geregeld in artikel 64 van het koninklijk besluit van 21 december 1967, zoals meermaals gewijzigd, en in artikel 6 van het koninklijk besluit van 29 april 1981. Overeenkomstig deze reglementering kunnen onder andere volgende activiteiten in de regel aanvaard worden :

a) beroepsbezigheden als werknemer in de openbare of in de privé-sector waarvan het bruto inkomen 18.701 frank per maand of 224.277 frank per jaar niet overschrijdt. In geval van kinderlast worden deze bedragen met 50 % verhoogd tot respectievelijk 28.067 frank en 336.416 frank ;

b) beroepsbezigheden als zelfstandige of als help(st)er, waarop het sociaal statuut voor zelfstandigen toepasselijk is of als echtgeno(o)t(e)-help(st)er en waaraan een netto jaarlijks inkomen verbonden is dat 179.421 frank niet overschrijdt. In geval van kinderlast belooft deze grens 269.182 frank ;

c) de bezigheid die uitsluitend bestaat in het scheppen van wetenschappelijke of artistieke werken die geen weerslag heeft op de arbeidsmarkt en voor zover de betrokkene geen handelaar is als bedoeld in het wetboek van koophandel.

De wetenschappelijke of artistieke bezigheid die niet aan deze gezamenlijke criteria voldoet is aanneembaar binnen de hierboven onder a) of b) vermelde grenzen ;

d) politieke mandaten, mandaten in het O.C.M.W., mandaten bij openbare instellingen, instellingen van openbaar nut of verenigingen van gemeenten ingegaan vóór de ingangsdatum van de terbeschikkingstelling.

Dezelfde mandaten ingegaan vanaf deze ingangsdatum voor zover de onder a) vermelde bedragen niet worden overschreden ;

e) andere bezigheden, mandaten, ambten of posten waarvan de bruto-inkomsten de onder a) vermelde grenzen niet overschrijden.

Er wordt hierdoor ruimte gecreëerd voor jonge mensen ; anderzijds wordt ook de mogelijkheid om verdienstelijke mensen in het onderwijs voor sociale promotie aan te trekken, vergroot.

De verslaggever informeert naar de terugwerkende kracht van de terbeschikkingstelling, zoniet zouden er moeilijkheden bij de pensioenaanvraag kunnen gebeuren. Hij vraagt of de hierboven verduidelijkte bedragen strikt zullen worden geïnterpreteerd.

Dit wordt door de Gemeenschapsminister bevestigd : als men boven die bedragen gaat, verliest men het voordeel van het systeem. Er zijn dus limieten. De nieuwe regeling geldt ook voor politieke mandatarissen wier mandaat inging na de ingangsdatum van de terbeschikkingstelling. Hij bevestigt dat die regeling een terugwerkende kracht bezit.

Artikel 23 wordt door de commissie eenparig aangenomen.

Artikelen 24 tot 26

De Gemeenschapsminister verklaart dat door de toevoeging van „navorming” (artikel 25) een einde wordt gesteld aan een terminologische discussie met betrekking tot de draagwijdte van het begrip „bijscholing”, waar het Rekenhof steeds interpreteerde dat beide begrippen niet gelijklopend zijn. Deze discussie had vooral betrekking op de ARGO. Dit komt ten laste van de onderwijsbegroting. Artikel 26 biedt de mogelijkheid tot een structurele regeling van de verschillende stelsels van verlof : de genummerde koninklijke besluiten blijven van kracht tot ze vervangen worden door een gewoon besluit met een uniforme regeling van alle bestaande stelsels. Een vacuum mag echter niet worden gecreëerd.

De artikelen 24, 25 en 26 worden telkens bij eenparigheid aangenomen.

Artikelen 27 tot 29

Deze artikelen behelzen het opnieuw invoeren van de benoeming van een beperkte kern van het meesters-, vak- en dienstpersoneel in de ARGO.

Een lid merkt op dat in het vroegere Rijksonderwijs een aantal normen bestonden, onder meer inzake vierkante meter, alsmede een pakket uren dat over volledige of onvolledige opdrachten kan worden verdeeld. Zullen in de toekomst dezelfde criteria worden gebruikt ?

De Gemeenschapsminister verklaart dat de vroegere criteria niet zullen worden aangehouden. Het maximum aantal personeelsleden zal door de Executieve, op advies van de Centrale Raad van de ARGO, worden vastgelegd. De Executieve wil immers de budgettaire evolutie nauwlettend opvolgen. Wat de kost betreft verwijst hij naar het Politiek Akkoord en naar de toelichting. Er zullen tijdelijken, in afwachting van hun benoeming, kunnen worden opgenomen en men zal niet noodzakelijk met voltijds personeel moeten werken. Dit laatste is van belang voor de kleinere scholen.

De verslaggever stipt aan dat het administratief personeel hier niet ter sprake komt. Vroeger werden er maatregelen getroffen waardoor het tijdelijk meesters-, vak- en dienstpersoneel werd afgedankt en de SABMO's werden opgericht. Men bleef zitten met een kern van vastbenoemden die uitsterft door afvloeiing. Via het SABMO-budget betaalde men een aantal contractuelen of onderhoudsfirma's. Wordt de overgebleven kern opnieuw vergroot? Hoe rijmt men deze beschikkingen met de bepalingen van artikel 13?

De Gemeenschapsminister geeft toe dat door natuurlijke afvloeiing en pensionering het aantal vastbenoemden uiteindelijk op nul zou worden gebracht. Dit wordt nu gewijzigd.

Het aantal vastbenoemd meesters-, vak- en dienstpersoneel (MVD-personeel) dat er nu nog is, zal er blijven; het wordt echter verrekend. Via de bepaling van het maximum aantal vast personeel wil men de garantie bieden dat men voldoende vast personeel binnen de enveloppe van de ARGO zal behouden om aan eventuele moeilijkheden het hoofd te bieden.

Deze artikelen staan los van artikel 13. De uitgaven voor het MVD-personeel zitten in de enveloppe-dotatie van de ARGO. Deze dotatie heeft diverse onderverdelingen, onder meer naar het behoud toe van een vaste kern van vastbenoemd MVD-personeel binnen enveloppe. Dit staat los van het systeem van afvloeiing. Naar de verrekening toe is geweten wat de opbrengst ervan is.

De verslaggever wijst erop dat het vrij onderwijs de werkingstoelagen gebruikt voor het onderhoudspersoneel. Een bepaalde verhouding tussen het vrij en het officieel onderwijs zal moeten worden nagestreefd.

De Gemeenschapsminister antwoordt dat dit zal afhangen van het feit hoe de globale ARGO-dotatie en deze voorziening budgettair zullen worden vertaald, rekening houdend met de middelen van de ARGO om contractueel personeel aan te werven. Een aantal zaken moeten nog op punt worden gesteld. Hier is er geen sprake van precieze bedragen: de techniek en de bedragen liggen binnen de budgettaire middelen van de ARGO niet vast.

De artikelen 27, 28 en 29 worden telkens eenparig aangenomen.

HOOFDSTUK V

De psyche-medisch-sociale centra

Artikel 30

Dit artikel legt, aldus de Gemeenschapsminister, het statuut van het gesubsidieerd PMS-personeel alsmede de vereiste bekwaamheidsbewijzen vast.

Een lid formuleert haar bedenking inzake het hele hoofdstuk over de PMS-centra. Het is goed dat dit statuut wordt vastgelegd. Hierbij zijn er twee cruciale punten: enerzijds,

het probleem van de afhankelijkheid van de PMS-centra van de school en van de schoolbevolking en anderzijds, het opvolgen van de evolutie in het onderwijs en op de arbeidsmarkt. Zij heeft de indruk dat het PMS-personeel niet soepel inspeelt op bepaalde tendensen en niet op de hoogte is van de evolutie op de arbeidsmarkt.

De Gemeenschapsminister verduidelijkt dat het Regeerakkoord stelt dat de PMS-centra meer onafhankelijk van de scholen moeten worden. Dit moet bij decreet gebeuren, maar dit is niet eenvoudig. Verder overleg is nodig, maar de hervorming zal worden doorgevoerd. Ook zullen de PMS-centra meer op de evolutie op de arbeidsmarkt moeten inspelen, met behulp van de VDAB. Deskundigheid in testen volstaat niet. De PMS-centra moeten meer omvatten dan psychologen, medici en sociale werkers. Ook de sociaal-economische werkelijkheid zal via de begeleiding een grotere rol moeten spelen.

Hij stelt bij artikel 30 een aantal tekstcorrecties voor. In het nieuwe artikel 5 moet in § 1 tussen de woorden „die” en „door” het woord „er” worden ingevoegd. In het nieuwe artikel 5 moeten in § 2 de woorden „voor alle gesubsidieerde centra en” worden weggelaten en na de woorden „alle gesubsidieerde personeelsleden” dienen de woorden „in alle gesubsidieerde centra” te worden toegevoegd.

De Commissie aanvaardt deze aanpassingen, waarna artikel 30 eenparig wordt aangenomen.

Artikel 31

De Gemeenschapsminister geeft, op verzoek van de verslaggever, de volgende verduidelijking. In de PMS-sector zijn er drie categorieën van personeelsleden :

- technisch personeel : hiervoor wordt een weddetoelage ontvangen. Dit blijft bestaan ;
- administratief personeel : (BTK'ers/Gesco's). Dit stelsel mag nu worden vervangen door personeel waarvoor men een weddetoelage ontvangt ;
- eigen inspectie van het net (hier : PMS) : dit wordt mutatis mutandis voorzien, zoals bij het onderwijs.

De verslaggever stelt vast dat de toevoeging van artikel 8 op onderwijsgebied nu ook hier gebeurt. Er komen dus pedagogische begeleidingsdiensten voor de PMS-centra.

De Gemeenschapsminister verduidelijkt dat er een algemene inspectie voor de PMS-centra bestaat : enerzijds per net, met daarnaast een algemene inspectie van de Vlaamse Gemeenschap. Het geheel moet worden ingepast in de basiswet van 1 april 1960. Het is een identieke toevoeging zoals op onderwijsgebied.

De verslaggever oordeelt dat hun beider taakomschrijving verschilt : er is een zelfde naam met een andere inhoud. Dit leidt tot verwarring.

De Gemeenschapsminister stelt de inhoudelijke verweving tussen het onderwijs en de PMS-centra, vanuit ieders geëigende werking. Ook de PMS-centra hebben hun opdracht te vervullen. Deze bepaling zal de binding onderwijs-PMS binnen elk net versterken. Terzelfdertijd wil men echter, ook binnen elk net, de PMS-centra minder afhankelijk maken van de school en de schoolbevolking.

Waarom moet men andere termen gebruiken voor dezelfde opdrachten maar binnen een andere invalshoek, vraagt de Minister.

De verslaggever repliceert dat de PMS-centra een ondersteunende functie uitoefenen. Nu bestaan er heel wat spanningsvelden tussen het onderwijs en de PMS-centra onder andere over het pedagogische. Waarom moeten er nu nog diensten worden opgezet die de pedagogische aspecten binnen de dienst moeten begeleiden ?

De Gemeenschapsminister oordeelt dat de PMS-centra met hun personeel niet losstaan van, maar werkelijk moeten inhaken op het onderwijs-ondersteunend personeel zelf. Overleg en samenwerking zijn hierbij nodig.

Een lid informeert of er een relatie bestaat tussen het PMS-personeel en de schoolbevolking, onder meer bij dalende nataliteit.

Dit wordt door de Gemeenschapsminister bevestigd. Bij eventuele afvloeiing zal er een deel worden gereïecteerd.

Ook het PMS-personeel kan navorming gebruiken.

De verslaggever stelt dat de school verantwoordelijk blijft voor het pedagogisch concept. Wat doet de pedagogische begeleidingsdienst als extra naar de school toe ?

Een ander lid betwijfelt het zinvolle van de PMS-testen op school.

De Gemeenschapsminister stelt dat de begeleiding in het onderwijs door elk net wordt uitgewerkt. Dit geldt ook voor de PMS : er wordt een parallellisme in mogelijkheden geopend. Het onderwijs is uiteraard heel belangrijk, maar ook het personeel van de PMS-centra moet worden ondersteund.

De verslaggever wijst op het onderscheid tussen het PMS-team en het schoolteam. Dit laatste staat in voor een veelheid van projecten en vakken. Indien het PMS-team begeleiding nodig heeft, dan gebeurt dit het best via de navorming.

De Gemeenschapsminister besluit met te stellen dat zowel de begeleiding van het PMS-personeel als de navorming ervan tot de opdracht van de begeleidingsdiensten behoort. Alles zal er beter door worden gecoördineerd. Hij stelt twee tekstcorrecties voor : in het nieuwe artikel 5bis wordt, op de vijfde regel, het woord „vastgelegd” vervangen door „aangegeven” en op de zesde regel het woord „vastgelegd” door „bepaald”.

De Commissie aanvaardt deze correcties. Artikel 31 wordt eenparig aangenomen.

Artikelen 32 en 33

De Gemeenschapsminister stelt een tekstcorrectie op artikel 33 voor. In het nieuwe artikel 11 bis, § 3 moeten de woorden „in de mate dat” worden vervangen door het woord „indien”. De Commissie aanvaardt deze aanpassing.

De artikelen 32 en 33 worden met eenparigheid van stemmen aangenomen.

Artikel 34

Op vraag van een lid bevestigt de Gemeenschapsminister dat de ARGO Gesco's in dienst mag nemen. Het meesters-, vak- en dienstpersoneel mag niet uit Gesco's bestaan. Het bijkomende administratief personeel mag echter uit Gesco's bestaan. Hij hoopt dat de administratieve Gesco's per 15 augustus 1989 zullen kunnen worden ingezet : de onderhandelingen met de Gemeenschapsminister van Te-

werkstelling zijn bijna afgerond. In het verleden traden de BTK-ers slechts per 1 oktober in dienst.

Hij hoopt het vroegere aantal te kunnen behouden. De Gemeenschapsminister van Onderwijs neemt de voorziene kredieten over vanuit het nationale niveau. De onderwijsbegroting legt zelf 211 miljoen frank bij. De Gesco's zullen voor een onbepaalde duur worden toegekend.

Artikel 34 wordt eenparig aangenomen.

Artikel 35

Door de heer E. Beysen C.S. wordt een amendement ingediend (Stuk 222 (1988-1989) — Nr. 2) dat ertoe strekt dit artikel weg te laten.

Als verantwoording wordt opgemerkt dat deze indexatie niet werd voorzien in het Politiek Akkoord dat uitsluitend handelt over de symmetrische aanpassing voor het onderwijs. De werkingsmiddelen voor de PMS-centra van het Gemeenschapsonderwijs werden trouwens niet geïndexeerd zodat er moeilijk van een symmetrische aanpassing voor deze sector sprake kan zijn (zie hoofdstuk IV — punt 3.2.).

Dit amendement wordt met unanimiteit verworpen waarna de Commissie het ongewijzigde artikel 35 eenparig aanneemt.

HOOFDSTUK VI

Buitengewoon onderwijs

Artikelen 36 tot en met 41

Deze artikelen worden zonder opmerkingen telkens met eenparigheid van stemmen aangenomen.

HOOFDSTUK VII

Secundair onderwijs

Artikel 42

Dit artikel wordt zonder opmerkingen met eenparigheid van stemmen aangenomen.

Artikel 43

Door de heer E. Beysen C.S. wordt een amendement ingediend (Stuk 222 (1988-1989) — Nr. 2) dat ertoe strekt dit artikel weg te laten.

De verantwoording van dit amendement luidt als volgt.

De vastgestelde normen zijn voor het Gemeenschapsonderwijs bijna onbereikbaar. Dit betekent dat het Gemeenschapsonderwijs slechts uitzonderlijk zevende leerjaren van het beroepsonderwijs zal kunnen oprichten, dus zelden aan zijn leerlingen de kans zal kunnen bieden om een gehomologeerd getuigschrift secundair onderwijs te behalen tenzij de leerlingen zich daarvoor grote verplaatsingen getroosten.

Andere netten, met een groot aantal leerlingen, zullen dit veel gemakkelijker kunnen — er ontstaat dus een ongelijkheid tussen de netten.

Zijn deze oprichtingsnormen nodig ? Voor andere leerja-

ren en opties worden de oprichtingsnormen afgeschaft en wordt de oprichting toegelaten voor zover de school dit binnen haar lestijdenpakket kan : waarom geldt 'dit ook niet voor de zevende leerjaren van het beroepsonderwijs ?

De Gemeenschapsminister merkt op dat het de bedoeling van de Executieve was om hier het cijfer 15 voorop te stellen. In extremis kon hij een vermindering tot 13 bekomen. Het vroegere cijfer 10 was echter niet meer mogelijk. Men zal kunnen gebruik maken van de bestaande vakken binnen de school. Beter ware geweest bij het cijfer 10 te blijven.

Een lid heeft een algemene vraag naar het secundair onderwijs toe. Is men klaar om op 1 september 1989 met het eenheidstype te starten ?

De Gemeenschapsminister geeft op deze vraag een formeel bevestigend antwoord. De uitvoeringsbesluiten werden in de Executieve genomen. Voor enkele besluiten is er, ingevolge een advies van de Raad van State, nog een formele onderhandelingsronde met de vakbonden nodig. Informeel werden ze reeds besproken. Alle scholen zullen vóór het einde van het schooljaar alle noodzakelijke informatie ontvangen. Na de Europese verkiezingen van 18 juni 1989 zullen de schoolhoofden per provincie worden samengebracht.

In het najaar zullen onderhandelingen van start gaan voor het invoeren van het eenheidstype in de volgende leerjaren.

Ook de budgettaire gevolgen zullen worden bestudeerd. Naar het technisch en beroepsonderwijs toe zal dit niet eenvoudig zijn. De Gemeenschapsminister merkt op dat de opties in het technisch onderwijs van 550 naar minder dan 200 werden verminderd.

Het amendement van de heer E. Beysen c.s. wordt door de Commissie eenparig verworpen waarna het ongewijzigde artikel 43 bij unanimité wordt aangenomen.

Artikel 44

De Voorzitter betreurt de in dit artikel doorgevoerde verhoging van het aantal vereiste leerlingen tot 120 vooraleer een voltijdse betrekking van instellingshoofd wordt toegelaten. De kleine scholen worden hierdoor zwaar getroffen.

De Gemeenschapsminister verduidelijkt dat dit enkel voor de nieuwe instellingen geldt. Hij stelt als tekstcorrectie voor om de woorden „twee graden” te vervangen door de woorden „en de tweede graad”.

De Commissie aanvaardt deze correctie en neemt artikel 44 met eenparigheid van stemmen aan.

Artikelen 45 en 46

Deze artikelen worden zonder opmerkingen eenparig aangenomen.

Artikel 47

Door de heer E. Beysen c.s. wordt een amendement ingediend (Stuk 222 (1988-1989) — Nr. 2) dat ertoe strekt dit artikel weg te laten.

De verantwoording luidt als volgt.

Hoewel we aanvaarden dat het oprichten van onderwijsnormen niet gestimuleerd dient te worden, zijn de hier gestel-

de normen zo hoog dat ze voor het Gemeenschapsonderwijs praktisch onbereikbaar zijn.

Dit amendement wordt door de Commissie verworpen.

De Gemeenschapsminister stelt als tekstcorrectie voor om in artikel 47 op de vierde en de achtste regel het woord „inrichtte” telkens door het woord „organiseerde” te vervangen. Ook stelt hij voor om het woord „oprichtingsleerjaar” te vervangen door de woorden „eerste opgerichte leerjaar”.

De Commissie neemt deze correcties aan alsmede, met eenparigheid van stemmen, het artikel 47.

Artikel 48

Dit artikel wordt zonder opmerkingen door de Commissie eenparig aangenomen.

Artikelen 49 tot en met 55

Deze artikelen hebben betrekking op de Belgische scholen gelegen in de Bondsrepubliek Duitsland waar, omwille van hun specifiek karakter, de huidige reglementering werd verlengd.

Op verzoek van een lid deelt de Gemeenschapsminister mee dat er voor Brussel en de landelijke gebieden (minder dan 125 inwoners per km²) speciale normen gelden. Het bestaande systeem wordt echter niet behouden. De Gemeenschapsminister voegt eraan toe dat de echte landelijke gemeenten geen secundair onderwijs hebben.

De artikelen 49 tot en met 55 worden vervolgens door de Commissie telkens met eenparigheid aangenomen.

HOOFDSTUK VIII

Aanvullend secundair beroepsonderwijs

Artikel 56

Op dit louter technische artikel stelt de Gemeenschapsminister een tekstcorrectie voor. In het nieuwe artikel 4 wordt het woord „inrichtingen” vervangen door het woord „instellingen”.

De Commissie aanvaardt deze aanpassing waarop artikel 56 eenparig wordt aangenomen.

HOOFDSTUK IX

Onderwijs voor sociale promotie

Artikelen 57 en 58

Deze artikelen hebben betrekking op het onderwijs voor sociale promotie. Artikel 57 neutraliseert een anomalie, aldus de Gemeenschapsminister. Artikel 58 behelst een beperking op de omvang van het programmatievolumen.

Een lid maakt een onderscheid tussen zinvolle vrijetijdsbesteding en waarachtige sociale promotie. Het eerste mag volgens haar niet op kosten van de Gemeenschap. Gelet immers de noodzakelijke expansie van de echte sociale promotie. Deze sector moet worden gesaneerd. Een scheidingslijn tussen beide is nodig.

De Voorzitter voegt eraan toe dat deze opmerking ook geldt voor de centra voor middenstandsopleiding.

De Gemeenschapsminister beaamt dit ; deze sector kent ook geen enkele rem. Hij is bereid om het onderscheid tussen het professioneel noodzakelijke en de zinvolle vrijetijdsbesteding te maken. Het lijkt hem het beste om vanuit de onderwijssector de diverse opleidingen te geven. Over het aanbod en de kostprijs van datgene dat volgt na de leerplicht moet eerlijk worden gesproken. Er bestaan bij voorbeeld vele mogelijkheden inzake taalopleidingen. Het eigen pedagogisch concept van de netten situeert zich binnen de leerplicht. Dit geldt niet voor de volwassenenopleiding.

' De verslaggever breekt een lans voor het nemen van initiatieven, ook inzake het modulaire systeem, teneinde tot een rationalisatie te komen. Het moet mogelijk zijn om zich via een beperkte cursus bij te scholen. Sociale promotie moet dienstig zijn in de bijscholing. Ook een aantal misbruiken moeten worden tegengegaan, bij voorbeeld inzake het educatief verlof.

Een lid merkt hierbij op dat de cursussen die zich in de culturele sfeer situeren, zelfbedruipend zijn.

Op artikel 58 wordt door de heer E. Beysen C.S. een amendement ingediend (Stuk 222 (1988-1989) — Nr. 2) dat ertoe strekt in het nieuwe artikel 12bis, op de vijfde regel, het woord „gunstig” weg te laten.

De verantwoording stelt dat, binnen de beperkingen die eventueel voor de verschillende netten worden opgelegd, het net de grootste autonomie in de keuze van de te programmeren afdelingen of onderverdelingen van afdelingen dient te bekomen ; alleen op deze manier kan een net zijn eigen onderwijsbeleid voeren en zijn eigen accenten leggen.

Het feit dat het advies van de vermelde Raden „gunstig” dient te zijn, houdt in dat de Raden het onderwijsbeleid van een net kunnen richten, hetgeen in strijd is met de autonomie van een onderwijsnet.

De indieners van het amendement aanvaarden dat het gegeven advies van de Raden richtinggevend is en dat het net behoorlijke argumenten dient te hebben vooraleer het een negatief advies naast zich neerlegt.

De Gemeenschapsminister van Onderwijs vraagt de verwerping van dit amendement, om volgende reden :

- geldt maar voor 1 jaar : budgettaire redenen ;
- in afwachting van een groot debat binnen de Vlaamse Executieve over het onderwijs na beëindigen van de gewone studieduur, hierin begrepen de financiering :
 - VDAB
 - middenstand
- de in dit artikel bedoelde raden zijn samengesteld met vertegenwoordigers van alle netten die bijgevolg bij deze voorafgaande besluitvorming betrokken zijn ;
- deze verplichte adviesprocedure is voor de Executieve noodzakelijk teneinde voor 1989-1990 binnen de beperkte budgettaire middelen een kans te geven aan de toekomstgerichte afdelingen.

Dit amendement wordt door de Commissie eenparig verworpen waarna de artikelen 57 en 58 eenparig worden aangenomen.

HOOFDSTUK X

Hoger onderwijs

Artikelen 59 tot en met 65

De Gemeenschapsminister stelt de volgende tekstcorrecties voor :

— in artikel 61 moet in het laatste lid de woorden „werd toegestaan onbeperkt in de tijd” als volgt worden gelezen : „onbeperkt in de tijd werd toegestaan” ;

— in artikel 64, in de nieuwe § 3 wordt het woord „inrichting” vervangen door het woord „instelling”

— in artikel 65 wordt in het nieuwe artikel 14, het woord „inrichtingen” vervangen door het woord „instellingen” ;

— in hetzelfde artikel wordt tussen de woorden „die” en „norm” het woord „de” ingevoegd ;

— tussen de woorden „programmatie” en „voldoen” wordt een „komma” geschreven.

Deze tekstcorrecties worden allen aangenomen.

Vervolgens worden de artikelen 59 tot en met 65 zonder verdere opmerkingen door de Commissie eenparig aangenomen.

Artikel 66

De Gemeenschapsminister stelt dat ook hier een anomalie wordt rechtgezet. Voor de berekening van de normen in het hoger onderwijs wordt nu nog rekening gehouden met de regelmatig ingeschreven studenten. Dit wordt nu vervangen door het begrip „financierbare studenten”. In het verleden telden ook die studenten mee die hun jaar voor de derde maal overdeden. Dit is niet meer mogelijk. „Trissen” is geen sociaal grondrecht. Deze studenten tellen niet mee voor het aantal.

Aan de universiteiten werd deze regel reeds ingevoerd. Artikel 66 heeft betrekking op het HOBV. Hier telden de niet-financierbare studenten mee voor de rationalisatienormen.

De verslaggever voegt hieraan toe dat men ook om sociale redenen kan „trissen”.

De Gemeenschapsminister stelt als tekstcorrectie voor om in het laatste lid van artikel 66, op de vijfde regel, het woord „dat” te vervangen door het woord „die”. Dit wordt door de Commissie aanvaard.

Artikel 66 wordt vervolgens eenparig aangenomen.

Artikel 67

De Gemeenschapsminister verduidelijkt dat dit artikel vooral in het perspectief van de EG-projecten zoals Erasmus en Lingua moet worden gezien. Via deze uitwisselingsprogramma's worden buitenlandse studenten ontvangen ; er moeten dus lessen in vreemde talen worden gegeven.

De verslaggever merkt dienaangaande op dat aan een bepaalde universiteit er sprake is van een bepaalde opleiding volledig in het Engels te geven.

De Gemeenschapsminister oordeelt dat dit onmogelijk is : men kan geen licentiaten vormen op basis van volledig

Engelstalige cursussen. Het voorliggend artikel maakt dit onmogelijk. Hier worden enkel bepaalde cursussen bedoeld. Inzake het post-graduaat onderwijs beschikken de instellingen echter over een volledige vrijheid.

Dit artikel wordt vervolgens eenparig aangenomen.

Artikel 68

Dit artikel wordt zonder opmerkingen eenparig aangenomen.

HOOFDSTUK XI

Universitair onderwijs

Artikelen 69 tot en met 73

Deze artikelen werden besproken in samenhang met het voorstel van decreet van de heer R. Blanpain houdende wijziging van de wet van 28 april 1953 betreffende de inrichting van het universitair onderwijs door de Staat (Stuk 171 (1988-1989) — Nr. 1).

De Gemeenschapsminister stelt dat het referentiekader voor de vergoedingen van de gastprofessoren en -docenten wordt gevormd door de vergoeding van de eigen professoren en docenten. Slechts in uitzonderlijke omstandigheden kan de Raad van Beheer een hogere wedde toekennen.

Hij stelt voor om, als tekstcorrectie, in artikel 73 de woorden „de toegelaten formatie” te vervangen door de woorden „het toegelaten kader”. Dit wordt door de Commissie aangenomen.

Vervolgens worden de artikelen 69 tot en met 73 telkens met eenparigheid van stemmen aangenomen.

HOOFDSTUK XII

Navorming

Artikel 74 tot en met 83

Deze artikelen hebben betrekking op de navorming en worden behandeld in samenhang met het voorstel van decreet van de heer A. Laridon houdende oprichting van een pluralistisch centrum voor bijscholing van de leerkrachten (Stuk 25 (BZ 1988) — Nr. 1).

Inleiding van de indiener van het voorstel van decreet

De snelle vooruitgang van de wetenschappen heeft tot gevolg dat de eens genoten opleiding niet meer volstaat voor een volledig beroepsleven. Her- en bijscholing zijn in vele opleidingen en beroepen onontbeerlijk geworden ; zo ook in het onderwijs. Men is tot het algemeen besef gekomen dat ook aan de leerkrachten regelmatige bijscholingskansen moeten worden gegeven. Voor de leraar komt daar nog bij dat hij zich, met het afnemen van zijn formeel aanzien, steeds meer op zijn wetenschappelijke kennis en zijn pedagogische bekwaamheid moet beroepen. De noodzaak van de leerkrachtenbijscholing t.a.v. de veelvuldige gedifferentieerde

opdrachten van de leraar blijkt enerzijds uit de snelle evolutie van het pedagogisch kader en van de samenleving, anderzijds uit de vooruitgang van de wetenschappen, en verder vooral uit typische eigenaardigheden van het lerarenberoep, als bij voorbeeld het feit :

- dat de leraar doorgaans met ondergeschikte partners omgaat ;
- dat het hem volledig ontbreekt aan de strenge correctie van een even competente partner of concurrent ;
- dat hij zich vaak met zijn pedagogische en beroepsproblemen in de steek gelaten voelt ;
- dat hij blootgesteld is aan een onvergelykbaar risico van schadelijke routine ;
- dat hij zich door zich verkeerd te gedragen bij zijn leerlingen een niet te overziene en oncontroleerbare schade kan aanrichten.

Het gevaar is groot dat ter zake vele kleine initiatiefjes worden genomen, die hoewel misschien sympathiek, het vereiste intellectuele niveau niet kunnen bereiken. Deze „wildbouw” zou ook tot versnippering van de overheids gelden leiden.

1. Bijscholing gebeurt door verschillende instanties en op losse dagen. Dit betekent : dus versnippering ; gebrek aan coördinatie ; niet doelgericht genoeg ; aanpakken van losse, toevallige onderwerpen (en niet steeds van de echte problemen).

2. Bovendien kan van de vele georganiseerde bijscholing en studiedagen de leerkracht er slechts een minimum aantal volgen. Immers de leerkracht kan enkel en alleen klasvrij gemaakt worden voor studiedagen georganiseerd door de pedagogische inspectie.

Gevolg : — studiedagen door andere instanties tijdens de week kunnen niet gevolgd worden (leerkrachten worden niet vrijgemaakt) ;

— studiedagen op woensdagnamiddag : diverse instellingen hebben les of de leerkrachten kunnen door de grote verplaatsingen niet tijdig aanwezig zijn ;

— studiedagen tijdens weekends (en vakanties) : moeilijk om familiale redenen.

3. Bij studiedagen : om praktische redenen (en beperkingen) worden slechts enkele leerkrachten betrokken

4. Gebrek aan opvolging en doorspelen van informatie aan andere leerkrachten.

5. Initiatieven van universiteiten en privé-organisaties : vaak vrij duur + grote verplaatsingen (+ verplaatsingskosten)

Om deze beide euvels te vermijden is samenwerking tussen de diverse universiteiten en normaalscholen onontbeerlijk. Tevens is dit een waarborg voor pluralistische openheid.

1. Zulk centrum zou praktischer kunnen werken, nu wordt er vaak (te) theoretisch gewerkt.

2. Zulk bijscholingscentrum kan een coördinatiefunctie krijgen tussen normaalscholen, universiteiten en pedagogische centra (eventueel ook samenwerking met verenigingen van leerkrachten bij voorbeeld).

3. Via zulk centrum zou men veel meer een beroep kunnen doen op de „brain trust” van de universiteiten en de informatie naar de praktijk toe kunnen verwerken.

4. Er zou ook gemakkelijker kunnen gewerkt worden in bijscholingsperiodes (een werkperiode, een maand, een trimester) wat zinvoller werken is dan met losse dagen zoals nu.

5. Zeer belangrijk element : door het werken in periodes en de coördinatiefunctie van het centrum, zou er voor vervanging kunnen gezorgd worden voor leerkrachten die bijscholing volgen. (Op die manier kan men vermijden dat de scholen telkens in moeilijkheden komen, ontregeld worden wanneer leerkrachten afwezig zijn voor bijscholing en kan men vermijden dat de leerlingen lessen verliezen)

Dit voorstel van decreet, aldus de indiener, strekt ertoe de bijscholing van de leerkrachten systematisch te organiseren en tevens een vruchtbare samenwerking tussen de verschillende onderwijsnetten te bevorderen.

In zijn inleiding bij deze artikelen stelt de Gemeenschapsminister dat het ARGO-decreet de navorming van het personeel van het Gemeenschapsonderwijs aan de ARGO zelf opdraagt. De ARGO moet dus, zoals heel uitdrukkelijk wordt bepaald, voor de eigen pedagogische navorming instaan. Voor het gesubsidieerd onderwijs worden voor deze opdracht VZW's opgericht.

Voor de financiering van de navormingsactiviteiten wordt een Fonds voor Navorming opgericht. Vijfentwintig procent van de bedragen bestemd voor de navormingsactiviteiten moet door de ARGO en door de VZW's worden besteed overeenkomstig de door de Executieve te bepalen prioriteiten inzake navorming. Volgens de Minister ligt het uitdrukkelijk in de bedoeling om hierbij een beroep te doen op de pedagogische faculteiten : een deel van deze middelen wordt hiervoor gereserveerd. Ook via onderaanneming zullen zij kunnen participeren. In de praktijk zullen er drie koepels fungeren : dat wil zeggen één per net. Van vakbondszijde eist men de pariteit op met de inrichtende machten.

Een lid heeft nog veel vragen over de organisatie van de navorming. Hoe wordt de navorming ingeschakeld in de beroepsloopbaan van de leerkrachten : is het een recht of een plicht ? Deze artikelen leggen bovendien de verzuiling vast. Dit betekent niet dat de voorliggende structuur niet goed is, maar een pluralistische zou optimaler zijn.

Zal de didactische navorming binnen of buiten de uren gebeuren ? Hoe situeert zich het verband tussen de duur van de navorming en de beroepsloopbaan.

Haar fractie voorzag op dit punt een deel verplichting en een deel trekkingsrechten.

Vanaf veertien dagen afwezigheid wegens navorming voorzag de fractie van het lid een vervangende leerkracht. Over al deze facetten wordt in het voorliggende ontwerp van decreet niets voorzien.

De Gemeenschapsminister verduidelijkt dat hier enkel de principes worden uitgedrukt. De navorming gebeurt principieel eveneens binnen de uren. De betaling van de vervangers wordt voorzien.

Er wordt hier aan de navorming slechts een minimale structuur meegegeven : dit moet er voor zorgen dat een goed resultaat wordt bekomen. De bedoeling bestaat eveneens om via denascholing te reffecteren. Hier wordt enkel een kader voorzien. Wel wordt een zekere pedagogische vrijheid voorzien.

Een lid stelt vast dat hier enkel het kader, de structuur wordt geschetst. Anderzijds is het inhoudelijke nog niet ingevuld.

De Gemeenschapsminister repliceert dat artikel 75 de di-

verse navormingsactiviteiten omschrijft. Dit blijkt ook uit de memorie van toelichting ; er is onder meer sprake van bijscholingsstages, bedrijfsstages, opleidingen georganiseerd binnen en buiten het onderwijs. De Minister had de bedoeling om een vast percentage van de loonmassa voor de navorming te reserveren. Dit is evenwel niet gelukt. Er wordt wel een budgettaire Fonds voor Navorming gecreëerd.

Hij merkt op dat iedereen die op enigerlei wijze bij het onderwijs wordt betrokken navorming nodig heeft.

Ook worden de budgettaire gevolgen opgevangen voor de personen die de navorming geven, alsmede voor die die ze volgen.

Een lid waarschuwt voor te veel verplichtingen dit evolueert vlug naar betutteling. Men moet niet alles willen regelen.

Een ander lid pleit voor het recht om, in het kader van een opleiding, gewoon gedurende een semester aan de universiteit bepaalde cursussen te volgen.

De Gemeenschapsminister sluit dit niet uit.

Het vorige lid suggereert drie periodes per twaalf jaar, waarvan twee verplichte in didactische vakken (technieken, taalpractica). De andere resterende weken zouden een recht vormen.

De Gemeenschapsminister oordeelt dat een gestructureerde vaste financiering nodig is. Deze idee werd echter om financiële redenen opgeheven.

De Gemeenschapsminister belicht vervolgens de Erkeningscommissie voor de Navorming. Deze moet onder meer de evolutie van de beschikbare financiële middelen van het Fonds voor Navorming volgen. De Gemeenschapsminister hoopt dat ooit een vast bedrag zal worden voorzien. De kredieten voor de navorming mogen zijns inziens niet alleen uit de begroting worden gehaald, maar ook uit het bedrijfsleven. Het bedrijfsleven heeft immers belang bij de navorming der leerkrachten.

Op jaarbasis bedragen de kosten 340 miljoen frank met inbegrip van de vergoeding voor navormers (onder meer mensen uit de bedrijfswereld) en vervangers.

Een lid verduidelijkt dat de kosten van het voorstel van decreet dat hij zo pas heeft ingediend 258 miljoen frank per begrotingsjaar bedragen of drie miljard frank op twaalf jaar. De vergoeding voor navormers en vervangers zijn hierin ook begrepen. Bovendien is er slechts één structuur voorzien.

De Gemeenschapsminister repliceert dat ingevolge het bijzonder decreet houdende de oprichting van de ARGO deze laatste zelf voor de navorming van zijn eigen personeel instaat.

De Voorzitter oordeelt dat het ene het andere niet uitsluit.

De Gemeenschapsminister stelt dat de ARGO, en zelfs de andere netten, ieder pluralistisch initiatief afwees. Zij willen de navorming zelf dragen rekening houdend met hun eigen pedagogische eigenheid. Het is evident dat hiervoor een beroep op de universiteiten en op de normaalscholen zal worden gedaan.

Een lid meent dat hier een unieke kans wordt gemist. Zij betreurt dat de navorming geen verplicht karakter bezit ; enkel goede leraars volgen nu de nascholing. De personen die het meest navorming nodig hebben maken van de bijscholing geen gebruik.

De Voorzitter wijst op de noodzaak van een financiële

appreciatie voor de navorming. In Duitsland kan het volgen van navorming duizend mark per maand méér opleveren. Alhoewel dit niet noodzakelijk om zo grote bedragen moet gaan lijkt een financiële appreciatie niet slecht.

De Gemeenschapsminister wijst erop dat er een getuigschrift wordt afgeleverd ; een weddehonorering kan er het gevolg van zijn, ondermeer bij uitbreiding van de onderwijsbevoegdheid.

Hij bevestigt dat de drie netten erop staan om de navorming zelf te organiseren. In de Erkenningscommissie zitten de verschillende inrichtende machten samen. Hieruit kan misschien een vrijwillige samenwerking groeien. De aanzet hiertoe is gegeven.

Op vraag van een lid verduidelijkt de Gemeenschapsminister dat ook een aantal specialisten als expert in de Erkenningscommissie kunnen zetelen.

Het lid ziet geen enkele precisering inzake het aantal specialisten in het „mammoetdecreet” vermeld. Enkel de achtien vermelde leden (artikel 80) zullen beslissingsrecht hebben.

De Gemeenschapsminister betreurt dat het begrip „netten” nu eerder een negatieve klank heeft. De inrichtende machten beschikken zelf over voldoende deskundigen. Het is niet omdat de navorming per net wordt georganiseerd dat ze slecht zou zijn.

Een ander lid vraagt hoe de navorming in het gesubsidieerd officieel onderwijs zal worden georganiseerd : er zijn hier immers heelwat verschillende inrichtende machten. Hoe zal de navorming worden georganiseerd, meer bepaald in het secundair onderwijs ?

De Gemeenschapsminister verduidelijkt dat ook de steden en de gemeenten hun „know how” hebben opgebouwd. Die is wel in de grote steden geconcentreerd. De kleinere gemeenten moeten in een solidariteitsmechanisme worden ingeschreven.

Het provinciaal onderwijs mag evenmin worden onderschat.

Pluralisme veronderstelt ook een interne strijd ; pluralistische initiatieven zijn niet eenvoudig te realiseren.

De verslaggever stelt vast dat men niet veel meer zal kunnen wijzigen aan de voorgestelde structuur. Toch formuleert hij bepaalde bedenkingen. Vooreerst valt de zware structuur op. De Erkenningscommissie zal zijns inziens onderhevig zijn aan de wet van Parkinson : een administratieve kern zal nodig zijn. Veel middelen aan de administratie besteden, betekent dat deze bedragen in mindering komen op de navorming. Er werd bovendien geen beperking op de kosten van de Erkenningscommissie geplaatst. Deze commissie kan eigenmachtig optreden.

Bovendien organiseert iedere inrichtende macht haar vormingskoepel. Ook dit zal tot administratieve kosten leiden.

De Gemeenschapsminister verduidelijkt dat van de voorziene honderd procent tien procent gelijk tussen de netten wordt verdeeld. De overige negentig procent wordt per onderwijsnet verdeeld volgens het aantal ambten dat voor elk net wordt geteld.

De verslaggever meent dat de tien procent onvoldoende zal zijn om de administratieve kern van de drie navormingsnetten te financieren. Dit is immers een zeer zware structuur die veel financiële middelen van de navorming zal afleiden. Hoewel hij geen pasklare oplossing heeft, pleit hij voor een minimale administratieve omkadering.

De Executieve zal voor 25 procent bepaalde prioriteiten opleggen. De verslaggever pleit voor het persoonlijk recht van de leerkracht om zijn bijscholing mee te bepalen. Deze inspraak wordt echter nergens vermeld.

De Gemeenschapsminister beoordeelt deze opmerkingen als zeer waardevol. Namens de executieve verklaart hij hier dat de kosten inzake structuur en administratie uiterst beperkt zullen worden, dit via een Executievebesluit. Bovendien moet het ideaal van een veralgemening van de navorming voor alle personeelsleden worden aangehouden. Ook de vakbonden, als vertegenwoordigers van het personeel, zitten in de Erkenningscommissie, samen met de inrichtende machten.

Een lid betreurt dat het personeel enkel via de erkende vakorganisaties wordt vertegenwoordigd. Een nieuwe stroomlijn, namelijk de representatieve vakbonden, wordt ingebouwd. Zij weet hoe die organisaties denken. Zij pleit voor de mogelijkheid om persoonlijke navormingsvoorstellen aan de Erkenningscommissie te kunnen overmaken.

Een ander lid verkondigt een aantal bekommernissen. Het moet een zinnige budgettaire operatie zijn die getuigt van een grote tolerantie en samenwerking. In het verleden heeft hij steeds gedacht aan een pluralistisch initiatief. Hij koestert geen grote vrees voor het opsloppen door de administratieve kosten ; de grote kosten zullen uit de navorming zelf voortvloeien. De Erkenningscommissie heeft geen grote administratie nodig ; enkele personen moeten volstaan.

Voor de bepaling van de projecten zal moeten worden vertrokken van hetgeen aan de basis leeft. De projecten kunnen dus per VZW verschillen. Het moet alleszins binnen de inrichtende macht, bijvoorbeeld de ARGO, mogelijk zijn om de taaklraars beter te begeleiden. Iedere VZW moet op zijn eigenheid voortbouwen.

De inspraak van het individu is een suggestie voor de VZW's ; de vraagstelling zal immers gebeuren. Zinnvolle voorstellen zullen zijns inziens worden gerealiseerd.

De Erkenningscommissie is ook niet gebonden inzake karakter. Er moeten wel stimuli worden aangebracht teneinde de samenwerking te ontwikkelen. Het zou dienaangaande interessant zijn dat er tussen de netten een uitwisseling van de ingediende projectvoorstellen zou gebeuren.

Met het ontworpen systeem lijkt het mogelijk om accenten te leggen.

Een lid heeft geen schroom om te stellen dat hij het principieel belangrijk vindt dat de navorming per net wordt georganiseerd. Gegeven echter de beperkte budgettaire kredieten zal men op functionele terreinen tot samenwerking worden gedwongen. Hij betreurt de formulering van artikel 76 § 2 („binnen de grenzen van de bijzondere kredieten”). Ook hij opteert voor een vast percentage van de loonmassa ; zo niet zal er een blijvende discussie zijn voor de grootte van de kredieten. Dit zou een hypotheek leggen op de permanentie van de navorming.

Een aantal pertinente vragen die hier werden gesteld worden slechts gedeeltelijk beantwoord, onder meer inzake de herwaardering van het ambt en de motivatie van de leerkrachten. Deze problemen zouden structureel moeten worden opgelost. Hij betreurt dat de voorliggende raamstructuur slechts een wankel financieringssysteem bezit.

Een ander lid benadrukt dat, terwijl sommigen veel nadruk leggen op de rol van de VZW's, zij meer de rol van de Erkenningscommissie nagaat. Zij wijst er verder op dat de

Universitaire Instelling Antwerpen zich echt met didactische problemen bezig houdt. Alle leerkrachten, ook deze uit het vrij onderwijs, zouden deze cursussen moeten kunnen volgen.

De Gemeenschapsminister stelt dat dit gebeurt. Er wordt met de drie netten samengewerkt en dit alles gebeurt in overleg tussen de drie Antwerpse instellingen. De samenwerking zal op het terrein groeien en mag zeker niet worden opgelegd. De wijze van samenwerking in Antwerpen geldt als voorbeeld.

De voorgestelde structuur is er geen voor de overheid ; hoewel er niet vlug wijzigingen te verwachten zijn, zal er toch een evolutie op het terrein gebeuren.

Nu wordt geopteerd voor een pragmatische aanpak. Deze werd geënt op de sociologische realiteit van ons onderwijsbestel.

Budgettair moet de Executieve jaarlijks de kredieten vastleggen. Hij hoopt dat men liefst zo spoedig mogelijk tot een normale situatie komt, waarbij de middelen voor een aantal jaren worden vastgelegd.

Wel vermeldt hij dat hij bij jonge, dynamische vakbondsleiders gunstige evoluties bespeurt. Ook bij de vakbonden worden de prioritaire doeleinden, namelijk het komen tot een navorming voor iedereen, ingeschat. Hij heeft hier in de Executieve op gewezen.

Als de leerkrachten tevreden zijn in hun werk, zullen zij na een zekere tijd de nood aan herscholing ondervinden teneinde nieuwe inzichten te verwerven.

De Gemeenschapsminister verdedigt het denken in mobiliteit, ook naar de leerkrachten toe. Een leerkracht zou daardoor een tijd uit het onderwijs moeten kunnen stappen, teneinde een andere maatschappelijke functie waar te nemen waarna hij opnieuw in het onderwijs kan stappen.

Bij het voorliggende ontwerp van decreet werd vertrokken van de situatie in Vlaanderen :

- de navorming werd op de netten, als sociologische realiteit, geënt ;
- een ingebouwde evaluatie werd voorzien ;
- hij heeft gepleit voor een vast percentage van de loonmassa. Er werd echter scherp gesteld : dit systeem of niets.

Een lid concludeert dat van deze drie netten één 70 procent van de organieke ambten heeft, zodat dit net duidelijk de meeste middelen zal verwerven. Daardoor zal dit net ook de meest gediversifiseerde projecten kunnen aanbieden. Ook de twee kleinere netten zullen naar een soortgelijk aanbod streven.

De Gemeenschapsminister stelt dat daarom eerst 10 procent gelijkelijk wordt verdeeld : dit is een correctie op het vorige principe. Nadien moet men onvermijdelijk met het aantal ambten rekening houden, vermits dit grootste net ook het grootste aantal personeelsleden moet bedienen.

De verslaggever wijst er op dat er, naast de financiering door de overheid, ook een externe financiering, onder meer door het bedrijfsleven, mogelijk is.

De Gemeenschapsminister wijst er op dat het Fonds voor Navorming bestaat. Het zal ervan afhangen hoe de aanwending van de middelen zal gebeuren : wij zullen hierover moeten oordelen.

De Gemeenschapsminister stelt de volgende tekstcorrecties voor :

— in het eerste lid van artikel 76, § 4 de woorden „gesteld worden” als „worden gesteld” lezen ;

— in artikel 76, § 5, op de derde en de elfde regel, telkens het woord „vigerende” vervangen door het woord „bestaande” ;

— in artikel 76, § 6, a het woord „vigerende” vervangen door het woord „bestaande” ;

— in artikel 77 na het woord „vrijheid” een „komma” plaatsen ;

— in artikel 80, § 2, a na het woord „Gemeenschapsonderwijs” het woord „betreft” invoegen en de woorden „anderzijds betreft” lezen als „betreft anderzijds”.

Deze correcties worden door de Commissie aangenomen.

Een lid verklaart dat haar fractie aanvankelijk terughoudend stond tegenover deze artikelen. Na de uiteenzetting van de Minister laat men deze terughoudendheid vallen. Zij betreurt wel dat men in de Erkenningscommissie geen enkele inspraak van de basis voorziet. Overleg binnen de Commissie zal hierover noodzakelijk zijn.

De Gemeenschapsminister stelt dat de basis ruim vertegenwoordigd is door haar representatieve organisaties.

Vervolgens worden de artikelen 74 tot en met 83 door de Commissie eenparig aangenomen.

HOOFDSTUK XIII

Overgangsbepalingen

Artikelen 84 en 85

De Gemeenschapsminister stelt voor, als tekstcorrectie, in artikel 84, punt 1 de woorden „1.648,0 frank” te lezen als „1.648,0 miljoen frank”. De Commissie aanvaardt deze aanpassing.

De artikelen 84 en 85 worden met eenparigheid aangenomen.

HOOFDSTUK XIV

Slotbepaling

Artikel 86

Dit artikel wordt met eenparigheid van stemmen aangenomen.

De verslaggever wijst erop dat artikel 19, § 1, tweede lid van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, niet gewijzigd door de bijzondere wet van 8 augustus 1988, een verwijzing oplegt naar artikel 59 bis of 107 quater van de Grondwet (gemeenschaps- of gewestmaterie). Als legistieke correctie stelt hij voor een nieuw artikel 1 in te voegen luidend als volgt :

„Artikel 1

Dit decreet regelt een aangelegenheid bedoeld in artikel 59 bis van de Grondwet”.

De Commissie aanvaardt eenparig deze legistieke correctie.’ Dit impliceert een hernummering van de andere artikelen.

Tevens stelt de verslaggever voor om in artikel 6 de woorden „artikel 20 nonies” en de woorden „artikel 20 decies” respectievelijk als „artikel 20 septies” en „artikel 20 acties” te lezen. Dit wordt door de commissie aangenomen.

V. Eindstemming

Het gehele ontwerp van decreet wordt met 8 stemmen bij 1 onthouding aangenomen.

VI. Goedkeuring van het verslag

Een lid betreurt het laattijdig overmaken van het ontwerp-verslag : hij had geen gelegenheid om het grondig door te nemen. Hij laakt de overhaaste wijze waarop dit ontwerp van decreet werd afgehandeld en noemt deze wijze van besluitvorming indecent. Ernstig werk is hierdoor niet mogelijk. Hij verklaart dat hij, onder deze voorwaarden, het verslag niet kan goedkeuren.

De Voorzitter stelt dat hier geenszins sprake is van een precedent. De leden hebben de tekst kunnen doornemen : het bezwaar van het lid is dus moeilijk te verantwoorden. Deze procedure wordt in het nationale Parlement reeds jarenlang gebruikt en dit door alle regeringen, ook deze waarvan de partij van het vorige lid deel uitmaakte. Het bezwaar lijkt dus overdreven.

Het vorige lid stelt dat de verwijzing naar de in het verleden gebruikte procedure geen verschoning is om dit nu ook te doen en dit bij een zo belangrijk ontwerp van decreet. Het is een kaakslag voor de geloofwaardigheid van de Vlaamse Raad.

Ten slotte worden aan het ontwerp van decreet nog een aantal louter technische aanpassingen aangebracht, waarna de commissie het verslag met 9 stemmen tegen 1 bij 1 onthouding goedkeurt.

De Verslaggever,

C. MOORS

De Voorzitter,

A. LARIDON

TEKST AANGENOMEN DOOR DE COMMISSIE

Artikel 1

Dit decreet regelt een aangelegenheid bedoeld bij artikel 59bis van de Grondwet.

HOOFDSTUK 1

Wijziging van de wet van 29 mei 1959 tot wijziging van sommige bepalingen van de onderwijswetgeving

Artikel 2

In artikel 3 van de wet van 29 mei 1959 tot wijziging van sommige bepalingen van de onderwijswetgeving, gewijzigd door het koninklijk besluit nr. 411 van 25 april 1986, worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1. in § 1, voorlaatste lid worden de woorden „de onderwijsinrichtingen en afdelingen van onderwijsinrichtingen” vervangen door de woorden „de onderwijsinstellingen, afdelingen en andere onderverdelingen van onderwijsinstellingen” ;

2. in § 1, laatste lid worden de woorden „artikel 13, § 4, 1, a” vervangen door de woorden „artikel 13, 1, a” ;

3. in § 1, laatste lid worden de woorden „Rijksinrichtingen of afdelingen van inrichtingen” vervangen door de woorden „onderwijsinstellingen ingericht door de Gemeenschap, afdelingen of andere onderverdelingen van instellingen” ;

4. in § 2, derde lid worden de woorden „artikel 13, § 4, 1, a” vervangen door de woorden „artikel 13, 1, a” ;

5. in § 4, tweede lid worden de woorden „vanaf het schooljaar 1983-1984” en de woorden „van het type I” geschrapt ;

6. in § 4 wordt het derde lid opgeheven ;

7. een § 5 luidend als volgt wordt toegevoegd :

„§ 5. Een inrichtende macht kan, van de aan haar onderwijsinstellingen, krachtens de bestaande wettelijke of reglementaire normen, toegekende lesuren, lestijden of uren/leerkracht, binnen hetzelfde niveau, maximaal één procent herverdelen onder haar onderwijsinstellingen.

Dit één procent wordt berekend op basis van het totaal aantal organiseerbare of subsidieerbare lestijden, lesuren of uren/leerkracht dat gedurende het vorig schooljaar aan de inrichtende macht op basis van de geldende wettelijke of reglementaire normen werd toegekend. ”

8. een § 6 luidend als volgt wordt toegevoegd :

„§ 6. Binnen de door de Vlaamse Executieve te bepalen voorwaarden kunnen binnen hetzelfde net of binnen eenzelfde scholengemeenschap lestijden, lesuren of uren-leerkracht van een onderwijsinstelling aan een andere onderwijsinstelling worden overgedragen. ”

9. een § 7 luidend als volgt wordt toegevoegd :

„§ 7. De Vlaamse Executieve kan met het oog op bijzondere omstandigheden, per onderwijsniveau jaarlijks ten belope van maximaal 0,25 procent afwijkingen toestaan op het totaal aantal organiseerbare en subsidieerbare lesuren, lestijden of uren-leerkracht dat gedurende het vorig schooljaar gezamenlijk aan de onderwijsinstellingen over de verschillende netten werd toegekend.”

Artikel 3

In artikel 4 van dezelfde wet, gewijzigd door het koninklijk besluit nr. 468 van 9 oktober 1986, worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1. het voorlaatste lid wordt vervangen door het volgende lid :

„Met uitzondering van de leerlingen van het basisonderwijs betalen de leerlingen die vervoerd worden naar een school van vrije keuze de prijs daarvan ten belope van het bedrag dat overeenstemt met de redelijke afstand bedoeld in het eerste lid. Dat bedrag wordt in alle netten vastgesteld volgens het tarief van de Nationale Maatschappij van Buurtspoorwegen.”

2. een laatste lid luidend als volgt wordt toegevoegd :

„De Staatsdiensten met afzonderlijk beheer van het Ministerie van Onderwijs zijn gemachtigd om een deel of het geheel van het remgeld, opgelegd aan de rechthebbende leerlingen, ten laste van hun dotatie te nemen, voor zover hiervoor sociale redenen aanwezig zijn.”

Artikel 4

In artikel 5 van dezelfde wet, waarvan de tegenwoordige tekst § 1 zal vormen, wordt een § 2 ingevoegd luidend als volgt :

„§ 2. Er wordt een Algemene Onderwijsraad van de Vlaamse Gemeenschap opgericht. Deze Raad verleent voorafgaand advies over het onderwijsbeleid binnen de Vlaamse Gemeenschap overeenkomstig de door de Vlaamse Executieve gestelde modaliteiten.

De Executieve bepaalt de bevoegdheid, de samenstelling en de werking van deze Raad.”

Artikel 5

In artikel 8, tweede lid van dezelfde wet, gewijzigd door de wet van 20 februari 1978, worden de woorden „of islamitische godsdienst” vervangen door de woorden „islamitische of orthodoxe godsdienst”.

Artikel 6

In artikel 12 bis, § 3 van de wet van 29 mei 1959 tot wijziging van sommige bepalingen van de onderwijswetgeving, gewijzigd door de wet van 11 juli 1973, worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1. in het eerste lid worden de woorden „op een eenvormige wijze” geschrapt ;

2. de laatste zin wordt opgeheven.

Artikel 7

Hoofdstuk II van dezelfde wet met uitzondering van sectie E, laatst gewijzigd door de wet van 1 augustus 1988 dat de artikelen 13 tot 22 ter bevat, wordt vervangen door de volgende bepalingen :

„Hoofdstuk II

Infrastructuur

Afdeling 1

Algemene bepaling

Artikel 13

Kunnen slechts een beroep doen op de door de Vlaamse Gemeenschap aan de ARGO of aan de DIGO toegekende investeringsmiddelen :

1. de onderwijsinstellingen, internaten en de psycho-medisch-sociale centra :

a. die beantwoorden aan de criteria van een rationalisatie- en programmatieplan dat de voorwaarden vastlegt enerzijds voor het voortbestaan of de betoelaging van bestaande centra, instellingen, afdelingen of andere onderverdelingen, en anderzijds de oprichting of opname in de toelageregeling van nieuwe centra, instellingen, afdelingen of andere onderverdelingen ;

b. waarvan de behoefte aan nieuwbouw of uitbreiding is aangetoond door het niet beschikbaar zijn binnen een bepaalde gebiedsomschrijving van bestaande gebouwen of voorzieningen die geheel of gedeeltelijk op kosten van de Vlaamse Gemeenschap zijn opgericht ;

2. de werken die beantwoorden aan de vastgestelde fysische en financiële normen. Het plan, de voorwaarden waaronder de behoefte aan nieuwbouw of uitbreiding kan worden aangetoond en de normen worden vastgelegd door de Vlaamse Executieve. Zolang de Vlaamse Executieve geen uitvoering heeft verleend aan deze bepaling blijft de bestaande reglementering van kracht.

Afdeling II

Dienst voor Infrastructuurwerken
van het Gesubsidieerd Onderwijs

Onderafdeling 1

Inleidende bepalingen, oprichting

Artikel 14

Bij de Vlaamse Executieve, hierna Executieve te noemen, wordt onder de benaming „Dienst voor Infrastructuurwerken van het Gesubsidieerd Onderwijs”, in afkorting hierna DIGO te noemen, een openbare instelling met rechtspersoonlijkheid opgericht.

De zetel van de DIGO is gevestigd in het administratief arrondissement Brussel-Hoofdstad. Bij beslissing van de Executieve kan de zetel naar een andere plaats worden overgebracht.

Artikel 15

De DIGO wordt overeenkomstig de bepalingen van dit decreet geleid door de Raad van Bestuur, hierna de Raad te noemen.

Artikel 16

De bepalingen van deze afdeling zijn van toepassing op het gesubsidieerd officieel en vrij onderwijs en op de gesubsidieerde officiële en vrije psyche-medisch-sociale centra.

Onderafdeling 2

Opdracht

Artikel 17

De DIGO heeft als opdracht :

§ 1. de aankoop en de bouw-, moderniserings-, uitbreidings-, geschiktmakingswerken en de eerste uitrusting te subsidiëren van gebouwen bestemd voor de gesubsidieerde onderwijsinstellingen, psycho- medisch-sociale centra of internaten overeenkomstig de volgende modaliteiten :

a) de gebouwen voor het gesubsidieerd vrij onderwijs worden gesubsidieerd ten belope van 70 % voor het gewoon en buitengewoon basisonderwijs en ten belope van 60 % voor de andere onderwijsniveaus ;

b) tot op de datum van de bekrachtiging door de Vlaamse Raad van een besluit van de Vlaamse Executieve waarbij het percentage van het subsidieerbaar bedrag voor de onderwijsinstellingen van het gesubsidieerd officieel onderwijs wordt vastgesteld, bedraagt de in dit artikel bedoelde subsidiëring voor de onderwijsinstellingen van het gesubsidieerd officieel onderwijs in alle niveaus 60 % en worden door de DIGO voor het verschil tussen deze toelagen en de werkelijke uitgaven rentesubsidies toegekend ten bedrage van het verschil tussen de marktrente en 1,25 % ;

§ 2. de terugbetaling van kapitaal, intresten en bijhorende onkosten te waarborgen van de leningen aangegaan met het oog op de financiering van het niet door toelage gedekte deel van het totale bedrag van de investering.

Artikel 18

§ 1. De leningen moeten door de inrichtende macht, bij een daartoe door de Executieve erkende financiële instelling worden aangegaan. De looptijd van de lening mag de duur van twintig jaar niet overschrijden.

§ 2. Voor de toepassing van dit decreet wordt onder „eerste uitrusting” begrepen : de uitrusting die is aangebracht in een nieuw of aangepast gebouw, die onontbeerlijk is voor het gebruik van de infrastructuur en die onroerend is uit haar aard of door bestemming.

Artikel 19

§ 1. Een inrichtende macht mag op de DIGO slechts een beroep doen voor een onroerend goed waarvan zij eigenaar is of waarop zij een zakelijk recht bezit dat haar het genot van het goed verzekert gedurende ten minste dertig jaar. Bij het einde van de erfpacht zal de vereniging-eigenares een vergoeding verschuldigd zijn aan de vereniging-pachtster gelijk aan de meerwaarde die op dat tijdstip zal ontstaan door de aan de gebouwen aangebrachte verbouwingen of nieuw opgerichte gebouwen.

De hiervoor gestelde voorwaarden gelden niet voor de aankoop van gebouwen of de eerste uitrusting.

Dit zakelijk recht zal slechts vervreemd of met een zakelijk recht bezwaard mogen worden met de instemming van de Raad van de DIGO.

§ 2. Bij verkoop of wijziging van het doel van het geheel of een deel van een gebouw dat werd aangekocht, gebouwd, gemoderniseerd, uitgebreid of geschikt gemaakt met tussenkomst van de DIGO, gaat de DIGO over tot terugvordering van het verstrekte subsidiebedrag, verminderd met 1/20 per jaar voor de periode waarbinnen het aldus aangekochte, gebouwde, gemoderniseerde, uitgebreide of geschikt gemaakte gebouw werd aangewend voor de bestemming waarvoor de tussenkomst van de DIGO werd bekomen. De aanvangsdatum voor de berekening van de aldus toegekende vermindering is de eerste september van het schooljaar tijdens hetwelke de subsidie werd toegekend.

Artikel 20

In zoverre dit vereist is voor het vervullen van zijn opdracht kan de DIGO, ten laste van zijn begroting :

1. onroerende goederen en materieel verwerven, vervreemden of verhuren ;
2. gebouwen oprichten, geschikt maken, onderhouden en beheren ;
3. bepaalde taken toevertrouwen aan diensten vreemd aan de DIGO of aan natuurlijke of rechtspersonen die geen deel uitmaken van zijn personeel.

Onderafdeling 3

De Raad van Bestuur

Artikel 20 bis

§ 1. De DIGO wordt bestuurd door een Raad van Bestuur, samengesteld uit twaalf leden die door de Executieve zijn benoemd voor een periode van zes jaar, dat hernieuwbaar is :

- a) vier leden vertegenwoordigen de Vlaamse Executieve ;
- b) vier leden worden aangewezen door de representatieve organisaties van inrichtende machten van het gesubsidieerd vrij onderwijs ;
- c) vier leden worden aangewezen door de representatieve organisaties van inrichtende machten van het gesubsidieerd officieel onderwijs.

§ 2. De Raad kiest onder zijn leden bedoeld onder b) en c) met gewone meerderheid van de aanwezige leden een voorzitter en een ondervoorzitter. De voorzitter en de ondervoorzitter mogen niet gelijktijdig tot dezelfde groep behoren.

§ 3. In de Raad wordt een Vast Bureau opgericht dat bestaat uit de voorzitter, de ondervoorzitter en twee leden, die derwijze worden gekozen dat elke van de in § 1 bedoelde groepen a, b, en c erin vertegenwoordigd zijn.

§ 4. Het secretariaat van de Raad en van het Vast Bureau wordt verzekerd door de leidend ambtenaar van de administratieve diensten van de DIGO, of door zijn afgevaardigde met ten minste de rang 13.

§ 5. De Raad bezit alle bestuurs- en beslissingsbevoegdheden om de opdracht van de DIGO uit te voeren.

Hij kan onder meer onderhandelen, voor de rechtbank pleiten als eiser of als verweerder, dadingen aangaan, verwerven en in rechte verschijnen.

Hij beslist over alle verrichtingen, bepaalt de voorwaarden waaronder ze geschieden en stelt het huishoudelijk reglement vast.

Dit reglement, dat aan de Executieve ter goedkeuring wordt voorgelegd, bepaalt onder meer :

- a) welke akten moeten worden gewaarmerkt door de voorzitter, of bij zijn afwezigheid door de ondervoorzitter ;
- b) binnen welke grenzen en op welke wijze sommige bevoegdheden van de Raad kunnen worden overgedragen aan het Vast Bureau, aan de leidende ambtenaar of aan andere personeelsleden ;
- c) de wijze waarop hij zijn bevoegdheden uitoefent.

§ 6. De Executieve bepaalt het bedrag van de vergoedingen die aan de leden van de Raad en van het Vast Bureau mogen worden toegekend. De reglementering inzake reis- en verblijfkosten zoals die geldt voor het personeel van de diensten van de Executieve, is op de leden van de Raad van overeenkomstige toepassing.

§ 7. De Raad is belast met :

- 1. het opstellen van de jaarlijkse ontwerp-begroting met detail van alle ontvangsten en uitgaven en deze ter goedkeuring voorleggen aan de Vlaamse Executieve. Het begrotingsjaar valt samen met het kalenderjaar ;
- 2. het voorleggen aan de Vlaamse Executieve van periodieke verslagen en een jaarverslag over de werkzaamheden van de DIGO ;
- 3. het verstrekken van alle door de Vlaamse Executieve gevraagde inlichtingen ;
- 4. het opmaken op uiterlijk 30 juni van de jaarlijkse uitvoeringsrekening van de begroting van de DIGO, en een overzicht van het actief en passief op 31 december van het betrokken jaar. De rekeningen worden ter goedkeuring voorgelegd aan de Vlaamse Executieve.

Onderafdeling 4

Personeel

Artikel 20 ter

§ 1. De DIGO beschikt over administratieve diensten die gedeconcentreerd kunnen zijn. Zij worden onder het gezag van de Raad geleid door een administrateur-generaal.

De administrateur-generaal of zijn afgevaardigde vertegenwoordigt de DIGO in openbare en in onderhandse akten. De rechtsverordeningen worden op zijn beaarstiging ingeleid en vervolgd. Hij kan met instemming van de Raad zijn bevoegdheden overdragen voor welbepaalde handelingen.

§ 2. De Executieve bepaalt na voorafgaand advies van de Raad, het administratief en geldelijke statuut, alsmede de personeelsformatie van de administratieve diensten van de DIGO. De organisatie van de wervingsexamens wordt toevertrouwd aan het Vast Wervingssecretariaat.

§ 3. De Executieve neemt de passende maatregelen teneinde de DIGO de machtiging te verlenen, wat het personeel van zijn administratieve diensten betreft, deel te nemen aan de pensioenregeling ingesteld bij de wet van 28 april 1958 betreffende het pensioen van het personeel van zekere organismen van openbaar nut alsmede van hun rechthebbenden.

Onderafdeling 5

Financiële bepalingen

Artikel 20 quater

§ 1. De financiële middelen van de DIGO bestaan uit :

1. een op de begroting van de Vlaamse Gemeenschap uitgetrokken krediet, waarvan het bedrag bij decreet wordt bepaald ;

2. schenkingen en legaten ;

3. de opbrengst van de vervreemding of de overdracht van onroerende goederen verworven met de onder 1. en 2. bedoelde ontvangsten, alsmede alle ontvangsten van welke aard ook voortkomend van deze onroerende goederen.

Deze middelen worden even onaantastbaar geacht als de kredieten die bestemd zijn voor de werkingsuitgaven van de Vlaamse Gemeenschap.

De saldi van de hierboven vermelde middelen zijn met behoud van hun bestemming jaarlijks overdraagbaar.

§ 2. Indien op de eerste dag van het jaar door de Vlaamse Executieve geen goedkeuring werd gegeven aan de begroting, is de DIGO gemachtigd uitgaven te doen ten belope van het bedrag ingeschreven op de begroting van het voorgaande jaar tenzij het principieel nieuwe uitgaven betreft, waartoe geen machtiging is verleend bij de begroting van het vorig jaar, behoudens andersluidende beslissingen van de Executieve.

§ 3. De verdeling over het gesubsidieerd vrij- en officieel onderwijs van de in § 1 bedoelde middelen geschiedt op basis van de objectieve criteria in het in § 1,1 bedoelde decreet.

§ 4. Indien een beroep wordt gedaan op de waarborg van de Vlaamse Gemeenschap kan deze zich laten terugbetalen met behulp van de volgende verrichtingen in de volgorde waarin zij zijn aangegeven :

a) afhouding op de werkingstoelagen verschuldigd aan de onderwijsinstelling die in het gebouw is gehuisvest ;

b) afhouding op de werkingstoelagen verschuldigd aan andere onderwijsinstellingen die door dezelfde inrichtende macht zijn georganiseerd ;

c) invordering door het Bestuur van de Registratie en Domeinen op het patrimonium van de inrichtende macht.

Onderafdeling.6

Toezicht

Artikel 20 quinquies

§ 1. De DIGO staat onder controle van de Executieve. Deze controle wordt uitgeoefend door bemiddeling van een commissaris van de Executieve die door de Executieve op de voordracht van de Gemeenschapsminister van Onderwijs wordt benoemd.

De Executieve bepaalt de vergoedingen die aan de commissaris van de Executieve kunnen worden toegekend.

§ 2. De commissaris van de Executieve woont, met raadgevende stem, de vergaderingen van de Raad en het Vast

Bureau bij. De commissaris van de Executieve beschikt voor het vervullen van zijn opdracht over de ruimste macht.

§ 3. De commissaris van de Executieve kan binnen een termijn van tien vrije dagen beroep instellen tegen elke beslissing die hij met de wet, het decreet, met de statuten of met het algemeen belang strijdig acht. Het beroep is opschortend.

Deze termijn gaat in de dag van de vergadering, waarop de beslissing genomen werd, voor zover de commissaris van de Executieve daarop regelmatig uitgenodigd werd, en in het tegenovergestelde geval, de dag waarop hij er kennis van heeft gekregen.

§ 4. De Executieve regelt de uitoefening van de opdrachten van de commissaris van de Executieve.

§ 5. Heeft de Executieve, bij wie het beroep wordt ingesteld, binnen een termijn van twintig vrije dagen, ingaand dezelfde dag als de in § 3 bedoelde termijn, de nietigverklaring niet uitgesproken, dan wordt de beslissing definitief.

§ 6. De nietigverklaring van de beslissing wordt door de Executieve aan de Raad betekend door de benaarstiging van haar commissaris.

Onderafdeling 7

Overgangs- en slotbepalingen

Artikel 20 sexies

§ 1. De personeelsleden van het Nationaal Waarborgfonds voor Schoolgebouwen en van het Fonds voor Provinciale en Gemeentelijke Schoolgebouwen die bij toepassing van artikel 91 bis van de bijzondere wet van 8 augustus 1980, ingevoegd door de bijzondere wet van 8 augustus 1988 en gewijzigd door de bijzondere wet van 16 januari 1989, worden overgeheveld naar de Vlaamse Gemeenschap, worden onder de voorwaarden bepaald door de Executieve, overgedragen naar de DIGO.

De in het vorig lid bedoelde personeelsleden behouden bij hun overgang naar de DIGO ten minste de bezoldiging en de administratieve en geldelijke anciënniteit die zij bezaten op de dag van de overdracht.

De overdracht van deze personeelsleden geschiedt met hun graad of een gelijkaardige graad en in hun hoedanigheid.

§ 2. Zolang de Executieve geen uitvoering heeft verleend aan artikel 20 ter, § 2 is het koninklijk besluit van 8 januari 1973 tot vaststelling van het statuut van het personeel van sommige instellingen van openbaar nut en het koninklijk besluit van 8 januari 1973 houdende bezoldigingsregeling van het personeel van sommige instellingen van openbaar nut van toepassing op het personeel van de DIGO.

Artikel 20 septies

Voor de eerste toewijzing van de betrekkingen die niet op grond van de bepalingen van artikel 20 sexies, § 1 van dit decreet zouden kunnen worden toegewezen kan, binnen een periode van zes maanden vanaf de datum van de inwerking-treding van het besluit van de Vlaamse Executieve tot vaststelling van de personeelsformatie van de administratieve diensten van de DIGO, worden afgeweken van de voorwaarden inzake de verandering van graad en de bevordering zoals

bepaald bij het koninklijk besluit van 8 januari 1973 bedoeld in artikel 20 ter, § 2.

De Executieve bepaalt de wijze van voordracht en de bijzondere benoemingsvoorwaarden waaraan de kandidaten moeten voldoen. Deze kandidaten dienen, onverminderd de hiervoor bedoelde bijzondere benoemingsvoorwaarden, op het ogenblik van de toewijzing van deze betrekkingen vastbenoemd personeelslid te zijn van de diensten van de Vlaamse Executieve of van een nationaal Ministerie.

Afdeling III

Overgangsbepaling

Artikel 20 octies

In afwachting van het operationeel worden van de DIGO wordt over de aanwending van de middelen voorzien in het decreet houdende de begroting 1989 van de Vlaamse Gemeenschap, titel II, sector 63, sectie 54 — hoofdstuk 6, artikelen 61.07 en 61.08 en overeenkomstig de bepalingen van dit hoofdstuk voor het gesubsidieerd vrij onderwijs beslist door de Raad van Bestuur van het Nationaal Waarborgfonds voor Schoolgebouwen en voor het gesubsidieerd officieel onderwijs door de Gemeenschapsminister van Onderwijs op voorstel van het Fonds voor Provinciale en Gemeentelijke Schoolgebouwen.”

Artikel 8

In artikel 24 van dezelfde wet, gewijzigd door het koninklijk besluit nr. 411 van 25 april 1986, worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1. in § 1, eerste lid, tweede zin worden de woorden „de inrichtingen of afdelingen van inrichtingen” vervangen door de woorden „instellingen, afdelingen en andere onderverdelingen van instellingen” ;

2. in § 1, eerste lid wordt de tweede zin aangevuld met de volgende woorden : „dat in ieder geval dient te worden uitgebracht vóór 15 juni van het schooljaar in kwestie, zoniet wordt dit advies geacht gunstig te zijn” ;

3. in § 1, tweede lid worden de woorden „artikel 13, § 4, 1, a” vervangen door de woorden „artikel 13, 1, a” ;

4. de § 2, 1° wordt vervangen door de volgende bepaling : „een structuur aannemen overeenkomstig een decreet of een door de Vlaamse Executieve aangenomen besluit of die goedgekeurd is door de Vlaamse Executieve” ;

5. in § 3, a en b worden de woorden „13, § 4, 1, a” telkens vervangen door de woorden „13, 1, a”.

Artikel 9

In artikel 27, § 1, eerste lid van dezelfde wet worden tussen de woorden „en onderwijzend personeel” en de woorden „en voor de leden” de woorden „, de leden van de pedagogische begeleidingsdiensten” ingevoegd.

Artikel 10

Artikel 28 van dezelfde wet, aangevuld door de wet van 11 juli 1973, waarvan de tegenwoordige tekst paragraaf 1 zal vormen wordt aangevuld met een § 2 luidend als volgt :

„§ 2. Wanneer het arbeidsgerecht bij een in kracht van gewijsde gegaan vonnis of arrest een beslissing van een inrichtende macht van het gesubsidieerd vrij onderwijs houdende beëindiging of vermindering van de opdracht van een door haar vastbenoemd personeelslid, strijdig acht met het in artikel 12 bis, § 3 bedoelde besluit, bekomt dit personeelslid de weddetoelage voor het geheel of voor een deel van de opdracht die hem ontnomen werd, alsof hij in dienstactiviteit was gebleven, en verliest de inrichtende macht de weddetoelage voor het geheel of voor een deel van de betrekking, zolang zij de betrekking aan een ander niet-rechthebbend personeelslid toewijst.

Deze bepaling heeft ook uitwerking wanneer de in artikel 45, § 9 bedoelde kamer van beroep de afzetting van een vastbenoemd personeelslid door de inrichtende macht als gevolg van een tuchtmaatregel vernietigt.

Het verlies van de weddetoelage voor een betrekking neemt een einde voor de inrichtende macht :

ofwel op het ogenblik dat de onregelmatige handeling . door de inrichtende macht is hersteld ;

2. ofwel indien dezelfde of een andere inrichtende macht het benadeelde personeelslid met zijn akkoord overneemt ;

3. ofwel op het ogenblik dat het benadeelde personeelslid zonder geldige reden weigert een door dezelfde inrichtende macht of een andere inrichtende macht aangeboden betrekking in hetzelfde ambt met dezelfde statutaire toestand te aanvaarden ;

4. ofwel op het ogenblik dat het benadeelde personeelslid zich om redenen vreemd aan het geschil in de voorwaarden voor definitieve ambtsneerlegging bevindt.

De weddetoelage, die gedurende de periode tussen het onrechtmatig ontslag en de betekening aan de diensten van de Vlaamse Executieve bevoegd voor het onderwijs van het vonnis of arrest, of van de uitspraak van de hierboven vermelde kamers van beroep, aan de inrichtende macht werd toegekend, wordt van deze inrichtende macht teruggevorderd en wordt vervolgens toegekend aan het ten onrechte ontslagen personeelslid.

Vanaf de hogervermelde betekening betalen de diensten van de Vlaamse Executieve bevoegd voor onderwijs de weddetoelage rechtstreeks aan het ten onrechte ontslagen personeelslid tot op het ogenblik dat voldaan wordt aan één van de vier voorwaarden, hierboven vermeld.”

Artikel 11

Artikel 32, § 1, tweede lid van dezelfde wet, wordt aangevuld als volgt :

„Het tijdens een bepaald jaar niet aangewend gedeelte van dit percentage mag gedurende het daarop volgend jaar bijkomend worden aangewend. Het jaarlijks niet aangewend bedrag ten opzichte van deze 25 % mag met dezelfde bestemming worden vastgelegd en kan in de daaropvolgende jaren worden aangewend bovenop het vastgestelde percentage .”

Artikel 12

In afwijking van het artikel 32, § 3 van dezelfde wet wordt de vermeerdering van de bedragen van de werkingstoelagen

voor het schooljaar 1988-1989, in vergelijking met de bedragen bepaald voor het schooljaar 1987-1988, vastgesteld op 2,95 %.

Artikel 13

Een artikel 32 bis luidend als volgt wordt in dezelfde wet ingevoegd :

„Artikel 32 bis

Aan de gesubsidieerde onderwijsinstellingen voor gewoon basisonderwijs wordt een bijkomende werkingstoelage toegekend voor een globaal bedrag van 75 miljoen frank voor het schooljaar 1988-1989 ; 150 miljoen frank voor het schooljaar 1989-1990 ; 225 miljoen frank voor het schooljaar 1990-1991 en 300 miljoen frank voor de daaropvolgende jaren.

Dit bedrag wordt verdeeld over de hogervermelde onderwijsinstellingen naar rato van het aantal leerlingen die in aanmerking komen voor de berekening van de werkingstoelagen, zoals bedoeld in artikel 32, § 2.

Op de door dit artikel toegekende bedragen is het artikel 32, § 4 niet van toepassing.”

Artikel 14

Een artikel 32 ter luidend als volgt wordt in dezelfde wet ingevoegd :

„Artikel 32 ter

Van de loonkost die jaarlijks door de toepassing van het koninklijk besluit nr. 296 van 31 juli 1984 betreffende de leden van het meesters-, vak- en dienstpersoneel van de Rijksonderwijsinrichtingen vrijkomt, wordt 37,5 procent verdeeld over de onderwijsinstellingen overeenkomstig jaarlijks door de Vlaamse Executieve te bepalen prioriteiten.

Dit bedrag wordt verdeeld tussen de netten naar rata van het aantal leerlingen.

De aldus toegekende bedragen moeten worden aangewend tot modernisering van de uitrustingsapparatuur.”

Artikel 15

Een artikel 32 quater, luidend als volgt wordt in dezelfde wet ingevoegd :

„Artikel 32 quater

De gesubsidieerde onderwijsinstellingen zijn ertoe gemachtigd om de toegekende werkingstoelagen te plaatsen op een zicht-, termijnrekening of een depositoboekje bij een private of openbare kredietinstelling. De hierdoor verworven intresten moeten worden aangewend voor de werking van de onderwijsinstellingen.”

Artikel 16

In artikel 33 van dezelfde wet, gewijzigd door de wet van 11 juli 1973, worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1. in het eerste lid worden tussen de woorden „het vrij

onderwijs” en „beperkt tot”, de woorden „en het Gemeenschapsonderwijs” ingevoegd ;

2. in het tweede lid wordt de tweede zin opgeheven ;

3. tussen het tweede en het derde lid wordt het volgende lid ingevoegd :

„De Vlaamse Executieve bepaalt wat onder gezondheids-toezicht en sociale voordelen wordt verstaan”.

Artikel 17

In artikel 45 van dezelfde wet, gewijzigd door de wet van 11 juli 1973, wordt een § 9bis ingevoegd, luidend als volgt :

„§ 9 bis. In afwachting dat in uitvoering van § 9, c door de paritaire comités een statuut inzake tuchtregeling wordt uitgevaardigd kan de Vlaamse Executieve een voorlopig tuchtstatuut voor enerzijds het personeel van het gesubsidieerd vrij onderwijs en anderzijds voor het personeel van het gesubsidieerd officieel onderwijs uitvaardigen.

Dit besluit van de Vlaamse Executieve houdt op van kracht te zijn de dag waarop het door de paritaire comités uitgevaardigde tuchtstatuut van kracht wordt.”

HOOFDSTUK II

Wijzigingen aan de wet van 11 juli 1973
houdende wijziging van de wet van 29 mei 1959

Artikel 18

In artikel 22 van de wet van 11 juli 1973 houdende wijziging van de wet van 29 mei 1959 betreffende het bewaarschoolonderwijs, het lager, middelbaar, technisch, kunst- en buitengewoon onderwijs, gewijzigd door de wetten van 17 juni 1982 en 1 augustus 1988, worden de woorden „voor het schooljaar 1973-1974 tot 1988-1989” geschrapt.

Artikel 19

In artikel 22 bis van dezelfde wet, ingevoegd door de wet van 10 december 1974 en gewijzigd door de wetten van 17 juni 1982 en 1 augustus 1988, worden de woorden „vóór 31 augustus 1989” vervangen door de woorden „en in afwachting dat uitvoering wordt verleend aan artikel 12 bis, § 2 van de wet van 29 mei 1959 tot wijziging van sommige bepalingen van de onderwijswetgeving.”

Artikel 20

Artikel 26, 4° van dezelfde wet, ingevoegd bij de wet van 10 augustus 1974 en gewijzigd bij de wetten van 17 juni 1982 en 1 augustus 1988, wordt vervangen door de volgende bepaling :

„4° Paragraaf 2 van het nieuw artikel 12 bis treedt in werking op 1 september 1989, behalve voor de personeelscategorieën waarvoor op voormelde datum geen uitvoering werd gegeven aan deze paragraaf ; voor deze laatste categorieën treedt deze paragraaf in werking op een door de Vlaamse Executieve te bepalen datum.”

HOOFDSTUK III

Inspectie van de Vlaamse Gemeenschap

Artikel 21

§ 1. Er wordt een Inspectie voor Onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap, hierna onderwijsinspectie te noemen, georganiseerd.

Onverminderd de aan de onderwijsinspectie bij toepassing van artikel 24 van de wet van 29 mei 1959 tot wijziging van sommige bepalingen van de onderwijswetgeving toegekende bevoegdheden is zij ten opzichte van de onderwijsinstellingen van het Gemeenschapsonderwijs en het gesubsidieerd officieel en vrij onderwijs belast met de controle op de naleving van de in artikel 6 van dezelfde wet gestelde voorwaarden. Ten opzichte van de onderwijsinstellingen van het Gemeenschapsonderwijs is zij eveneens belast met de controle over de onderwezen vakken, het peil der studiën, de toepassing van de taalwetgeving, de hygiëne en de bewoonbaarheid der lokalen, het didactisch materiaal en de schooluitrusting.

De onderwijsinspectie is niet bevoegd voor de controle over de gebruikte pedagogische methodes.

§ 2. Kunnen tot de onderwijsinspectie toetreden de leden behorende tot de categorieën van het bestuurs- en onderwijzend personeel en de leden van pedagogische begeleidingsdiensten van het Gemeenschapsonderwijs en het gesubsidieerd vrij en officieel onderwijs.

De Executieve bepaalt de personeelsformatie en het administratief en geldelijk statuut van de leden van de onderwijsinspectie. Dit administratief statuut bepaalt de voorwaarden waaronder de vastbenoemde leden van de inspectiediensten voor onderwijs, bestaand op het ogenblik van het van kracht worden van dit artikel kunnen overgedragen worden naar de onderwijsinspectie. Bij die overgang behouden zij ten minste de wedde en de dienst- en ambtsanciënniteit die zij zouden verkregen hebben indien zij in hun dienst van herkomst hun ambt hadden blijven uitoefenen.

De vastbenoemde leden van de inspectiediensten voor onderwijs, bestaand op het ogenblik van het van kracht worden van dit artikel en die niet worden overgedragen naar deze onderwijsinspectie behouden ten minste de wedde en de dienst- en ambtsanciënniteit die zij zouden verkregen hebben indien zij in hun dienst van herkomst hun ambt hadden blijven uitoefenen ongeacht in welke hoedanigheid zij worden tewerkgesteld. Deze tewerkstelling geschiedt in een ambt met gelijkwaardige taken.

Artikel 22

Artikel 79 van het koninklijk besluit van 20 augustus 1957 betreffende de coördinatie van de wetten op het lager onderwijs wordt opgeheven de dag waarop de in artikel 20 bedoelde Gemeenschapsinspectie over het basisonderwijs wordt georganiseerd.

Artikel 23

§ 1. Er wordt een inspectie voor de PMS-centra van de Vlaamse Gemeenschap, hierna PMS-inspectie te noemen, opgericht. De Executieve bepaalt de bevoegdheden van deze PMS-inspectie.

§ 2. Kunnen tot de PMS-inspectie toetreden de leden behorende tot het technisch personeel en tot de begeleidingsdiensten van de PMS-centra van het Gemeenschapsonderwijs en de gesubsidieerde vrije en officiële PMS-centra.

De Executieve bepaalt de personeelsformatie en het administratief en geldelijke statuut van de leden van de PMS-inspectie.

Dit administratief statuut bepaalt de voorwaarden waaronder de vastbenoemde leden van de inspectiediensten van de PMS-centra, bestaand op het ogenblik van het van kracht worden van dit artikel, kunnen overgedragen worden naar de PMS-inspectie. Bij die overgang behouden zij ten minste de wedde en de dienst- en ambtsanciënniteit die zij zouden verkregen hebben indien zij in hun dienst van herkomst hun ambt hadden blijven uitoefenen.

De vastbenoemde leden van de inspectiediensten, bestaand op het ogenblik van het van kracht worden van dit artikel en die niet worden overgedragen naar de PMS-inspectie behouden ten minste de wedde en de dienst- en ambtsanciënniteit die zij zouden verkregen hebben indien zij in hun dienst van herkomst hun ambt hadden blijven uitoefenen ongeacht in welke hoedanigheid zij worden tewerkgesteld. Deze tewerkstelling geschiedt in een ambt met gelijkwaardige taken.

HOOFDSTUK IV

Statutaire bepalingen

Artikel 24

Artikel 9, laatste lid, van het koninklijk besluit nr. 297 van 31 maart 1984 betreffende de opdrachten, de wedden, de weddetoelagen en de verloven voor verminderde prestaties in het onderwijs en de psyche-medisch-sociale centra, gewijzigd door de wetten van 31 juli 1984 en 21 juni 1985, wordt als volgt gewijzigd :

„Tijdens deze terbeschikkingstelling mag het personeelslid geen andere winstgevende activiteit uitoefenen dan die welke door de Koning toegelaten is bij toepassing van de reglementering inzake cumulatie van een rustpensioen met een beroepsactiviteit en die buiten het onderwijs met volledig leerplan wordt uitgeoefend. Wat de activiteit uitgeoefend in het onderwijs voor sociale promotie of beperkt leerplan betreft, wordt de opdracht die nog uitgeoefend mag blijven, beperkt tot deze die het personeelslid uitoefende op de dag vóór de ingangsdatum van de terbeschikkingstelling wegens persoonlijke aangelegenheden voorafgaand aan het rustpensioen.“.

Artikel 25

In artikel 10 van hetzelfde besluit, gewijzigd door de wet van 31 juli 1984 en de koninklijke besluiten nrs. 436 van 5 augustus 1986 en 537 van 31 maart 1987, worden na de woorden „1 juli 1989” de woorden „en van 1 september 1989 af” toegevoegd.

Artikel 26

In artikel 1, § 2, 4° van het koninklijk besluit nr. 299 van 31 maart 1984 tot beperking van het aantal verloven wegens

opdracht en het aantal terbeschikkingstellingen met behoud van wedde of met genot van een wachtgeld, verleend aan de personeelsleden van het Rijksonderwijs en van de Rijks-psycho-medisch-sociale centra worden tussen de woorden „bij-scholing” en „van” de woorden „of de navorming” ingevoegd.

Artikel 27

Op een door de Vlaamse Executieve te bepalen datum worden opgeheven :

1° het koninklijk besluit nr. 75 van 20 juli 1982 betreffende het verlof voor verminderde prestaties wegens persoonlijke aangelegenheden van de personeelsleden van de gesubsidieerde psyche-medisch-sociale centra ;

2° het koninklijk besluit nr. 76 van 20 juli 1982 betreffende de terbeschikkingstelling wegens persoonlijke aangelegenheden van de personeelsleden van het gesubsidieerd onderwijs ;

3° het koninklijk besluit nr. 136 van 30 december 1982 betreffende de terbeschikkingstelling wegens persoonlijke aangelegenheden van de gesubsidieerde psycho-medisch-sociale centra ;

4° het koninklijk besluit nr. 226 van 7 december 1983 betreffende de terbeschikkingstelling wegens persoonlijke aangelegenheden van de personeelsleden van de onderwijsinrichtingen en van de psyche-medisch-sociale centra ;

5° het koninklijk besluit nr. 266 van 31 december 1983 tot wijziging van het koninklijk besluit van 19 mei 1981 betreffende de vakantie- en verlofregeling van het stagedoend en vastbenoemd technisch personeel van de Rijks-psycho-medisch-sociale centra, de Rijksvormingscentra en de inspectiediensten ;

6° de artikelen 97, 98 en 99 van de herstellwet van 31 juli 1984 ;

7° artikel 48 van de wet van 1 augustus 1985 houdende fiscale en andere bepalingen ;

8° het koninklijk besluit nr. 435 van 5 augustus 1986 betreffende het verlof en de afwezigheid voor verminderde prestaties ten gunste van de personeelsleden van het onderwijs en de psyche-medisch-sociale centra die de leeftijd van 50 jaar bereikt hebben of die ten minste twee kinderen niet ouder dan 14 jaar ten laste hebben ;

9° het koninklijk besluit nr. 503 van 31 december 1986 tot wijziging van het koninklijk besluit nr. 435 van 5 augustus 1986 betreffende het verlof en de afwezigheid voor verminderde prestaties ten gunste van de personeelsleden van het onderwijs en de psyche-medisch-sociale centra die de leeftijd van 50 jaar bereikt hebben of die ten minste twee kinderen niet ouder dan 14 jaar ten laste hebben ;

10° het koninklijk besluit nr. 537 van 31 maart 1987 tot wijziging van het koninklijk besluit nr. 297 van 31 maart 1984 betreffende de opdrachten, de wedden, de weddetoelagen en de verloven voor verminderde prestaties in het onderwijs en de psyche-medisch-sociale centra en het koninklijk besluit nr. 435 van 5 augustus 1986 betreffende het verlof en de afwezigheid voor verminderde prestaties ten gunste van de personeelsleden van het onderwijs en de psycho-medisch-sociale centra die de leeftijd van 50 jaar bereikt hebben of die ten minste twee kinderen niet ouder dan 14 jaar ten laste hebben.

Artikel 28

Artikel 6, derde lid van de wet van 22 juni 1964 betreffende het statuut der personeelsleden van het Rijksonderwijs, gewijzigd door het koninklijk besluit nr. 296 van 31 maart 1984 en de wet van 31 juli 1984, wordt opgeheven.

Artikel 29

In het artikel 1, § 2 van het koninklijk besluit van 29 augustus 1966 betreffende het statuut van de leden van het administratief personeel en van het meesters-, vak- en dienstpersoneel van de rijksinrichtingen voor kleuteronderwijs, voor lager, buitengewoon, middelbaar, technisch, kunst- en normaalonderwijs, gewijzigd door het koninklijk besluit nr. 296 van 31 maart 1984 en de wet van 31 juli 1984, worden de woorden „uiterlijk op 1 oktober 1984 tot de stage toegelaten of vastbenoemd zijn” geschrapt.

Artikel 30

De Vlaamse Executieve bepaalt na advies van de Centrale Raad van de ARGO, het maximum aantal personeelsleden dat in de categorie van het meesters-, vak- en dienstpersoneel in het Gemeenschapsonderwijs mag worden benoemd.

HOOFDSTUK V

De psyche-medisch-sociale centra

Artikel 31

Artikel 5 van de wet van 1 april 1960 betreffende de psycho-medisch-sociale centra, zoals het werd gewijzigd door het koninklijk besluit nr. 467 van 1 oktober 1986 betreffende de rationalisatie en programmatie en de normen inzake personeelsomkadering van de psyche-medisch-sociale centra en tot vaststelling van de voorwaarden voor toegang tot de Fondsen voor Schoolgebouwen, wordt vervangen door de volgende bepaling :

„Artikel 5

§ 1. De Vlaamse Executieve bepaalt op eenvormige wijze voor alle centra en voor alle personeelsleden die er door de Vlaamse Gemeenschap bezoldigd of gesubsidieerd worden, de voor de verschillende ambten vereiste bekwaamheidsbewijzen.

§2. De Vlaamse Executieve bepaalt voor alle gesubsidieerde personeelsleden van alle gesubsidieerde centra :

- a) de grondregels die de aanwerving, de benoeming, de selectie en de bevordering vastleggen ;
- b) de administratieve standen en de reffectatieregels van de ter beschikking gestelde personeelsleden ;
- c) de verlofregeling ;
- d) de gemeenschappelijke essentiële onverenigbaarheden ;
- e) de gemeenschappelijke fundamentele plichten,

§ 3. De statuten van het personeel van de gesubsidieerde centra waarborgen de beveiliging, buiten dienstverband, van het privéleven tegen willekeurige beslissingen van de inrichtende macht .”

Artikel 32

Een artikel 5 bis luidend als volgt wordt in dezelfde wet ingevoegd :

„Artikel 5 bis

Er worden weddetoelagen verleend voor de leden van het technisch personeel. Zij kunnen verleend worden aan de categorieën van leden van het administratief personeel en de leden van de pedagogische begeleidingsdiensten die door de Vlaamse Executieve bij besluit worden aangewezen. De te subsidiëren ambten worden bepaald overeenkomstig de bij besluit van de Vlaamse Executieve vastgelegde normen.

Artikel 33

In artikel 1, § 2 van het koninklijk besluit nr. 467 betreffende de rationalisatie en programmatie en de normen inzake personeelsomkadering van de psyche-medisch-sociale centra en tot vaststelling van de voorwaarden voor toegang tot de Fondsen voor Schoolgebouwen, worden de woorden „artikel 13, § 4, 1, a” vervangen door de woorden „artikel 13, 1, a”.

Artikel 34

Een artikel 11 bis luidend als volgt wordt in hetzelfde besluit ingevoegd :

„Artikel 11 bis

§ 1. De tot de stage toegelaten en vóór 1 oktober 1986 vastbenoemde technische personeelsleden die, bij toepassing van de in artikel 11, § 1 van dit besluit bedoelde normen en op basis van het aantal leerlingen in de bediende onderwijsinstellingen geteld op 1 oktober 1986, ter beschikking moeten worden gesteld wegens volledige ontstentenis van betrekking, genieten gedurende een periode van drie opeenvolgende jaren een wachtgeld of een wachtweddetoelage, waarvan het bedrag gelijk is aan de wedde of aan de weddetoelage die zij hadden genoten indien zij in dienstactiviteit waren gebleven, en behouden gedurende deze periode desgevallend hun aanspraak op een benoeming in een selectie- of bevorderingsambt.

§ 2. Het in § 1 bepaald aantal jaren gaat vooraf aan het aantal jaren tijdens dewelke de tot de stage toegelaten en vastbenoemde technische personeelsleden van de psycho-medisch-sociale centra van het Gemeenschapsonderwijs die ter beschikking werden gesteld wegens volledige ontstentenis van betrekking, bij toepassing van hun administratief statuut een wachtgeld genieten waarvan het bedrag gelijk is aan de wedde die zij hadden genoten indien zij in dienstactiviteit waren gebleven.

§ 3. De in § 1 bedoelde vastbenoemde technische personeelsleden, die behoren tot de gesubsidieerde psycho-medisch-sociale centra, kunnen aanspraak maken op de in § 2 bedoelde rechten die de technische personeelsleden van de psyche-medisch-sociale centra van het Gemeenschapsonderwijs genieten, indien zij zich in dezelfde administratieve stand bevinden.

§ 4. Het technisch personeelslid dat weder in actieve dienst geroepen wordt in de zin van Hoofdstuk IX van het koninklijk besluit van 27 juli 1979 tot vaststelling van het statuut van de leden van het technisch personeel van de Rijks-psycho-medisch-sociale centra, van de gespecialiseerde Rijks-

psyche-medisch-sociale centra, van de Rijksvormingscentra en van de inspectiediensten belast met het toezicht op de psyche-medisch-sociale centra, de diensten voor studie- en beroepsoriëntering en de gespecialiseerde psycho-medisch-sociale centra en vastbenoemd blijft of vastbenoemd wordt in die betrekking, of dat vastbenoemd wordt in een selectie- of bevorderingsambt, verliest de rechten bepaald in § 1.

§ 5. Gedurende de periode tijdens dewelke de in dit artikel bepaalde personeelsleden het wachtgeld of de wachtwedde-toelage genieten, waarvan het bedrag gelijk is aan de wedde of weddetoelage die zij hadden genoten indien zij in dienstactiviteit waren gebleven en voor het gedeelte dat zij geen tijdelijke aanstelling toegewezen kregen in de zin van artikel 183, § 3 van in § 4 genoemd koninklijk besluit van 27 juli 1979, blijven zij ter beschikking van hun inrichtende macht, die hen onder de door de Vlaamse Executieve bepaalde voorwaarden taken mag toevertrouwen. De diensten die zij gedurende deze periode verstrekken worden in elk opzicht gelijkgesteld met werkelijk gepresteerde diensten.”

Artikel 35

Artikel 54 van het koninklijk besluit van 13 augustus 1962 tot regeling van de psyche-medisch-sociale centra, opgeheven door het koninklijk besluit nr. 454 van 29 augustus 1986, wordt opnieuw opgenomen in de volgende lezing :

„Artikel 54

De gesubsidieerde centra zijn ertoe gemachtigd om de krachtens de wet van 1 april 1960 betreffende de psycho-medisch-sociale centra toegekende werkingstoelagen te plaatsen op een zicht-, termijnrekening of depositoboekje bij een private of openbare kredietinstelling. De hierdoor verworven intresten moeten worden aangewend voor de werking van de centra.”

Artikel 36

In afwijking van artikel 52, c en d van het koninklijk besluit van 13 augustus 1962 tot regeling van de psycho-medisch-sociale centra wordt de verhoging van de werkingstoelagen voor het dienstjaar 1988-1989 in vergelijking met de bedragen voor het dienstjaar 1987-1988, vastgesteld op 2,95 %.

HOOFDSTUK VI

Buitengewoon onderwijs

Artikel 37

Artikel 5, § 2 van het koninklijk besluit nr. 65 van 20 juli 1982 tot vaststelling van de wijze waarop de ambten van het bestuurs- en onderwijzend personeel worden bepaald in de inrichtingen voor buitengewoon onderwijs, gewijzigd door het koninklijke besluit nr. 463 van 25 september 1986, wordt vervangen door de volgende bepaling :

„§ 2. Deze afwijkingen kunnen globaal per onderwijsnet niet meer bedragen dan 0,50 procent van het totaal aantal lesuren dat vorig schooljaar aan ieder onderwijsnet werd toegekend.”

Artikel 38

Artikel 4, § 2 van het koninklijk besluit nr. 66 van 20 juli 1982 tot vaststelling van de wijze waarop de ambten van het administratief personeel en het opvoedend hulppersoneel worden bepaald in de inrichtingen voor buitengewoon onderwijs met uitzondering van de internaten of de semi-internaten, gewijzigd door het koninklijk besluit nr. 463 van 25 september 1986, wordt vervangen door de volgende bepaling :

„§ 2. Deze afwijkingen kunnen globaal per onderwijsnet niet meer bedragen dan 0,50 procent van het totaal aantal uren dat vorig schooljaar aan ieder onderwijsnet werd toegekend.”

Artikel 39

Artikel 6, § 2 van het koninklijk besluit nr. 67 van 20 juli 1982 tot vaststelling van de wijze waarop de ambten van het paramedisch personeel worden bepaald in de inrichtingen voor buitengewoon onderwijs, met uitzondering van de internaten of de semi-internaten, gewijzigd door het koninklijk besluit nr. 463 van 25 september 1986, wordt vervangen door de volgende bepaling :

„§ 2. Deze afwijkingen kunnen globaal per onderwijsnet niet meer bedragen dan 0,50 procent van het totaal aantal uren dat vorig schooljaar aan ieder onderwijsnet werd toegekend.”

Artikel 40

Artikel 9, § 2 van het koninklijk besluit nr. 184 van 30 december 1982 tot vaststelling van de wijze waarop voor de Rijksinternaten voor buitengewoon onderwijs en de tehuizen van het Rijk de ambten worden bepaald van het paramedisch personeel en van het personeel toegekend in het kader van het internaat, gewijzigd door het koninklijk besluit nr. 463 van 25 september 1986, wordt vervangen door de volgende bepaling :

„§ 2. Deze afwijkingen kunnen globaal niet meer bedragen dan 0,50 procent van het totaal aantal uren dat vorig schooljaar werd toegekend.”

Artikel 41

In artikel 18, § 2, 3° van het koninklijk besluit nr. 439 van 11 augustus 1986 houdende rationalisatie en programmatie van het buitengewoon onderwijs worden de woorden „om toegelaten te worden tot de Fondsen voor Schoolgebouwen” vervangen door de woorden „bepaald in artikel 13 van de wet van 29 mei 1959 tot wijziging van sommige bepalingen van de onderwijswetgeving”.

Artikel 42

In artikel 32, 3° van hetzelfde besluit worden de woorden „om toegelaten te worden tot de Fondsen voor Schoolgebouwen” vervangen door de woorden „bepaald in artikel 13 van de wet van 29 mei 1959 tot wijziging van sommige bepalingen van de onderwijswetgeving”.

HOOFDSTUK VII

Secundair onderwijs

Artikel 43

Het opschrift van het koninklijk besluit nr. 49 van 2 juli 1982 betreffende de oprichtings-, behouds- en splitsingsnormen en de berekening van het urenkrediet van het secundair onderwijs van het type I en betreffende de fusie van instellingen en bepaalde personeelsbetrekkingen van de instellingen voor secundair onderwijs met volledig leerplan van type I en type II, wordt vervangen door het volgende opschrift :

„Koninklijk besluit nr. 49 van 2 juli 1982 betreffende de oprichtingsnormen en de herstructurering van instellingen in het secundair onderwijs met volledig leerplan.”

Artikel 44

Een artikel 8 bis luidend als volgt wordt in hetzelfde besluit ingevoegd :

„Artikel 8 bis

In de derde graad zijn voor de oprichting van een optie van hoge frequentie in het zevende vervolmakings- of specialisatiejaar van het technisch, kunst- en beroepssecundair onderwijs en voor een zevende leerjaar van het beroepssecundair onderwijs volgende normen vereist :

- 13 leerlingen ;
- 10 leerlingen indien ten minste één derde van het lessenrooster gemeenschappelijk gevolgd wordt met de leerlingen van een andere optie ;
- 5 leerlingen indien ten minste twee derde van het lessenrooster gemeenschappelijk gevolgd wordt met de leerlingen van een andere optie ;
- 1 leerling vereist indien het volledig lessenrooster gemeenschappelijk gevolgd wordt met de leerlingen van een andere optie.”

Artikel 45

Artikel 19, eerste lid van hetzelfde besluit wordt vervangen door het volgende lid :

„Een voltijdse betrekking van instellingshoofd wordt toegekend aan de instellingen die ten minste 83 leerlingen tellen. In afwijking op het vorige lid wordt in de autonome instellingen bestaande uit de eerste graad of uit de eerste en de tweede graad en die opgericht of in de subsidieregeling opgenomen werden vanaf 1 september 1989 een voltijdse betrekking van instellingshoofd slechts toegekend aan de instellingen die ten minste 120 leerlingen tellen.”

Artikel 46

De artikelen 2, § 3 ; 3 ; 4 ; 5 ; 6 ; 7 ; 8 ; 13, § 1, 1° wat het eerste leerjaar A betreft en 2°, §§ 3 en 4 ; 14 ; 15 ; 23 ; 24 en 24 bis van hetzelfde besluit, zoals gewijzigd, worden opgeheven. De bepalingen van artikel 13, § 1, 1° wat het tweede gemeenschappelijk leerjaar betreft en 3° worden evenwel slechts opgeheven op 1 september 1990.

Artikel 47

In het secundair onderwijs van het type II zijn voor de oprichting van een zevende vervolmakings- of specialisatiejaar van het technisch, kunst- en beroepssecundair onderwijs en voor de oprichting van een zevende leerjaar van het beroepssecundair onderwijs de volgende normen vereist :

- 13 leerlingen ;
- 10 leerlingen indien ten minste één derde van het lessenrooster gemeenschappelijk gevolgd wordt met de leerlingen van hetzelfde of van een ander leerjaar ;
- 5 leerlingen indien ten minste twee derde van het lessenrooster gemeenschappelijk gevolgd wordt met de leerlingen van hetzelfde of van een ander leerjaar ;
- 1 leerling indien het volledig lessenrooster gemeenschappelijk gevolgd wordt met de leerlingen van hetzelfde of van een ander leerjaar.

Artikel 48

Voor de eerste oprichting van een onderwijsvorm technisch secundair onderwijs en/of beroepssecundair onderwijs in een bestaande onderwijsinstelling die tot op heden enkel de onderwijsvorm algemeen secundair onderwijs organiseerde en voor de eerste oprichting van de onderwijsvorm algemeen secundair onderwijs in een bestaande onderwijsinstelling die tot op heden enkel de onderwijsvormen technisch secundair onderwijs en/of beroepssecundair onderwijs organiseerde, zijn :

- a. voor het eerste opgerichte leerjaar 35 leerlingen vereist ;
- b. voor de eerste twee leerjaren 70 leerlingen vereist.

Artikel 49

Opgeheven worden :

1. het koninklijk besluit van 4 maart 1954 houdende vaststelling van de minimale schoolbevolking der afdelingen voor technisch onderwijs met volledig leerplan ;
2. het koninklijk besluit van 19 oktober 1959 houdende toepassing van artikel 24 van de wet van 29 mei 1959 ;
3. de artikelen 9 en 10 van het koninklijk besluit nr. 540 van 31 maart 1987 tot vastlegging van het aantal uren/leerkracht voor het secundair onderwijs van het type II met volledig leerplan voor het schooljaar 1987-1988.

Artikel 50

In artikel 8, § 2, 2° en 3° van het koninklijk besluit nr. 438 van 11 augustus 1986 tot vastlegging van het aantal uren/leerkracht voor het secundair onderwijs van het type I met volledig leerplan voor het schooljaar 1986-1987, gewijzigd bij het koninklijk besluit nr. 539 van 31 maart 1987 en de wet van 1 augustus 1988, worden de woorden „en voor de schooljaren 1987-1988 en 1988-1989” aangevuld met de woorden „en voor het schooljaar 1989-1990 voor de scholen van de Vlaamse Gemeenschap gelegen in de Bondsrepubliek Duitsland”.

Artikel 51

Het opschrift van het koninklijk besluit nr. 539 van 31 maart 1987 tot vastlegging van het aantal uren/leerkracht

voor het secundair onderwijs van het type I met volledig leerplan voor het schooljaar 1987-1988 en voor het schooljaar 1988-1989, gewijzigd door de wet van 1 augustus 1988, wordt aangevuld met de woorden „en voor het schooljaar 1989-1990 voor de scholen van de Vlaamse Gemeenschap gelegen in de Bondsrepubliek Duitsland”.

Artikel 52

Artikel 1 van hetzelfde besluit wordt vervangen door de volgende bepaling :

„Artikel 1

Dit besluit is van toepassing op het door de Vlaamse Gemeenschap in de Bondsrepubliek Duitsland georganiseerd secundair onderwijs van het type I met volledig leerplan. Het is niet van toepassing op het buitengewoon secundair onderwijs.”

Artikel 53

In artikel 2 van hetzelfde besluit, gewijzigd door de wet van 1 augustus 1988, worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1. in § 2 worden de woorden „het schooljaar 1987-1988” vervangen door de woorden „het schooljaar 1988-1989” ;
2. in § 2 worden de woorden „1 oktober 1987” vervangen door de woorden „1 oktober 1988” ;
3. in § 4 worden de woorden „1 oktober 1988” vervangen door de woorden „1 oktober 1989”.

Artikel 54

In artikel 3 van hetzelfde besluit, gewijzigd door de wet van 1 augustus 1988, worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1. in § 1 worden de woorden „schooljaar 1987-1988” vervangen door de woorden „schooljaar 1988-1989” ;
2. in § 1 worden de woorden „1 oktober 1987” vervangen door de woorden „1 oktober 1988” ;
3. in § 2 worden de woorden „het schooljaar 1987-1988” vervangen door de woorden „het schooljaar 1988-1989” ;
4. in § 2 worden de woorden „1 oktober 1987” vervangen door de woorden „1 oktober 1988”.

Artikel 55

In artikel 13 van hetzelfde besluit, gewijzigd door de wet van 1 augustus 1988, worden de woorden „het schooljaar 1987-1988” vervangen door de woorden „het schooljaar 1988-1989”.

Artikel 56

In artikel 14 van hetzelfde besluit worden de woorden „31 augustus 1989” vervangen door de woorden „31 augustus 1990.”

HOOFDSTUK VIII

Aanvullend secundair beroepsonderwijs

Artikel 57

Artikel 4 van het koninklijk besluit nr. 541 van 31 maart 1987 houdende het rationalisatie- en programmatieplan van het aanvullend secundair beroepsonderwijs en tot wijziging van het koninklijk besluit nr. 460 van 17 september 1986 tot vaststelling van het rationalisatieplan en het programmatieplan van het hoger onderwijs van het korte type en tot wijziging van de wetgeving betreffende de organisatie van het hoger onderwijs van het lange type, wordt vervangen door de volgende bepaling :

„Artikel 4

De in artikel 5 vermelde rationalisatienorm wordt vereist voor instellingen die overeenkomstig artikel 13, 1, a van de wet van 29 mei 1959 tot wijziging van sommige bepalingen van de onderwijswetgeving in aanmerking wensen te komen voor de in hetzelfde artikel vermelde investeringsmiddelen.”

HOOFDSTUK IX

Onderwijs voor sociale promotie

Artikel 58

In artikel 9, § 2 van het koninklijk besluit nr. 461 van 17 september 1986 houdende het rationalisatie- en programmatieplan voor het onderwijs voor sociale promotie wordt tussen de woorden „en de afdelingen met dezelfde oriëntering” en de woorden „die verschillende malen” de woorden „die opgericht, omgevormd of geherstructureerd zijn in toepassing van hoofdstuk III van dit besluit” ingevoegd.

Artikel 59

Een artikel 12 bis luidend als volgt wordt in het koninklijk besluit nr. 461 van 17 september 1986 houdende het rationalisatie- en programmatieplan voor het onderwijs voor sociale promotie ingevoegd :

„Artikel 12 bis

Onverminderd de artikelen 11 en 12 kunnen voor het schooljaar 1989-1990 nieuwe afdelingen of andere onderverdelingen van afdelingen slechts worden opgericht of in de toelageregeling opgenomen bij besluit van de Vlaamse Executieve, na gunstig advies van de Vaste Raad bedoeld in hoofdstuk VI van de wet van 7 juli 1970 betreffende de algemene structuur van het hoger onderwijs, voor het onderwijs voor sociale promotie van hoger niveau, en van de Hoge Raad voor het technisch- en beroepssecundair onderwijs voor het onderwijs voor sociale promotie van secundair niveau.”

HOOFDSTUK X

Hoger onderwijs

Artikel 60

Artikel 5 bis, § 1, a van de wet van 7 juli 1970 betreffende de algemene structuur van het hoger onderwijs, zoals gewij-

zigt door de wetten van 18 februari 1977 en 15 juli 1985, wordt vervangen door de volgende bepaling :

„a) de duur van de studie. In het hoger onderwijs voor sociale promotie wordt de minimumduur vastgesteld. De maximumduur is gelijk aan het ‘dubbele van de minimumduur. De inrichtende machten bepalen de feitelijke studieduur die niet lager mag zijn dan de minimumduur en niet hoger dan de maximumduur ;”.

Artikel 61

In artikel 10 van dezelfde wet, zoals gewijzigd door de wet van 18 februari 1977, worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1. § 1, eerste lid wordt aangevuld als volgt :

„In het Maritiem Hoger Onderwijs van het lange type komt de houder van het brevet van kapitein ter lange omvaart hiervoor eveneens in aanmerking.”

2. aan § 2 wordt een punt e toegevoegd luidend als volgt :

„e) het brevet van kapitein ter lange omvaart voor wat het Maritiem Hoger Onderwijs van het lange type betreft.”

Artikel 62

Artikel 17, § 4, tweede lid van dezelfde wet, zoals gewijzigd door de wetten van 6 juli 1972, 18 februari 1977 en 3 juli 1981, wordt vervangen door het volgende lid :

„Bij gebrek aan kandidaten in het bezit van de vereiste bekwaamheidsbewijzen, kan de Vlaamse Executieve of de daartoe gemachtigde ambtenaar van de diensten van de Vlaamse Executieve afwijking toestaan in individuele gevallen die kan ingaan ten vroegste op 1 september 1970, volgens de criteria die de Vlaamse Executieve vaststelt op advies van de Vaste Raad voor het hoger onderwijs.

Voormelde bepaling wordt eveneens toegepast op de personeelsleden die, belast met een selectieambt van leraar bijzondere vakken, lichamelijke opvoeding uitgezonderd, van leraar technische vakken of van praktijkleraar, niet in het bezit zijn van één van de bekwaamheidsbewijzen bedoeld in de bepalingen van artikel 10, § 5.

De personeelsleden aan wie een afwijking op de vereiste bekwaamheidsbewijzen onbeperkt in tijd werd toegestaan, komen in aanmerking voor de vaste benoeming of voor de erkenning ervan, voor zover zij voldoen aan alle andere gestelde voorwaarden.”

Artikel 63

Met ingang van 1 september 1984 nemen alle afdelingen van het Pedagogisch Hoger Onderwijs van het korte type met volledig leerplan zoals bedoeld in hoofdstuk II van de wet van 7 juli 1970 betreffende de algemene structuur van het hoger onderwijs, zoals gewijzigd door de wetten van 18 februari 1977 en 15 juli 1985, een driejarige structuur aan.

Het koninklijk besluit van 30 april 1957 houdende coördinatie van de wetten op het normaalonderwijs wordt met ingang van 1 september 1984 opgeheven, met uitzondering van artikel 47 dat slechts opgeheven wordt wanneer de daarin

bedoelde centrale examencommissies ingesteld zullen zijn met toepassing van artikel 5 bis, § 2 van de wet van 7 juni 1970 betreffende de algemene structuur van het hoger onderwijs, zoals gewijzigd door de wet van 18 februari 1977.

Artikel 64

Artikel 9, § 1 van de wet van 18 februari 1977 betreffende de inrichting van het hoger onderwijs en inzonderheid van het technisch hoger en het agrarisch onderwijs van het lange type wordt geïnterpreteerd als volgt :

„De leden van het bestuurs- en onderwijzend personeel die krachtens dit artikel in aanmerking komen voor de voor-rangsregeling, bedoeld in dit artikel, kunnen hiervan slechts eenmaal gebruik maken voor zover zij hierdoor vastbenoemd worden in om het even welk ambt van het bestuurs- en onderwijzend personeel van het hoger onderwijs van het lange type.”

Artikel 65

Artikel 1, § 3 van het koninklijk besluit nr. 460 van 17 september 1986 tot vaststelling van het rationalisatieplan en programmatieplan van het hoger onderwijs van het korte type en tot wijziging van de wetgeving betreffende de organisatie van het hoger onderwijs van het lange type, wordt vervangen door de volgende paragraaf :

„§ 3. De door dit hoofdstuk bepaalde studentenbevolkings-normen vormen de criteria waaraan de instelling voor hoger onderwijs van het korte type overeenkomstig artikel 13, 1, a van de wet van 29 mei 1959 tot wijziging van sommige bepalingen van de onderwijswetgeving, moeten voldoen om in aanmerking te komen voor de in hetzelfde artikel vermelde investeringsmiddelen.”

Artikel 66

Artikel 14 van hetzelfde besluit wordt vervangen door de volgende bepaling :

„Artikel 14

De instellingen voor het hoger onderwijs van het korte type met volledig leerplan die de norm bereiken inzake rationalisatie of programmatie, voldoen aan de voorwaarden vastgelegd door het artikel 13, 1, a van de wet van 29 mei 1959 tot wijziging van sommige bepalingen van de onderwijswetgeving.”

Artikel 67

Artikel 30 van hetzelfde besluit wordt vervangen door de volgende bepaling :

„Artikel 30

Voor de toepassing van dit besluit worden alleen de regelmatig ingeschreven studenten aangerekend die op 1 februari van het vorig academiejaar in aanmerking komen voor de financiering zoals bedoeld in artikel 9 bis, § 1 van de wet van 7 juli 1970 betreffende de algemene structuur van het hoger onderwijs, zoals gewijzigd door de wet van 21 juni 1985.

Wanneer een studiejaar van een afdeling in een bepaald academiejaar omwille van de rationalisatienormen niet in stand gehouden kan worden, mogen de studenten van dat studiejaar op 1 februari voorafgaand aan dit academiejaar, niet meer aangerekend worden voor de bepaling van de studiebegeleidingsnormen in het hoger onderwijs van het lange type, van het aantal aanvaardbare lestijden en het aantal aanvaardbare bijkomende lestijden in het hoger onderwijs van het korte type met volledig leerplan en van het aantal betrekkingen in de ambten van het administratief en hulpopvoedend personeel.

Wanneer een studiejaar van een afdeling met toepassing van de programmatie voor de eerste keer in een academiejaar georganiseerd wordt, wordt het aantal studenten van dit studiejaar op de dertigste dag van dit academiejaar voor de bepaling van de studiebegeleidingsnormen in het hoger onderwijs van het lange type, van het aantal aanvaardbare lestijden en het aantal aanvaardbare bijkomende lestijden in het hoger onderwijs van het korte type met volledig leerplan en van het aantal betrekkingen in de ambten van het administratief en hulpopvoedend personeel, toegevoegd aan het aantal studenten dat hiervoor reeds in aanmerking kwam op 1 februari voorafgaand aan dit academiejaar.

Wanneer een afdeling vervangen wordt door een andere afdeling, worden de studenten op 1 februari van het vorig academiejaar in het studiejaar dat vervangen wordt, niet meer aangerekend. De studenten van het studiejaar in de nieuwe afdeling die voor het eerst georganiseerd wordt, worden aangerekend volgens de regels beschreven in het vorig lid in het geval van de programmatie.”

Artikel 68

In het hoger onderwijs van het lange type en van het korte type mogen de onderwijsactiviteiten die een andere landstaal of een vreemde taal tot voorwerp hebben, in deze taal onderwezen worden. Bovendien mogen de buitenlandse personeelsleden, die in het kader van de uitwisselingsprojecten van de EG of in het kader van culturele akkoorden belast worden met onderwijsactiviteiten, onderwijs verschaffen in een andere taal dan het Nederlands.

Artikel 69

§ 1. De Vlaamse Executieve bepaalt de voorwaarden waaronder een instelling voor hoger onderwijs van het lange type een bepaald percentage van het aantal studiebegeleidingseenheden waarop zij voor een bepaald academiejaar recht heeft, mag omzetten in een krediet waarop zij in dat academiejaar een beroep kan doen voor het aanstellen van voordrachtgevers.

§ 2. De Vlaamse Executieve bepaalt de voorwaarden waaronder een instelling voor hoger onderwijs van het korte type een bepaald percentage van het aantal lestijden waarop zij voor een bepaald academiejaar of schooljaar recht heeft, mag omzetten in een krediet waarop zij in dat academiejaar of schooljaar een beroep kan doen voor het aanstellen van voordrachtgevers.

§ 3. De Vlaamse Executieve zal het begrip voordrachtgever, bedoeld in de vorige paragrafen, omschrijven. Zij bepaalt tevens het in deze paragrafen bedoeld percentage, dat in het hoger onderwijs met volledig leerplan niet hoger mag zijn dan 10 procent.

HOOFDSTUK XI

Universitair onderwijs

Artikel 70

Artikel 4 bis, tweede lid van de wet van 28 april 1953 betreffende de inrichting van het universitair onderwijs door de Staat, ingevoegd door de wet van 9 april 1965, wordt vervangen door het volgende lid :

„Nochtans mogen de cursussen, praktische oefeningen en werken, welke een andere landstaal of vreemde taal tot voorwerp hebben, in deze taal geschieden. Bovendien mogen de cursussen door gasthoogleraren en gastdocenten in elke andere taal dan de in vorig lid bedoelde taal worden gegeven, evenals de cursussen aan het College voor de Ontwikkelingslanden, aan het Instituut Prins Leopold voor Tropische Geneeskunde en de cursussen van de studieprogramma's georganiseerd ten behoeve van buitenlandse studenten alsmede in het kader van de Europese universitaire samenwerking en de culturele akkoorden.”

Artikel 73

Artikel 21, § 1 van dezelfde wet, gewijzigd door de wet van 21 juni 1985, wordt vervangen door de volgende paragraaf :

„§ 1. Tot het onderwijzend personeel behoren de gewone hoogleraren, de buitengewone hoogleraren, de geassocieerde hoogleraren, de docenten, de geassocieerde docenten, de gasthoogleraren en de gastdocenten.”

Artikel 72

Artikel 22, eerste lid van dezelfde wet, gewijzigd door het koninklijk besluit nr. 81 van 31 juli 1987, wordt vervangen door het volgende lid :

„De Vlaamse Executieve benoemt de leden van het onderwijzend personeel, onverminderd de mogelijkheid van de Raad van Beheer om gasthoogleraren, gastdocenten en deeltijds onderwijzend personeel te benoemen, telkens met een tijdelijke opdracht waarvan hij de termijn bepaalt. Deze termijn bedraagt ten hoogste drie jaar.”

Artikel 73

Een artikel 39 quinquies luidend als volgt wordt in dezelfde wet ingevoegd :

„Artikel 39 quinquies

De voltijdse gasthoogleraren genieten een wedde gelijk aan de aanvangswedde van een voltijds hoogleraar of een voltijds geassocieerde hoogleraar, zoals bepaald in artikel 38.

De deeltijdse gasthoogleraren genieten een wedde gelijk aan de wedde van een deeltijds hoogleraar, zoals bepaald in artikel 39.

De voltijdse gastdocenten genieten een wedde gelijk aan de aanvangswedde van een voltijdse docent of een voltijdse geassocieerde docent, zoals bepaald in artikel 36.

De deeltijdse gastdocenten genieten een wedde gelijk aan de wedde van een deeltijdse docent, zoals bepaald in artikel 37.

In uitzonderlijke gevallen kan van het bepaalde in de vorige leden worden afgeweken bij gemotiveerde beslissing van de Raad van Beheer.”

Artikel 74

Artikel 40, § 1 van de wet van 27 juli 1971 op de financiering en de controle van de universitaire instellingen, zoals gewijzigd door de koninklijke besluiten nr. 81 van 31 juli 1982 en nr. 171 van 30 december 1982, wordt aangevuld met een tiende lid, luidend als volgt :

„Het totaal aantal betrekkingen van gasthoogleraar, gastdocent en lid van het deeltijds onderwijzend personeel, mag tien procent van het totaal aantal betrekkingen van het toegelaten kader van het onderwijzend personeel niet te boven gaan.”

HOOFDSTUK XII

Navorming

AFDELING 1

Algemene bepalingen

Artikel 75

§ 1. Ten behoeve van de personeelsleden uit de onderwijsinstellingen, de internaten die ervan afhangen, de autonome internaten, de psyche-medisch-sociale centra en de pedagogische begeleidingsdiensten, kunnen navormingsactiviteiten georganiseerd worden door de Autonome Raad voor het Gemeenschapsonderwijs en door verenigingen zonder winstoogmerk voor het gesubsidieerd onderwijs.

Hieronder worden niet begrepen de personeelsleden van de universiteiten en daarmee gelijkgestelde onderwijsinstellingen.

§ 2. De Autonome Raad voor het Gemeenschapsonderwijs en de verenigingen zonder winstoogmerk bedoeld in § 1 kunnen bij de organisatie van de navormingsactiviteiten beroep doen op andere rechtspersonen.

§ 3. De verenigingen zonder winstoogmerk bedoeld in § 1 worden opgericht door de meest representatieve groeperingen van inrichtende machten van het gesubsidieerd onderwijs en moeten beantwoorden aan de door de Vlaamse Executieve te bepalen voorwaarden.

Artikel 76

§ 1. Onder navormingsactiviteiten wordt voor de toepassing van dit decreet begrepen het geheel van activiteiten die tot doel hebben aan de personeelsleden bedoeld in artikel 75, § 1 de gelegenheid te geven de genoten basisopleiding te actualiseren, te verdiepen of aan te vullen.

§ 2. De navormingsactiviteiten bedoeld in § 1 omvatten ook de bijscholings- en bedrijfsstages en het volgen van opleidingen georganiseerd in en buiten het onderwijs.

§ 3. De navormingsactiviteiten bedoeld in de §§ 1 en 2

omvatten deze die worden ingericht op basis van bijzondere kredieten en gelden herkomstig uit het Fonds bedoeld in artikel 77, § 1 alsmede deze waarvoor een beroep gedaan wordt op de bijzondere tewerkstellingsprogramma's en deze die worden georganiseerd zonder budgettaire weerslag.

§ 4. Onder deelneming aan de navormingsactiviteiten bedoeld in artikel 75 wordt zowel het verstrekken als het bijwonen van deze activiteiten begrepen.

Artikel 77

§ 1. Ter financiering van de navormingsactiviteiten wordt een Fonds voor Navorming opgericht.

§ 2. De navormingsactiviteiten worden gefinancierd binnen de grenzen van de bijzondere kredieten die daartoe jaarlijks in de begroting voor onderwijs worden ingeschreven. Deze kredieten worden eventueel vermeerderd met gelden beschikbaar gesteld door externe instanties.

§ 3. De bijzondere kredieten bedoeld in § 2 verminderd met de werkingskosten voor de in artikel 81 bedoelde erkenningscommissie, worden elk jaar als volgt verdeeld :

a) tien procent van het totale bedrag wordt gelijk verdeeld onder het Gemeenschapsonderwijs, het gesubsidieerd officieel onderwijs en het gesubsidieerd vrij onderwijs ;

b) negentig procent van het totale bedrag wordt over de in a) vermelde onderwijsnetten verdeeld op basis van het aantal organieke ambten dat voor elk net vastgesteld wordt op 1 oktober van het voorafgaand schooljaar.

§ 4. Gelden die door externe instanties beschikbaar worden gesteld voor de navormingsactiviteiten worden gestort in het Fonds bedoeld in § 1.

§ 5. Het aantal organieke ambten bedoeld in § 3 betreft het geheel van de ambten, omgerekend in voltijdse ambten, dat in toepassing van de bestaande reglementering bekomen wordt voor het bestuurs- en onderwijzend personeel, het hulpopvoedend en het administratief personeel en het paramedisch personeel in het onderwijs met volledig leerplan, het onderwijs voor sociale promotie en het onderwijs met beperkt leerplan. Voor de berekening van het aandeel van het gesubsidieerd officieel en het gesubsidieerd vrij onderwijs, zoals bepaald in § 3, b, wordt daarenboven rekening gehouden met het personeel dat in toepassing van de bestaande reglementering in de gesubsidieerde psycho-medisch-sociale centra is tewerkgesteld, omgerekend in voltijdse ambten.

§ 6. Op de kredieten en gelden bedoeld in § 3 kunnen de volgende kosten worden aangerekend :

a) de werkings- en personeelskosten die betrekking hebben op de organisatie van de navormingsactiviteiten, voor de navorming, voor zover die niet reeds worden gefinancierd of betaald op basis van de bestaande reglementering ;

b) de kosten veroorzaakt door de vervanging van de titularissen van een ambt voor zover deze vervanging geschiedt door een daartoe aangeworven tijdelijk personeelslid.

§ 7. De kredieten en gelden bedoeld in § 3 worden toegekend op basis van onderhandse overeenkomsten tussen de Vlaamse Executieve enerzijds en de Autonome Raad voor het Gemeenschapsonderwijs en de verenigingen zonder winstoogmerk, bedoeld in artikel 75, anderzijds. Deze overeenkomsten hebben betrekking op het geheel van de navormingsactiviteiten die voor een bepaalde periode in hoofde van elke initiatiefnemer worden erkend.

§ 8. Vijfentwintig procent van de bedragen bestemd voor de navormingsinitiatieven moet door de Autonome Raad voor het Gemeenschapsonderwijs evenals door de in artikel 75 bedoelde verenigingen zonder winstoogmerk, worden besteed overeenkomstig de door de Vlaamse Executieve te bepalen prioriteiten inzake navorming.

§ 9. De originele verantwoordingsstukken voor de uitgaven moeten permanent voor nazicht beschikbaar zijn op de zetel van de initiatiefnemer.

Artikel 78

Bij de organisatie van de navormingsactiviteiten bedoeld in artikel 75 worden de bepalingen inzake de pedagogische vrijheid, vermeld in artikel 6 van de wet van 29 mei 1959 tot wijziging van sommige bepalingen van de onderwijswetgeving, in acht genomen.

AFDELING II

Bepalingen voor de personeelsleden

Artikel 79

§ 1. Aan de navormingsactiviteiten geregeld bij dit decreet kunnen deelnemen de personeelsleden bedoeld in artikel 75 die, hetzij stagedoend zijn, hetzij vastbenoemd zijn en als dusdanig erkend, waar deze erkenning vereist is, hetzij gelijkgesteld zijn met de vastbenoemde of definitief erkende personeelsleden, de tijdelijke personeelsleden die uiterlijk op 1 oktober aangesteld of aangeworven zijn tot het einde van het schooljaar, evenals de contractuele personeelsleden die aangeworven zijn voor ten minste een periode van 11 maanden.

§ 2. De personeelsleden die ter beschikking gesteld zijn wegens ontstentenis van betrekking kunnen vanaf 1 januari van het schooljaar of vanaf een door de Vlaamse Executieve te bepalen datum deelnemen aan de navormingsactiviteiten bedoeld in artikel 75. Tijdens deze periode worden zij, voor de toepassing van de desbetreffende reglementering beschouwd als zijnde gereffecteerd.

§ 3. De personeelsleden die deelnemen aan de navormingsactiviteiten bedoeld in artikel 75 bevinden zich van rechtswege in de stand „dienstactiviteit” gedurende de navormingsperiode. Zij blijven alle voordelen genieten die zij in hun ambt genoten met inbegrip van de weddeverhoging en bijkomende vergoedingen.

Artikel 80

Onder de door de Vlaamse Executieve te bepalen voorwaarden kan een getuigschrift van navorming uitgereikt worden aan de personeelsleden die navormingsactiviteiten zoals bepaald in dit decreet hebben bijgewoond.

AFDELING III

Bepalingen inzake de erkenning en de coördinatie van de navormingsactiviteiten

Artikel 83

§ 1. Met het oog op de erkenning en de coördinatie van

de navormingsactiviteiten, wordt een Erkenningscommissie voor de Navorming opgericht.

§ 2. De erkenningscommissie bedoeld in § 1 is samengesteld als volgt :

1. een voorzitter en een ondervoorzitter die de Vlaamse Executieve vertegenwoordigen. De ondervoorzitter vervangt de voorzitter ingeval deze laatste verhinderd is ;

2. zestien werkende leden en zestien plaatsvervangende leden :

a) acht leden die de meest representatieve groeperingen van inrichtende machten van het betrokken onderwijs vertegenwoordigen, gelijk verdeeld over het officieel en het vrij onderwijs. De kandidaturen worden voorgedragen door de Autonome Raad voor wat het Gemeenschapsonderwijs betreft enerzijds, door de meest representatieve organisaties van inrichtende machten voor wat het gesubsidieerd onderwijs betreft anderzijds ;

b) acht leden die de representatieve vakorganisaties vertegenwoordigen, gelijk verdeeld over het officieel en het vrij onderwijs.

De leden voor het officieel onderwijs worden aangeduid door de representatieve vakorganisaties die erkend zijn bij toepassing van de wet van 19 december 1974 tot regeling van de betrekkingen tussen de overheid en de vakbonden van haar personeel.

De leden voor het vrij onderwijs worden door de Vlaamse Executieve aangeduid op voordracht van de bij de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen vertegenwoordigde vakorganisaties.

§ 3. De Vlaamse Executieve benoemt de voorzitter, de ondervoorzitter, de leden en de plaatsvervangende leden van de erkenningscommissie voor een termijn van zes jaar die éénmaal kan verlengd worden.

§ 4. De erkenningscommissie kan te allen tijde, onder de voorwaarden die zij in haar reglement van orde vastlegt :

a) zich laten bijstaan door deskundigen ;

b) advies van ter zake bevoegde personen en commissies inwinnen.

§ 5. De erkenningscommissie kan zo nodig onderverdeeld worden in verscheidene subcommissies

Artikel 82

§ 1. De erkenningcommissie bedoeld in artikel 81 spreekt zich uit bij een met redenen omklede beslissing en met een tweederde meerderheid van de uitgebrachte stemmen :

1. over de erkenning van de navormingsprojecten die haar door de Autonome Raad voor het Gemeenschapsonderwijs en door de verenigingen zonder winstoogmerk bedoeld in artikel 75 wordt voorgelegd ;

2. over de intrekking of de opschorting van de erkenning bedoeld in 1.

§ 2. Met het oog op de beslissingen vermeld in § 1 legt de erkenningscommissie met eenparigheid van stemmen de formele criteria vast waarop de beslissingen zullen gebaseerd worden.

§ 3. De erkenningscommissie is tevens bevoegd om :

1. te onderzoeken op welke wijze samenwerking tussen de onderwijsnetten op het vlak van de navorming kan tot stand komen ;
2. hetzij op eigen initiatief, hetzij op verzoek van de Gemeenschapsminister van Onderwijs adviezen uit te brengen in verband met de navormingsactiviteiten ;
3. controle uit te oefenen op de uitvoering van de navormingsprojecten en op de naleving van het artikel 77, § 8 ;
4. de evolutie van de beschikbare financiële middelen van het Fonds bedoeld in artikel 77, § 1 te volgen ;
5. de eindrapporten betreffende de navormingsactiviteiten te evalueren ;
6. haar reglement van orde op stellen.

Artikel 83

Bij de erkenningscommissie bedoeld in artikel 81, wordt een secretariaat opgericht waarvan de samenstelling en de werking worden bepaald door de Vlaamse Executieve.

Artikel 84

De uitvoeringsmodaliteiten voor de organisatie en de financiering van de navormingsactiviteiten worden door de Vlaamse Executieve bepaald.

HOOFDSTUK XIII

Overgangsbepalingen

Artikel 85

Voor het begrotingsjaar 1989 worden de middelen voor onroerende investeringen als volgt bepaald :

1. het Gemeenschapsonderwijs bekomt een dotatie ten belope van 1.648,0 miljoen frank ;
2. het gesubsidieerd officieel onderwijs bekomt een dotatie van 343,6 miljoen frank en leningsmachtigingen ten belope van 229,1 miljoen frank ;
3. het gesubsidieerd vrij onderwijs bekomt leningsmachtigingen ten belope van 2.658,60 miljoen frank ; het op 1 oktober bestaand saldo van de aldus bepaalde leningsmachtigingen wordt op die datum omgezet in een dotatie voor het gesubsidieerd vrij onderwijs. De omzettingsscoëfficiënt bedraagt 0,6863 frank dotatie voor 1 frank leningsmachtiging.

Artikel 86

Voor het begrotingsjaar 1990 wordt de verdeling van de investeringsmiddelen over het Gemeenschapsonderwijs, het gesubsidieerd officieel onderwijs en het gesubsidieerd vrij onderwijs afhankelijk gemaakt van de bekrachtiging door de Vlaamse Raad van het door artikel 7, in de wet van 29 mei 1959 tot wijziging van sommige bepalingen van de onderwijswetgeving ingevoegde artikel 17, § 1, b bedoelde besluit van de Vlaamse Executieve.

HOOFDSTUK XIV

Slotbepaling

Artikel 87

Dit decreet treedt in werking de dag van de publikatie in het Belgisch Staatsblad met uitzondering van :

- de artikelen 2, punt 8, 24 en 63 die uitwerking hebben op 1 september 1984 ;
 - de artikelen 3, punt 1, 12, 13, 14 en 36 die uitwerking hebben op 1 januari 1989 ;
 - artikel 3, punt 2 dat uitwerking heeft op 1 januari 1987 ;
 - artikel 34 dat uitwerking heeft op 1 september 1987 ;
 - het hoofdstuk VII en het hoofdstuk XII die in werking treden op 1 september 1989 ;
 - artikel 7 dat in werking treedt op 1 oktober 1989 ;
 - de artikelen 10 en 17 die in werking treden samen met het besluit bedoeld in artikel 12 bis, § 3 van de wet van 29 mei 1959 tot wijziging van sommige bepalingen van de onderwijswetgeving.
-

BIJLAGEN

BIJLAGE 1

BUDGETTAIRE MEERKOST AKKOORD ARGO

Jaar	0,25 % op de lestijden	uitrusting	M.V.D.	Basis	Index 1989	Bijkomende bezoldigingen	Totaal meeruitgaven per jaar t.o.v. 1989 beslist in 1988	Totaal zonder M.V.D.
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)
1989	199,7	67,5	-	75,0	340,0	22,4	704,6	704,6
1990	199,7	135,0	-	150,0	340,0	22,4	757,1	847,1
1991	199,7	202,5	-	225,0	340,0	22,4	809,6	989,6
1992	199,7	270,0	-	300,0	340,0	22,4	862,1	1.132,1
1993	199,7	337,5	-	300,0	340,0	22,4	839,6	1.199,6
1994	199,7	405,0	-	450,0	340,0	22,4	817,1	1.267,1
1995	199,7	472,5	-	540,0	340,0	22,4	794,6	1.334,6
1996	199,7	540,0	-	630,0	340,0	22,4	772,1	1.402,1
1997	199,7	607,5	-	720,0	340,0	22,4	749,6	1.469,6
1998	199,7	675,0	-	810,0	340,0	22,4	727,1	1.537,1
1999	199,7	742,5	-	900,0	340,0	22,4	704,6	1.604,6
2000	199,7	810,0	-	990,0	340,0	22,4	682,1	1.672,1
2001	199,7	877,5	-	1.080,0	340,0	22,4	659,6	1.739,6
2002	199,7	945,0	-	1.170,0	340,0	22,4	637,1	1.807,1
2003	199,7	1.012,5	-	1.260,0	340,0	22,4	614,6	1.874,6

(1) Organieke ambten 87/88 = 103.939,5 (benadering) * 0,760 per ambt (gemidd. beginwedge) * 0,25 %.

(2) Punt 3.5 van het Politiek Akkoord.

(3) Jaarlijkse toepassing K.B. 296, vanaf 1990 vermits reeds toegepast in 1989.

(4) Basis : 75,0 miljoen per jaar, gedurende 4 jaar (cumulatief en verworven) (punt 3.8).

(5) Symmetrische aanpassing werkingskosten (punt 3.2).

(6) Bijkomende bezoldiging : 7 * max budget last secr-gen. + 4 * vergoeding.

Geen rekening gehouden met vermoedelijke meeruitgaven die niet onmiddellijk te becijferen zijn :

- nieuwe regeling inspectie ;
- bijkomende werkingskosten centrale raad ;
- eventuele meeruitgaven ingevolge splitsing van diensten.

BIJLAGE II

II. Diverse officiële stukken — Omzendbrief 1.6.1960 (Wijziging 29.11.63)

Gezondheidstoezicht en sociale voordelen.

Gesubsidieerd onderwijs.

Brussel, 1 juni 1960

MINISTERIE VAN OPENBAAR ONDERWIJS

- Aan de Leden der Inspectie van het lager, middelbaar, normaal-, technisch en kunstonderwijs ;
- Aan de Hoofden der Rijksinrichtingen voor lager, middelbaar, normaal-, technisch en kunstonderwijs ;
- Aan de Besturen van de provincies en gemeenten waar een gemeentelijke of vrije inrichting voor bewaarschoolonderwijs, lager, middelbaar, normaal-, technisch of kunstonderwijs gevestigd is ;
- Aan de Directeurs der gemeentelijke inrichtingen voor bewaarschoolonderwijs, lager, middelbaar, normaal-, technisch of kunstonderwijs
- Aan de Besturen der vrije inrichtingen voor bewaarschoolonderwijs, lager, middelbaar, normaal-, technisch en kunstonderwijs.

Voorwerp : Gezondheidstoezicht en sociale voordelen.

Bij artikel 50, 8, van de wet van 29 mei 1959 (Staatsblad van 19 juni 1959) tot wijziging van de wetgeving betreffende het bewaarschoolonderwijs, het lager, middelbaar, normaal-, technisch en kunstonderwijs wordt artikel 82 van de gecoördineerde wetten op het lager onderwijs opgeheven. Artikel 33 van deze nieuwe wet bepaalt evenwel :

„Onverminderd de afwijkende bepalingen, voorzien in deze wet, wordt de financiële tussenkomst van de provincies en de gemeenten ten bate van het vrij onderwijs beperkt tot het gezondheidstoezicht en de aan de leerlingen verleende sociale voordelen. De provincies en de gemeenten mogen geen enkel onderscheid maken tussen de kinderen, welke scholen die ook bezoeken. Zij hebben evenwel geen enkele verplichting tegenover de kinderen, die de Rijksscholen bezoeken.

De beslissingen van de provincie- en gemeenteraden worden aan de Minister van Openbaar Onderwijs medegedeeld ; de Koning kan ze wegens overtreding van de wet of strijdigheid met het algemeen belang vernietigen, binnen een termijn van 40 dagen, te rekenen vanaf de mededeling.” (1)

Eerst en vooral moet er worden opgemerkt :

1. de „afwijkende bepalingen” bedoeld bij artikel 33 hierboven aangehaald betreffen de gemeentelijke bijslagen en de tussenkomst der provincies in de kostprijs der schoolbenodigdheden ;
2. Bedoeld artikel 33 beperkt het toekennen van de hierboven bedoelde voordelen niet meer tot het lager- en bewaarschoolonderwijs (vroeger artikel 82 van de gecoördineerde wetten op het lager onderwijs) maar breidt ze uit tot de verschillende onderwijstakken bedoeld bij de wet van 29 mei 1959 ;
3. De beslissingen door de gemeentebesturen getroffen inzake gezondheidstoezicht en voordelen verleend aan leerlingen, moeten medegedeeld worden aan het Ministerie van Openbaar Onderwijs door bemiddeling van de provinciegouverneurs ; (2)
4. Deze omzendbrief handelt noch over de beslissingen der provinciebesturen, noch over de rechten en de plichten der gemeenteoverheden ten opzichte van de leerlingen der provinciale scholen. Deze kwesties zullen het voorwerp uitmaken van latere onderrichtingen.

(1) en (2) De omzendbrief van 29 november 1963, ondertekend door de Ministers R. A. Van Elslande en H. Janne, treft men aan onder nr. LOW 595-596. De tekst onder C van de omzendbrief van 1 juni 1960 vervalt ingevolge de opheffing van het tweede lid van artikel 33 van de wet van 29 mei 1959 (art. 5 van de wet van 27 juni 1962).

A. GEZONDHEIDSTOEZICHT

1. De dienst voor medisch schooltoezicht wordt geregeld bij artikel 80 der gecoördineerde wetten op het lager onderwijs dat nog steeds van toepassing is en dat, zoals voorheen, aan iedere gemeente de verplichting oplegt een dergelijke dienst op te richten in de scholen, onderworpen aan het stelsel van bedoelde wetten.

De dienst voor medisch schooltoezicht vormt dus een verplichting, opgelegd aan de gemeenten.

2. Het gezondheidstoezicht, bedoeld bij artikel 33 van de wet van 29 mei 1959, omvat deze inspectie en gaat daarbij nog veel verder. Terwijl de dienst voor medische inspectie zich beperkt tot het opsporen van ziekten, omvat het gezondheidstoezicht onder andere de verscheidene medische hygiëne en de gezondheid der leerlingen.

Deze bepaling sluit trouwens aan bij de wens uitgedrukt door de heer Minister Destrée in het verslag dat hij tot de Koning richtte, toen hij Hem het ontwerp van inrichtingsverordening voor het medisch schooltoezicht ter ondertekening voorlegde (koninklijk besluit 25 maart 1921) : „... Nochtans mag die vooruitgang slechts als een stadium worden beschouwd ; het blijft hoogst wenselijk dat uitgebreider inrichtingen het medisch schooltoezicht aanvullen, in ‘t belang van het algemeen welzijn en van de volksgezondheid. De gemeenten zijn natuurlijk vrij ze tot stand te brengen en de regering zal met een welwillend oog beschouwen al hetgeen in dat opzicht wordt ondernomen, als verplegingsposten, enz.. .”

Deze uitbreiding van het medisch toezicht, zoals ze hierboven wordt geschetst, is dus een recht overgelaten aan het oordeel en het initiatief van de gemeentebesturen. Zij wordt geregeld door dezelfde principes, als diegene vermeld voor de sociale voordelen.

Nochtans, als een gemeente zich de inspanning heeft getroost om een medisch centrum uit te rusten voor het medisch toezicht of het gezondheidstoezicht, is het wenselijk dat alle leerlingen er kunnen van genieten dank zij een onderzoek verricht door het bevoegd personeel aangesteld door de gemeentebesturen voor de enen, en door de vrije onderwijsinrichting voor de anderen. Wanneer het vrij onderwijs over eigen medische centra beschikt, dienen de gemeentebesturen slechts tussen te komen in de bezoldiging van het bevoegd personeel van die centra, te weten : geneesheren, verpleegsters, sociale assistenten. Deze tussenkomst wordt berekend per leerling op basis van de overeenstemmende werkelijke kosten door de gemeente gedaan voor de leerlingen van haar scholen.

B. SOCIALE VOORDELEN

Algemene principes

De verruiming van het gezondheidstoezicht en van de sociale voordelen tot alle niveaus der verschillende onderwijsnetten en de mogelijke toekomstige uitbreidingen werden opgevat ten einde de schoolvrede te verwezenlijken en alzo bij te dragen tot de sociale vooruitgang naar de geest van het schoolpact.

De sociale voordelen aanwenden om drukking uit te oefenen op een keuze, die slechts mag ingegeven worden door de overtuiging der ouders, de waarde van het onderwijs en de aard van het onderricht, zou strijdig zijn met de waardigheden der ouders en met het menslievend doel van deze voordelen.

..... met deze gedachte heeft de commissie volgende regels opgetekend, welke voortvloeien uit aangehaalde wettelijke bepalingen :

1. de gemeenten mogen geen enkel onderscheid maken over de leerlingen die de gemeentescholen of de vrije scholen bezoeken, welke op hun grondgebied gevestigd zijn ;

2. het is niet strijdig met de wet van 29 mei 1959 een onderscheid te maken :

a) volgens de onderwijsgraden : bewaarschool-, lager, secundair onderwijs of gedeelten ervan ;

b) volgens de geldelijke toestand der ouders voor zover de gestelde criteria controleerbaar zijn ;

c) volgens de afdelingen in de inrichtingen voor technisch onderwijs ;

d) volgens de woonplaats van de leerlingen die al dan niet in de gemeente wonen.

3. de gemeenten zijn niet verplicht de sociale voordelen uit te breiden tot de kinderen die de op hun grondgebied gevestigde Rijksscholen bezoeken ;
4. de gemeenten die sociale voordelen toekennen aan de leerlingen van een Rijks-school of een provinciale school, zijn ertoe gehouden dezelfde voordelen toe te kennen aan de gemeente- en vrije scholen van dezelfde gemeente ;
5. wanneer de gemeente beslist sociale voordelen in natura toe te kennen, moeten deze laatste aan alle kinderen onder even voordelige voorwaarden worden toegekend ;
6. indien de onderwijsinrichtingen een voordeel in natura weigeren kunnen zij geen gelijkwaardige toelage eisen ;
7. wanneer het toegekende voordeel een aangepast toezicht of om het even welke beschikking over de persoon vereist, mag de gemeente de tussenkomst niet opleggen van personeel, dat de goedkeuring der onderwijsinrichtingen niet wegdraagt ;
8. om praktische redenen, of uit zorg alle strekkingen te eerbiedigen, kunnen de gemeenten ertoe aangezet worden eenzelfde voordeel langs verschillende wegen toe te kennen. In dit geval zal er nauwgezet over gewaakt worden, eensdeels, dat het voordeel voor iedereen gelijk is, en, anderdeels dat hierdoor het verbod opgelegd aan de gemeenten, de vrije scholen rechtstreeks of onrechtstreeks te subsidiëren, niet wordt ontweken ;
9. de sociale voordelen worden door de gemeenten toegekend in functie van het aantal rechthebbende leerlingen ;
10. het veralgemeend kosteloos toekennen van sociale voordelen is niet aangewezen van sociaal oogpunt uit.

Praktische bepalingen

1. Het toekennen van voordelen onder de hiernavermelde voorwaarden zal van mijnenwege geen enkel bezwaar veroorzaken voor zover er rekening gehouden wordt met de hierboven opgesomde algemene regels :

a) Inrichting der schoolrefters. De inrichting der schoolrefters omvat natuurlijk de organisatie der schoolrestaurants en der schoolkantines. Niets belet een gemeente haar eigen refters evenals haar materieel ter beschikking van de andere scholen te stellen.

„De gemeenten zijn er niet toe gemachtigd de kosten voor hun rekening te nemen of toelagen te verstrekken voor de bouw en de geschiktmaking (b.v. op gebied van meubilering) van de lokalen bestemd tot schoolrefters uitsluitend ten behoeve van scholen die onder een ander inrichtend bestuur ressorteren. Daarentegen is de gemeente verplicht de sociale voordelen die ze van hun leerlingen verleent op gebied van maaltijden of de eigenlijke spijzen uit te breiden tot het gesubsidieerd onderwijs, doch het kan aan het ondergeschikt inrichtend bestuur overgelaten worden erover te oordelen of het noodzakelijk is dat het een grotere bijdrage verstrekt voor het inrichten van schoolrefters.

Wat meer in het bijzonder het toezicht tijdens de middagmaaltijd aangaat, mag de bijdrage van de gemeente in de betaling van de prestaties van het personeel niet lager zijn dan die voor een half uur en niet hoger dan die voor een uur.

Bovendien, zo de gemeente in haar scholen de middagmaaltijd organiseert en uit welken hoofde ook het toezicht tijdens de middag bezoldigt, dan dient dit toezicht noodzakelijk de duur van de maaltijden te omvatten, ongeacht de uurregeling die door de schooloverheid is vastgesteld.” (Omzendbrief van 29 november 1963).

b) Bedeling van voedsel. Onder deze hoofding wordt de bedeling van voedsel en versnaperingen bedoeld.

c) Bedeling van kleding. De bedeling van kleding aan de kinderen moet worden beschouwd als een sociaal voordeel. Dit is echter niet het geval wanneer de leerlingen kleding, speciaal aangepast aan het onderwijs, te hunner beschikking krijgen.

d) Inrichting der schoolkoloniën. Aanvaard wordt dat het gaat om inrichtingen, die gedurende het schooljaar zwakke kinderen opnemen en waar deze kinderen gedurende het ganse schooljaar, of een gedeelte ervan, hun studiën voortzetten onder voorwaarden die aan hun toestand aangepast zijn.

De deelneming aan „schoolkoloniën” dient beschouwd als een sociaal voordeel. Het volstaat niet dat de gemeente verklaart dat een schoolkolonie voor al de kinderen der

gemeente openstaat, opdat de gewenste gelijkheid zou geëerbiedigd worden : de vrije keuze van de familievader om zijn kind aan een school van een bepaalde aard toe te vertrouwen, dient eveneens te bestaan voor de keuze van een schoolkolonie.

De gemeentebesturen zullen er streng over waken dat al de kinderen onder gelijkaardige voorwaarden van dit voordeel gebruik maken. De gemeenten zijn er niet toe gemachtigd de bouw en de geschiktheid van tehuizen, uitsluitend voor gebruik door scholen die van een inrichtende macht afhangen, te hunnen laste te nemen of er toelagen voor te verlenen.

e) Toegang tot de zwemkommen. De toegang tot de zwemkommen, aan de kinderen verleend, dient te worden beschouwd als een sociaal voordeel. De openbare of private instellingen, met het technisch personeel eraan verbonden, zullen onder gelijkaardige voorwaarden ter beschikking van al de leerlingen gesteld worden. Deze laatsten zullen zich erheen begeven onder toezicht van het personeel van hun school.

„Het vervoer van de leerlingen naar het zwembad moet beschouwd worden als intern vervoer en mag derhalve niet opgenomen worden in de categorie van de sociale voordelen.” (Omzendbrief van 20 november 1963).

f) Speelpleinen en dagkuren. De speelpleinen en de dagkuren (of externaatkoloniën of openluchtkoloniën) ontvangen slechts kinderen tijdens de dag. Ze spelen er. In sommige gevallen genieten ze er maaltijden.

„De verplichting van de gemeente inzake speelpleinen en dagkuren moeten uitgebreid worden tot de kinderen van de gemeente die een speelplein buiten de gemeente bezoeken.

Deze verplichtingen hebben betrekking op de maaltijd en het vervoer ; de verplichting mag niet op het toezicht slaan ; de kinderen genieten even gunstige voorwaarden, zowel voor de maaltijd als voor het vervoer. Wat het vervoer betreft, moet de gemeente per kind, hetzij een som betalen gelijk aan de uitgave die ze doet of aan de raming van de dienst die ze voor haar eigen leerlingen op zich neemt, hetzij de werkelijke kosten dragen, zo ze lager zijn dan haar eigen uitgaven.

Wat de maaltijd aangaat, moet de gemeente bijdragen naar de mate van haar eigen tegemoetkoming.” (Omzendbrief van 29 november 1963).

g) Kinderbewaarplaatsen. In het gewaarschool- en lager onderwijs worden de ochtendbewaring, het toezicht over het middagmaal, met of zonder voedselbedeling, en het toezicht over de kinderen op de weg van de school naar de refter, beschouwd als sociale voordelen. De leerlingen van de vierde graad komen niet in aanmerking voor de ochtendbewaring. De vergoedingen die hiervoor aan het personeel verschuldigd zijn, worden rechtstreeks aan hen uitbetaald door de gemeentebesturen.

2. Om redenen van algemeen belang kunnen zekere voordelen mijn goedkeuring niet wegdragen. Ik bedoel de studiebeurzen. Op het ogenblik dat de Regering een grote inspanning doet om het aantal en het bedrag te verhogen van de beurzen die door het Nationaal Studiefonds voor al de sectoren van het onderwijs worden toegekend, is het niet meer wenselijk dat de inrichtende machten aan de kinderen, van om het even welke bijkomende studievergoedingen toekennen.

3. Tenslotte wens ik er op te wijzen, dat ik, om redenen, die verschillen naargelang van het geval, niet als sociale voordelen, luidens artikel 33 van de wet van 29.5.1959, kan beschouwen, volgende uitgaven en initiatieven ;

a) Lasten welke de werking van de school met zich brengt. Het gaat hier om de lasten vermeld in artikel 32 van de wet, waarbij de bestemming van de werkingstoelagen bepaald wordt.

b) Openluchtscholen. Deze klassen, die aan regelmatige leerlingen onderwijs verstrekken onder de meest gunstige gezondheidsvoorwaarden, maken deel uit van de normale onderwijsorganisatie.

c) Vakantiekoloniën. Hiermede worden bedoeld de internaten die, gelegen aan zee, in de Kempen of de Ardennen, welke tijdens de vakantie kinderen, zelfs al zijn ze niet zwak, opnemen.

d) Vakantiecampen. Deze kampen worden ingericht door het NWK, jeugdbewegingen, het NWHJ in lokalen of barakken. Ze ontvangen tijdens de vakantieperiode leerlingen voor korte verblijven.

e) Aanvullende leergangen. Volgens de geest van de wet zullen deze leergangen niet als sociale voordelen beschouwd worden.

f) Toezichts- en studieperiodes. In het postprimair onderwijs maken de toezichts- en studieperiodes deel uit van de normale onderwijsorganisatie. Dit is eveneens het geval voor het lager onderwijs, met uitzondering echter voor het hierboven bepaalde onder punt 1, g, betreffende de kinderbewaarplaatsen.

Opmerking.

De inrichtende macht ener school pleegt geen inbreuk op het principe der kosteloosheid van het onderwijs, indien ze de ouders een redelijke vergoeding vraagt voor aanvullende lessen, toezichtsperiodes (voor zover deze niet door de gemeenteverhuden gedragen worden) of voor studiën buiten het kader van de lesroosters. Het staat haar vrij de werkelijke lasten ervan, geheel of gedeeltelijk, op de werkingskosten aan te rekenen.

4. De personeelsleden van het vrij lager onderwijs en bewaarschoolonderwijs, die in de loop van de eerste trimester van het schooljaar 1958-1959 een vergoeding genoten voor niet tot de sociale voordelen behorende dienstprestaties, zullen deze vergoeding onder dezelfde voorwaarden blijven genieten krachtens de regel van het eerbiedigen der individueel verworven toestanden (artikel 32 paragraaf 3 der gecoördineerde wetten op het lager onderwijs, gewijzigd bij artikel 38 van de wet van 28 mei 1959).

C. MEDEDELING EN, EVENTUEEL, Vernietiging
VAN DE BESLISSINGEN DER PROVINCIALE EN GEMEENTERADEN,
GERICHT TOT DE MINISTER VAN OPENBAAR ONDERWIJS

1. Het behoort tot de bevoegdheid van de Minister van Openbaar Onderwijs aan de Koning de vernietiging voor te stellen van de beslissingen, welke de wettelijke bepalingen naar de letter of naar de geest mochten overtreden, of welke het algemeen belang zouden krenken. Hoewel de wetgever geen beperkende opsomming heeft gewild, dient aangestipt dat de tekst nochtans aan de Minister toelaat, en het algemeen belang kan hem zulks gebieden, zekere voordelen althans tijdelijk uit te sluiten. Deze voordelen kunnen in dergelijk geval aan geen enkele categorie van kinderen, der gemeente worden toegekend, noch zo de gegevens in de zaak dezelfde zijn, aan de kinderen van andere gemeenten van het land.

Elke latere beslissing met dezelfde inhoud hoeft slechts aan het departement te worden overgemaakt, zo zij een wijziging brengt in de tevoren goedgekeurde beslissing.

2. Rekening houdend met de termijn opgelegd voor de eventuele vernietiging der onregelmatige beslissingen (40 dagen te rekenen van het binnenkomen op het departement), verzoek ik de HH. Gouverneurs mij, samen met de uittreksels der beraadslagingen, de verschillende gegevens over te maken, welke mij moeten toelaten met volle kennis van zaken te beslissen. De bevoegde overheden zullen, voor ieder geval, op de hoogte worden gebracht van het gevolg dat gegeven werd aan de beslissingen, welke zij op dit gebied hebben getroffen.

D. DE HH. GOUVERNEURS WORDEN VERZOCHT
ONDERHAVIGE OMZENDBRIEF IN HET BESTUURSMEMORIAAL
VAN DE PROVINCIE IN TE LASSEN.

De Minister,

CH. MOUREAUX

BIJLAGE III

TABEL INSPECTIE

Vak(ken) gebied	Huidig aantal
1. Inspectie-generaal	3
II. Schriftelijk onderwijs	4
III. Godsdienst (BaO, SO, BuO)	
K a t h o l	3,5 dsd.
Protest. godsd.	2
Israël. godsd.	1
Islam godsd.	0
IV. Niet-confessionele Zedenl.	
Basisond.	1
SO + HOKT	2
V. Opvoeders en beheerders	1
VI. Kleuteronderwijs	4
VII. Lager onderwijs	9
VIII. Algemene en bijzondere vakken	
Germaanse talen	9
Romaanse talen	4
Oude talen	2
Geschiedenis	3
Pedag. problemen	1
Aardrijkskunde	2
Wiskunde + Fysica	7
Biologie + Chemie	4
Economie	3
Lich. opvoed.	4
Muz. opvoed.	1
IX. Plastische Opv. TV + BP	
Chemie, landbouw (zie chemie)	1
Mechanica	5
Elektric. Elektronica	6
Informatica	1
Hout + Bouw	2
Huishoudkunde	2
Kleding	2
Plastische Opv.	2
Haartooi	1
X. Buitengewoon ond.	
1. Lager ond.	2
2. Sec. ond.	5
XI. Paramedische beroepen	2
XII. P.M.S.	6
XIII. Taalinspectie	3
+ Kantonnale inspectie	